

REPUBLIKA SRBIJA
NARODNA SKUPŠTINA
TREĆA SEDNICA
DRUGOG REDOVNOG ZASEDANJA
Četvrti dan rada
5. novembar 2018. godine

(Sednica je počela u 10.10 časova. Predsedava Veroljub Arsić, potpredsednik Narodne skupštine.)

*
* *

PREDSEDAVAJUĆI: Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo rad Treće sednice Drugog redovnog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u 2018. godini.

Na osnovu službene evidencije o prisutnosti narodnih poslanika konstatujem da sednici prisustvuju 86 narodnih poslanika.

Radi utvrđivanja broja narodnih poslanika prisutnih u sali, molim narodne poslanike da ubace svoje identifikacione kartice u poslaničke jedinice elektronskog sistema za glasanje.

Konstatujem da je primenom elektronskog sistema za glasanje utvrđeno da je u sali prisutno 86 narodnih poslanika, odnosno da je prisutno najmanje 84 narodnih poslanika i da postoje uslovi za rad Narodne skupštine.

Obaveštavam vas da su sprečeni da sednici prisustvuju sledeći narodni poslanici: Radmilo Kostić i Đorđe Milićević.

Prelazimo na 1. tačku dnevnog reda – PREDLOG ZAKONA O SMANJENJU RIZIKA OD KATASTROFA I UPRAVLJANJU VANREDNIM SITUACIJAMA (pretres u pojedinostima).

Saglasno članu 90. stav 1. Poslovnika Narodne skupštine, obaveštavam vas da su sednici pozvani da prisustvuju dr Nebojša Stefanović, potpredsednik Vlade i ministar unutrašnjih poslova, Milica Ćatić, sekretar Ministarstva unutrašnjih poslova, Predrag Marić, pomoćnik ministra unutrašnjih poslova i načelnih Sektora za vanredne situacije, Živko Babović, načelnik Uprave za upravljanje rizikom u Ministarstvu unutrašnjih poslova, Nataša Ignjatović, načelnik Odeljenja u Upravi policije, Dragan Mijatović, zamenik načelnika Odeljenja u Upravi policije i Nataša Rakić, pravni savetnik u Ministarstvu unutrašnjih poslova.

PREDSEDNIK: Primili ste amandmane koje su na Predlog zakona podneli poslanici. Primili ste izveštaje nadležnih odbora i mišljenje Vlade o podnetim amandmanima. Pošto je Narodna skupština obavila načelni pretres, saglasno članu 157. stav 3. Poslovnika otvaram pretres Predloga zakona u pojedinostima.

Na naslov Predloga zakona amandman je podnela narodni poslanik Gorica Gajić.

Da li želi reč? (Ne.)

Da li neko drugi želi reč? (Ne.) Hvala.

Na naslov Predloga zakona amandman je podnela narodni poslanik Vjerica Radeta.

Da li želite reč? (Da.)

Izvolite.

VJERICA RADETA: Da, amandman na naslov ovog člana je podnet zato što je zaista nekako preširoko formulisao sam naslov. Gotovo ceo jedan član se nalazi u naslovu. Moglo je to i jednostavnije da se kaže.

Ali suština je što mi imamo generalno primedbe na ovaj predlog zakona i govorili smo o tome i u načelnoj raspravi. Mnogo je ovde uopštenih stvari, sve je skoro vezano za strategiju, a vi dobro znate da strategija ipak nije nešto što obavezuje. To jeste nešto što neka vlada za određen period donese za neku oblast, ali ono što nije striktno regulisano zakonom, nekako uvek ostane nezavršeno, bez obaveza itd.

Mi smo imali te velike elementarne nepogode, najveće valjda. Najveći problemi u toj oblasti dosada koje smo imali desili su se 2014. godine, kada su bile one velike poplave i trebalo je zaista iz one situacije nešto naučiti i formulisati u zakonu. I tada se radilo, i državni organi itd., i građani pre svega, svi su učestvovali tada u rešavanju i spašavanju ljudi i imovine. To je uglavnom bilo onako, rekla bih, na dobrovoljnoj bazi ili, kad su u pitanju državni organi, policija i vojska, na nekom profesionalnom kodeksu. I zato mislimo da kad je ovaj zakon donošen, da je trebalo da bude mnogo precizniji i jasniji, i zato smo mi već od naslova krenuli sa amandmanima.

Vi nam, ministre, dugujete informaciju vezanu za ovu akciju policije „Geto“ iz 2011. godine, kada je u Novom Pazaru zaplenjeno 125 kilograma heroína i kada je jedan od tih koji su učestvovali u tome bežeći naleteo na policiju i iz auta je izašao sa oružjem i rekao policiji da zovu Rasima Ljajića. I molim vas da nam kompletnu tu situaciju rasvetlite radi javnosti, pre svega. Opet kažem, danas možda ne možete, ali očekujemo da ćete ovih narednih dana, dok smo ovde, da nas detaljno obavestite o toj akciji, da saznate da li su vam vaši saradnici to sakrili, pa vi možda niste imali informaciju. Očekujemo da dobijemo detaljne podatke o tome. Hvala.

PREDSEDNIK: Na naslov Predloga zakona amandman je podnela narodni poslanik Nataša Sp. Jovanović.

Izvolite.

NATAŠA Sp. JOVANOVIĆ: Hvala, gospođo predsednice.

Gospodine ministre, gospodine Mariću, ovaj zakon ne bi trebalo da bude samo u funkciji uređenja Sektora za vanredne situacije u okviru Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije, već treba da ima jedan edukativni, složićete se sa mnom, karakter. To govorim iz razloga što je grupa eminentnih profesora sa Fakulteta bezbednosti u Beogradu uradila jednu studiju 2017. godine, gde je obuhvaćeno dve hiljade četiri stotine i nešto ispitanika sa područja lokalnih samouprava u Srbiji i samo 24,4% njih je reklo da je spremno da reaguje u slučaju da se neka vanredna situacija desi.

Sad, vreme je kratko, govorićemo o konkretnim slučajevima i situacijama koje su zadesile Srbiju. Najveća katastrofa je poplava šljama i mulja u liku i delu DOS-a 2000. godine, 5. oktobra. To je valjda svima jasno. Veća katastrofa Srbiju nije mogla da zadesi.

Kada su u pitanju ove prirodne katastrofe, neverovatan je slučaj da se ne vrši edukacija lokalnog stanovništva na taj način, počev od dece u osnovnoj školi pa do najstarijih naših sugrađana jer, znate, nešto što ne može da se spreči, na to mora da se adekvatno reaguje.

I zato smo mi za to da se ugledamo na Ruse i na njihov način rada kada je u pitanju edukacija i omladine i svih stanovnika te države, jer ona je pre svega... Danas je vanredna situacija i svaki vid terorističkog, ne daj bože, akta. Da li je tako? Počev od raznih prirodnih katastrofa, jer je jedan širok dijapazon te klasifikacije vanrednih situacija i katastrofa koje mogu da zadese Srbiju, zaista.

Ali ovo nije trebalo da bude samo zakon, dakle, u toj funkciji, već da ima edukativni karakter kako bi se ljudi upoznali i kako bi mogli adekvatno da reaguju. Uostalom, koliko mi treba da budemo ozbiljni u svemu tome, pokazaćete ako momentalno preduzmete sve aktivnosti da dodelite diplomatski status Rusko-srpskom humanitarnom centru u Nišu, zato što je to veoma važno i zato što njihovo saznanje može da pomogne nama u prevenciji i u delovanju kada do toga dođe.

PREDSEDNIK: Ministre Stefanoviću, izvolite.

NEBOJŠA STEFANOVIĆ: Slažem se što se tiče edukacije. To je važna stvar i mi smo zbog toga i pokrenuli kao Ministarstvo unutrašnjih poslova inicijativu, koju je prihvatilo ministarstvo obrazovanja, da u prvom, četvrtom i šestom razredu osnovne škole učimo našu decu, između ostalog, i o vanrednim situacijama, i mislim da će se to pokazati...

Već prošla godina je bila, rekao bih, veoma uspešna. Preko 2.500 ljudi iz policije je sada uključeno u to. Kad kažem iz policije, mislim iz celog

Ministarstva, naravno, i Sektora za vanredne situacije, i mislim da posle prvih inicijalnih kontakata sa roditeljima, nastavnicima i sa decom, vidimo da to obrazovanje ima smisla.

Baš zato smo nastavili i proširili ove godine na prvake i mislim da će takva vrsta edukacije, gde ih učimo, naravno, pored vanrednih situacija o opasnostima koje nosi droga, alkohol, koji nosi sajber kriminal i sve ono što potencijalno može biti vanredna situacija, kao i naravno poznavanje rada policije u zajednici, učiniće i da ta deca budu bezbednija, a naravno, da budu i spremnija da reaguju na situacije o kojima nisu, što je potpuno istina, dotada učili na dovoljno dobar način u školi, što je i bio razlog zbog čega smo predložili ovakvu vrstu edukacija.

Pored toga, drago mi je da se jedan deo penzionisanih policijskih službenika uključio u ovu akciju i zajedno sa policajcima koji vrše svoje redovne zadatke, dakle, u školama se uključuje u edukaciju dece i može da im prenese veliko znanje jer se radi još o relativno mladim ljudima koji imaju veliko znanje i koji mogu da pomognu da naša deca budu efikasnije zaštićena.

Naravno, tu je veoma važno da se i roditelji uključe. Mi na tome insistiramo i pozivamo i roditelje, jer, ako i roditelji budu deo tog sistema i budu dobro shvatili čitavu materiju, moći će i bolje da zaštite svoju decu.

PREDSEDNIK: Hvala.

Na naslov Predloga zakona amandman je podnela Ružica Nikolić.

Da li želi reč?

Na naslov Predloga amandman je podneo Sreto...

Ružice, samo vas molim da se prijavite kad vas prozovem.

(Narodni poslanici dobacuju.)

Možda se javila, ali se nije prijavila. Da vam kažem, ako neko zna ko se prijavio a ko ne, znam ja, jer imam ispred sebe... Polako samo, biće sve u redu.

Izvolite.

RUŽICA NIKOLIĆ: Ja se izvinjavam, ali ova poslanička jedinica ne radi.

Dame i gospodo narodni poslanici, Poslanička grupa SRS podnela je veći broj amandmana na Predlog zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama, kako na naslov, tako i na veći broj članova ovog predloga, jer smatramo da je ovaj predlog zakona loš i da se bazira isključivo na strategiji smanjenja rizika od katastrofa koja nije obavezujuća i kojom se određuju samo smernice za angažovanje ljudskih i materijalnih resursa, koju usvaja Vlada, a da veći broj članova samog ovog predloga ne predstavlja zakonske norme, odnosno prave zakonske obavezujuće regulative da nešto tako mora. Mi smo zbog toga predložili brisanje tih članova.

Ono što bi trebalo regulisati ovim predlogom zakona jeste preventiva, i to da se mnogo više radi u onom periodu kada se ništa ne dešava, odnosno kada

nemamo vanrednih situacija. Najbolji način za to, odnosno ono što bi doprinelo smanjenju rizika od katastrofa, naročito upravljanju vanrednim situacijama kada do njih dođe, jeste dodeljivanje diplomatskog statusa članovima Rusko-srpskog humanitarnog centra u Nišu. Vi ste, ministre, u načelnoj raspravi govorili o odličnoj saradnji sa članovima Rusko-srpskog humanitarnog centra i smatramo da vas to dodatno upućuje da ovim ljudima dodelite diplomatski status i još jednom vas pozivamo da prihvatite one amandmane SRS-a koji se odnose upravo na dodeljivanje diplomatskog statusa.

PREDSEDNIK: Hvala.

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo poslanik Sreto Perić.

Da li želite reč? (Da.) Izvolite.

SRETO PERIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, gospodine ministre, SRS želi aktivno da vodi debatu sa vama vezano za ovu temu iz prostog razloga što posledice koje se javljaju nakon vanrednih rizika od katastrofa mogu da budu velike. Ovaj zakon će staviti van snage Zakon o vanrednim situacijama i vi ga nazivate, u jednom delu naslova zakona stoji, zakon o smanjenju rizika. To bi možda moglo da se kaže da je prilično adekvatno započet naslov ovog zakona ali ne do kraja, celishodno, i zbog toga smo mi intervenisali u samom naslovu zakona.

Vanredna situacija uglavnom nastaje kao nepredvidiva posledica više sile. Međutim, do vanrednih situacija vrlo često može doći i ljudskim delovanjem, ako se vrši uvećan promet narkotika, pogotovo ako to, postoje osnovane sumnje, rade ljudi koji su članovi Vlade. To je jedna izuzetno vanredna situacija. Možda treba preventivno razmisliti kako i tu treba da deluje Ministarstvo unutrašnjih poslova, vi ste ministar u tom ministarstvu, i kako i na koji način to treba da rešimo.

Ovde je tačno ono što su moje kolege istakle, da treba obratiti posebnu pažnju na preventivno delovanje da do ovih posledica ne bi došlo jer preventivno ulaganje u bilo kojoj oblasti mnogo će pojeftiniti, odnosno ponekad mogu i da se izbegnu posledice koje kasnije prouzrokuju nesrazmernu štetu, ne samo u materijalnom pogledu nego čak i ljudski životi kada su u pitanju.

Dakle, mi moramo ozbiljno da vidimo kako se boriti i protiv ljudskog faktora koji vrlo često dovodi do vanrednih situacija i ja moram samo da vas podsetim da u Srbiji postoji veliki broj starih škola. One nisu napuštene, ali rade sa veoma malim brojem učenika. One su neuslovne i to ne mogu reći da je manji problem, ali ja, evo, imam primer jedne škole u kojoj se nedavno desio požar. Bila su odobrena sredstva za intervenciju samo na krovnoj konstrukciji. Sada, kad se desio požar, on nije samo uništio krov, uništeni su i drugi delovi te škole.

Sredstva za pokrivanje ili prepokrivanje su bila odobrena. Ovde bi možda u Sektoru za vanredne situacije trebalo videti kad stigne takav zahtev da se za to ne čekaju one procedure koje su uobičajene kada je sve normalno. Imamo

vanrednu situaciju, govorimo o Zakonu o vanrednim situacijama, pa bi možda bilo dobro da vanredno ubrzano delujete da se taj problem prevaziđe. Ja ću u kasnijim diskusijama bliže reći o kojoj školi se radi i gde treba ta intervencija. Hvala.

PREDSIEDNIK: Na naslov Predloga zakona amandman je podneo poslanik Aleksandar Šešelj.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo poslanik Dubravko Bojić.

Izvolite.

DUBRAVKO BOJIĆ: Hvala.

Dame i gospodo narodni poslanici, najpre želim da istaknem jednu našu načelnu primedbu, nas poslanika SRS-a, a to je objedinjavanje rasprave i spajanje u jedinstveni pretres nekoliko desetina zakonskih predloga. Ja ću kroz ove podnete amandmane nastavljati da govorim i iznosim svoje mišljenje o ovom predlogu zakona.

Oblast upravljanja vanrednim situacijama uređena je zakonom iz 2009. godine i izmenama i dopunama tog zakona 2011. i 2012. godine. Zakon iz 2009. godine nije izdržao probu vremena i iskušenja katastrofalnih majskih poplava 2014. godine. Nije kriv zakon. Kriva je uspavanost organa i institucija. Preventivna norma ne znači ništa ako je ne prate organizacija, budnost i spremnost na blagovremene izazove. Slažem se da niko nije mogao predvideti katastrofalne razmere ovih poplava, ali niko ne može negirati i uticaj ljudskog faktora. Govori se o odgovornosti pojedinca i zajednice. Odgovornost pojedinca je prvenstveno u jačanju svesti i savesti, ali, složićemo se, to nije dovoljno da se bori protiv stihije.

Dosadašnji zakon nije trebalo menjati, ili ne na ovakav način, uvođenjem smanjenja rizika od katastrofa, kada znamo da je upravljanje vanrednim situacijama mnogo širi pojam i sadrži i dimenziju smanjenja rizika. Nastaviće se.

PREDSIEDNIK: Na naslov Predloga zakona amandman je podneo poslanik Miljan Damjanović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo poslanik Petar Jojić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite.

PETAR JOJIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, kada je u pitanju ovaj predlog zakona, ne treba zaboraviti da su osnovni krivci za mnoge katastrofe i za mnoge probleme u oblasti zaštite i ljudskih prava, zaštite životne sredine, zaštite imovine i prava građana upravo lokalne samouprave. Kada pogledate šta nam rade inspekcije na lokalnu, a ujedno i šta rade inspekcije na republičkom,

odnosno pokrajinskom nivou, videćete da tu rezultata nema i da nema ko da kontroliše šta rade i odgovarajuće inspekcije, pogotovo ako imate u vidu situaciju na terenu, počev od onih kanala, reka, mostova, požara i ostalih problema koji se javljaju u ovoj oblasti. Osnovni problem je što nema ko da kontroliše i nema ko da upravlja.

Bitno je da treba pomenuti i poplave u Obrenovcu ponovo. To su naši poslanici SRS istakli i istaći će da su krivci za te poplave upravo subjekti onih javnih preduzeća, a ujedno i lokalna samouprava. U tom pravcu valja imati u vidu činjenicu da su pripadnici organa unutrašnjih poslova dali veliki doprinos da se spreče još veća katastrofa i još veća šteta, tako da koristim priliku da istaknem da je to jedna od pozitivnih strana i jedini organ u ovoj državi, tj. Ministarstvo unutrašnjih poslova preko svog nadležnog organa, sa svoje strane, naravno, uz učešće još i drugih subjekata, uradilo ono što je zaista bilo moguće, i da nije bilo takve intervencije, da nije bilo takvog upravljanja situacijom, u svakom slučaju bi došlo do težih posledica.

PREDSEDNIK: Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Zoran Despotović.

Izvolite.

ZORAN DESPOTOVIĆ: Zahvaljujem, gospođo predsedavajuća.

Dame i gospodo narodni poslanici, nažalost, sa ovakvim restriktivnim Poslovníkom i jednom tačkom dnevnog reda sa 25 različitih predloga zakona nije moguće kroz amandmane popraviti i ukazati na nedostatke, pa i na neke članove ovih predloga i pohvaliti ako je to u interesu građana Republike Srbije. To vidimo na početku, sa prva četiri člana predloženog zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama. Nećemo moći popraviti ovaj predlog zakona jer, bez obzira na predložene amandmane, kako opozicije tako i formalno i pozicije, Vlada i resorno ministarstvo retko to prihvataju.

U donošenju zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama ima dosta članova koji nisu dovoljno precizni i koji su nedorečeni. U strategiji koju donosi Vlada i akcioni plan za njeno sprovođenje nema oročenog vremena, a potrebno je i procenu rizika oročiti donošenjem kako bi pokrajine i lokalne samouprave usaglasile svoje procene sa republičkim. Zatim plan o smanjenju rizika oročiti i, naravno, predvideti planom finansijskih sredstava za sprovođenje mera za smanjenje rizika.

Dosadašnjim zakonom to nije predviđeno i došlo se u situaciju da je starost vatrogasno-spasilačkih vozila i opreme za reagovanje u vanrednim situacijama zastarela. Često se kvare i nisu u funkciji, što otežava rad vatrogasno-spasilačkih jedinica, civilne zaštite koju formira MUP. Prema podacima kojima raspolaže SRS, starost vatrogasno-spasilačkih vozila je u proseku 30 godina. To je posebno izraženo u manjim opštinama. Zatim, u ovom

predlogu obaveza Vlade je da predvidi i sačini finansijski plan za tekuću godinu, a ne kao dosada iz tekuće budžetske rezerve, za sprovođenje mera zaštite i spasavanja, nabavku vatrogasnih vozila, vatrogasno-spasilačke opreme, obučavanje i sve drugo što prati ovu problematiku. Hvala.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Reč ima ministar.

NEBOJŠA STEFANOVIĆ: Što se tiče stanja vozila, pre svega navalnih vozila i vozila koja koriste vatrogasno-spasilačke jedinice, mi smo počeli postupak podmlađivanja tih vozila i jedan duži vremenski period nije bilo njihovog znavljanja, negde i 20 i 30 godina.

Zbog toga smo, pored 14 vozila za koja ste imali prilike da vidite da su dostavljena vatrogasno-spasilačkim jedinicama pre nekoliko nedelja, mi u postupku u kojem ćemo do, ja se nadam, polovine septembra, hajde da kažem sledeće godine, imati još 46 novih vozila vatrogasno-spasilačkih jedinica, koja će stizati sekvencijalno od januara nadalje, po 10-ak, 15 vozila, u zavisnosti od ugovora i proizvođača, odnosno njihovih ugovornih obaveza.

To, naravno, nije kraj. Mi ćemo i naredne godine, pored ovih vozila, ući u nabavku po novim kapitalnim projektima novih vozila, što ćete videti kada budžet bude na dnevnom redu, te ja očekujem, da kažemo, da ćemo uspeti da nabavimo sigurno 70-80 vatrogasno-spasilačkih vozila u ovoj i u narednoj godini, što će u značajnoj meri podmladiti taj sastav, a omogućiće, kao što ste videli kroz Zakon o dobrovoljnom vatrogastvu, omogućiće našem sektoru da kroz Vatrogasni savez Srbije faktički doniramo vozila koja više neće biti aktivna i u upotrebi u Ministarstvu unutrašnjih poslova, ali su još uvek dovoljno dobra za vatrogasno-spasilačka društva i time omogućavamo stvaranje posebne jedinice kakvu zakon predviđa, što će značiti da će ta DVD društva moći da se uključe kao pomoć aktivnim službama Sektora za vanredne situacije, ali i da samostalno budu na usluzi građanima, što znači da jeste dobar potez. Ali, u svakom slučaju, radimo na modernizaciji.

PREDSEDNIK: Hvala.

Da li želite da diskutujete po amandmanu? Ostalo vam je ime ovde. Replika, izvolite.

ZORAN DESPOTOVIĆ: Zahvaljujem.

Gospodine ministre, jasno je da vi imate ljude na terenu koji rade savesno svoj posao i lično znam da su izuzetno obučeni, ali ovo što ste i vi rekli, ukoliko se to ne uradi vrlo brzo, jer i sami znate koji je prosek godina tih vozila u svim, pogotovo u tim manjim opštinama, ali znajte, iskreno, jer sam bio prisutan, da je situacija na terenu sasvim drugačija. Creva su im jako bušna, čak ne mogu ljudi da dopru do požara, bez obzira na to gde se on nalazio. Tako da vam kažem, iskreno, da nisu obučeni vatrogasci. I iz tog razloga vas molim da pogotovo obratite pažnju na manje opštine.

PREDSEDNIK: Reč ima ministar.

NEBOJŠA STEFANOVIĆ: Apsolutno ćemo obratiti pažnju na sve opštine. Nećemo ih deliti na bilo koji način, osim po prioritetima Sektora, u smislu prioriteta rizika od požara ili od neke druge vanredne situacije i trudićemo se, naravno, da u najkraćem roku, pored vozila koja su deo opreme koju nabavljamo, nabavljamo i ostale delove opreme, kao što su npr. spasilačka odela, interventna odela, radna odela koja se nabavljaju za redovan rad, ali isto tako i specijalizovane opreme. Imali smo i dobrih projekata i donacija, gde smo uspeli da nabavimo jednu veću količinu odela koja služe za ronioce i za spasioce kada se dogode poplave, kada to moraju da rade u nekim ekstremnijim okolnostima, ali isto tako i, da kažem, radimo na pribavljanju aktivnijih, ozbiljnijih kompleksa, robo kompleksa, koji služe za otklanjanje opasnosti u slučaju, recimo, kada se radi o nekim složenim izlivanjima toksičnog otpada ili tako nešto, da ne bismo ugrožavali živote vatrogasaca, koristićemo opremu koju nabavljamo.

Da li je bilo moguće da se sve u kratkom vremenu nabavi? Nije. Ministarstvo je imalo u nekim segmentima, ne samo u Sektoru za vanredne situacije već i u Policiji i u drugim sektorima, dosta starih i vozila i opreme. Jedan veliki deo smo uspeli da popravimo. Idemo dalje. Nećemo biti zadovoljni, naravno, dok svako vozilo ne bude u nekom proseku da može da bude veoma efikasno, upotrebljivo i u najboljem mogućem tehničkom stanju.

PREDSEDNIK: Na naslov Predloga zakona amandman je podneo poslanik Tomislav Ljubenović.

Da li želite reč? (Da.)

TOMISLAV LJUBENOVIĆ: Hvala.

Poslanička grupa SRS je podnela amandman na Predlog zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama. Ovim amandmanom mi smo predložili da se promeni naslov. Predložili smo Narodnoj skupštini da usvoji predlog zakona o angažovanju državnih organa u vanrednim situacijama.

Neposredni povod za podnošenje ovog amandmana je to što je i sam predlagač na početku zakona, u definisanju predmeta zakona, naveo da je sistem smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama od posebnog interesa za Republiku Srbiju i predstavlja deo sistema nacionalne bezbednosti.

Ako bi predlagač uzeo u obzir ove svoje navode, Poslanička grupa SRS mišljenja je da bi trebalo da prihvati ovaj naš amandman jer, kada govorimo o nečemu što predstavlja poseban interes za Republiku Srbiju, jasno je da se to ne sme prepustiti bilo kome osim državnim organima. Isto tako, kada je nešto deo sistema nacionalne bezbednosti, bez dvoumljenja to mora biti u nadležnosti, ali i odgovornosti državnih organa i tu nema nikakve dileme.

To je bio povod da Poslanička grupa SRS podnese ovaj amandman i predloži drugačiji naziv ovog predloga zakona. Smatramo da bi prihvatanjem ovog našeg amandmana predloženi zakon imao mnogo primereniji naziv, a samim tim bi bilo jasnije da je odgovornost na državnim organima, da se u slučaju bilo koje vanredne situacije zna da državni organi moraju pravovremeno da reaguju i da tu nema nikakvih propusta, niti su dozvoljeni, da se svim rizicima od bilo kojih katastrofa mora upravljati na nivou državnih organa, koji svoju odgovornost kada dođe do nepredviđenih situacija ne smeju da izbegavaju.

PREDSEDNIK: Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Momčilo Mandić.

Da li želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Milorad Mirčić.

Da li vi želite reč? (Da.) Izvolite.

MILORAD MIRČIĆ: Gospodine Stefanoviću, mi već dva dana raspravljamo o predlogu ovih zakona iza koga stoje i Vlada i vaše ministarstvo. Bez obzira na to što je danas rasprava o amandmanima, znači, pokušaj izmena određenih odredaba ovih zakona, vi uporno izbegavate da date odgovor na ključno pitanje. Ključno pitanje je – da li je potpredsednik Vlade Rasim Ljajić na čelu narko-kartela u Novom Pazaru? To je ključno pitanje.

Možemo mi ovde da razgovaramo danima, ali ne možemo da se zadovoljimo odgovorom koji se sastoji u tome – ja ne verujem, ja ne mogu da verujem, ja sam iznenađen ili sličnim odgovorima. Morate jasno, decidno kao Vlada da kažete – nemamo nikakve podatke u Ministarstvu unutrašnjih poslova, nema podataka BIA i da javnost zna da li je to tačno ili nije tačno. Tačno jeste, jer mi raspolažemo, kao srpski radikali, dokaznim materijalom. Šta bi bilo jednostavnije nego da Ministarstvo, odnosno vi kao predstavnik tog ministarstva, čelni čovek kažete – ne, nije tačno? Ministarstvo unutrašnjih poslova nema ni jednu jedinu informaciju da je to tako. Vi po onome – narod priča, a vi niste čuli.

Što se tiče ovih amandmana, mi samo želimo da preciziramo određene stvari. Vi ste ovde predvideli međunarodnu saradnju, predvideli ste civilnu zaštitu, predvideli ste edukaciju, predvideli ste inspekcijske poslove. Sve je to dobro, ali jedna stvar ovde u samoj osnovi je nejasna. Dokle ćete odugovlačiti, odlagati davanje diplomatskog statusa onima koji rade u Rusko-srpskom humanitarnom centru u Nišu? Dokle ćete odbijati predlog SRS i građana koji žive na teritoriji AP Vojvodine da se još jedan centar formira, osnuje na teritoriji AP Vojvodine, centar za vanredne situacije? To su pitanja na koje javnost traži odgovor.

PREDSEDNIK: Reč ima ministar Stefanović.

Izvolite.

NEBOJŠA STEFANOVIĆ: Dakle, vi ste svesni, naravno, da nisam rekao nikakvo svoje lično zapažanje. Naprotiv, rekao sam ono što stoji u podacima Ministarstva unutrašnjih poslova, da ne postoje bilo kakva saznanja da je Rasim Ljajić deo, član ili organizator bilo kakve kriminalne grupe, niti da je ikada osumnjičen za to, niti da je ikada vođena istraga protiv njega, niti mu je ikad suđeno za to. To je ono što je činjenica.

Takođe, što se tiče akcije „Geto“, u toj akciji zbog tih lica koja su uhapšena zbog trgovine narkoticima i osuđena na zatvorske kazne vođen je javni sudski postupak u trenutku kad SNS nije bila na vlasti. Ta lica niti su u sudskom postupku pomenula ime Rasima Ljajića, niti je ijedan svedok pomenio njegovo ime, niti je bilo ko ikad izgovorio njegovo ime u bilo kom obliku. Dakle, niti policajci, niti ti ljudi koji su u novinama označeni da su ga pomenuli, niti oni sami, niti njihova odbrana, niti tužilaštvo, niti bilo ko treći dakle u celom tužilačkom i sudskom procesu.

Samo hoću da vam kažem da ne postoji bilo kakav osnov da Ministarstvo unutrašnjih poslova smatra da je Rasim Ljajić učinio bilo šta loše, negativno ili krivično gonjivo. Svi ostali, ako imaju neki dokaz, neka dokaz daju tužilaštvu i neka onda tužilaštvo vodi postupak. Što se tiče Ministarstva unutrašnjih poslova, mi ne raspolažemo informacijama koje govore o njegovoj umešanosti u bilo kakvo krivično delo na teritoriji Republike Srbije.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima Branimir Jovanović po Poslovniku.

BRANIMIR JOVANOVIĆ: Hvala.

Reklamiram povredu Poslovnika, član 106. stav 1 – govornik može da govori samo o tački dnevnog reda o kojoj se vodi pretres. Danas tema dnevnog reda jeste smanjenje rizika u vanrednim situacijama. Ovde se govori i opet se iznose optužbe na račun potpredsednika Vlade. Smatram da je ministar nedvosmisleno još jednom otklonio svaku sumnju. Zahvaljujem ministru unutrašnjih poslova na informacijama. Ne znam koliko puta treba da ponovi da bi to nekom bilo jasno. Razumem da neko ima neki dug prema nekome, ali neko mora da razume i da su prošli izbori za savete nacionalnih manjina.

PREDSEDNIK: Da li želite da glasamo o povredi Poslovnika?

(Ne.) Zahvaljujem.

Da li ste se vi javili za povredu Poslovnika? (Da.) Izvolite.

VLADIMIR MARINKOVIĆ: Hvala, predsednice.

Član 106. kolega je malopre pomenio. Član 107, naravno, i podrazumeva se, povreda dostojanstva Narodne skupštine. Mi smo svedoci ovde prethodnih dana jednog, slobodno mogu da kažem, pokušaja izživljavanja jedne poslaničke grupe koja za partiju kojoj ja pripadam i predstavljam i moje

kolege ovde kažu da je sadaka partija. To je u stvari njihova partija. To je autoprojekcija. Oni su sadaka i ovako nešto što...

Pročitajte, znaju svi šta to znači.

Smatram da treba da se stane sa ovakvom vrstom uvreda, sa ovakvim ponašanjem u visokom domu naše narodne skupštine. Mi treba da, po našem mišljenju, debatujemo o tome, da dođemo do najboljih mogućih predloga i rešenja zakona i zbog toga je potpredsednik Vlade gospodin Nebojša Stefanović ovde, vrlo spreman, vrlo posvećen da odgovara na pitanja, da diskutujemo o tome kako bismo pospešili rad policije, kako bismo pospešili bezbednost u našoj zemlji. Apsolutno smatram da nema nikakve potrebe za ovakvom vrstom prepucavanja i pogotovo za ovakvim optužbama, koje je ministar policije i potpredsednik Vlade Nebojša Stefanović demantovao. Evo, ja nisam brojao, ali ovo je već deseti put da on ovde u Narodnoj skupštini, ali i u medijima, demantuje kao neko ko je na čelu policije, kao neko ko je najinformisaniji. Mi smo ovde kao poslanička grupa dužni da slušamo ovakve optužbe, dužni da trpimo izživljavanja grupe narodnih poslanika. Nekima svaka čast, veoma pristojni ljudi, veoma konstruktivni ljudi.

Tražim da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje i da se stane sa ovakvom vrstom neartikulisano i ne baš normalnog ponašanja u Narodnoj skupštini. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Izjasnićemo se o povredi Poslovnika, član 107.

Reč ima Vjerica Radeta, povreda Poslovnika.

VJERICA RADETA: Član 27. stav 1.

Ja verovatno po kriterijumima gospodina Marinkovića spadam u one nepristojne narodne poslanike, ali moram da skrenem pažnju da on ne zna baš šta govori. Kaže da su srpski radikali sadaka poslanička grupa i stranka. Nismo. Sadaka je kad vam neko nešto udeli iz milosti. E, njima je Aleksandar Vučić iz milosti udelio 10 poslaničkih mandata. Da su izašli sami na izbore, videli bi šta bi dobili.

Molim vas, evo, pošto je govorio kolega kroz povredu Poslovnika da smo mi vodili neku kampanju a vezano za nacionalne savete nacionalnih manjina, naravno da to nije tačno, ali ne znam šta njihova stranka ima sa nacionalnim savetima nacionalnih manjina. Kad im treba, oni su stranka nacionalne manjine, a kad im ne treba, onda su SDS. Ne možete, znate, pre podne biti Bošnjak, po podne biti socijaldemokrata, osim ako se to ne uklapa u istog čoveka. Ali koliko oni vode računa o muslimanima, ili Bošnjacima kako vole da kažu, govori činjenica...

PREDSEDNIK: Poslanice, ovo zaista nema nikakvog dodira sa povredom Poslovnika.

VJERICA RADETA: ... Govori činjenica da ovde imaju deset poslanika, od toga je samo jedan musliman. Toliko o njima i o njihovoj brizi o muslimanima i o nacionalnim savetima. Hvala.

PREDSEDNIK: E, ovako da vam kažem, poslanici.

Ne, samo polako. Svi spustite Poslovnike. Ja vas pozivam na to.

Počeću da oduzimam redom po dve minute poslaničkoj grupi koja bude na ovaj način zloupotrebljavala institut povrede Poslovnika, jer to po Poslovniku može.

Znači, ako ćemo mi da slušamo ne o raspravi o amandmanima nego o nečemu drugom, onda ćemo to brzo završiti, u roku od 20-30 minuta. Biće vam oduzeto sve vreme. I, ako vam je to cilj, ja se slažem. Znači, odnosi se na sve.

Danas da slušamo o nekim drugim temama osim o ovakvim zakonima, nisam sklona. Znači, mi danas govorimo o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama. Probajte da se usredsredite na to.

Ove tri povrede Poslovnika ja na svoju odgovornost zanemarujem za sledeći krug.

Nije bilo uslova za repliku.

Na naslov Predloga zakona amandman je podnela narodni poslanik Ljiljana Mihajlović.

Po članu 27. predsednik vodi sednicu, a ne poslanici koji dobacuju.

Znači, niko ne želi o amandmanu Ljiljane Mihajlović.

Na naslov Predloga zakona amandman je podnela poslanica Vesna Nikolić Vukajlović.

Izvolite.

VESNA NIKOLIĆ VUKAJLOVIĆ: Ministar unutrašnjih poslova sigurno da zna ono što i svi građani, da mi živimo u visokokorumpiranoj državi i društvu i da ovakav predlog zakona upravo daje mogućnost da se ta korupcija i dalje širi nekažnjeno. Da ste dobro analizirali šta se desilo u Kraljevu za vreme zemljotresa i kako su se zloupotrebljavale donacije i redovna finansijska sredstva, onda biste znali da date i bolji predlog zakona.

Predlog zakona bi bio odličan kada ne bi bilo ovolike korupcije u našoj državi. Međutim, s obzirom na korupciju i s obzirom na nekažnjene ljude koji su učestvovali u raspodeli sredstava vezanih za Kraljevo, ne možemo pustiti ovakav predlog zakona, ovako rastegljiv, ovako kreativan i ovako bez odgovornosti, te treba imati u vidu da u narednom nekom periodu dopunite ovaj zakon određenim odredbama vezanim za odgovornost samo onih ljudi koji budu koristili ta finansijska sredstva i koji budu realizovali sve što je vezano za ove elementarne nepogode. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima ministar Stefanović.

Izvolite.

NEBOJŠA STEFANOVIĆ: Pre svega, Srbija nije visokokorumpirano društvo i u našoj zemlji zaista najveći broj građana, apsolutno najveći broj, živi potpuno normalno, u skladu sa zakonom, u jednom pristojnom svetu. Tako nas i percipiraju, na kraju krajeva, svi oni ljudi koji su dolazili u Srbiju, i sa Istoka i sa Zapada. Najviši državni funkcioneri, predsednici i premijeri, govore u prilog toj činjenici. Jer, znate, u visokokorumpirana društva ti ljudi ne idu, ne žele da dođu i ne žele da se sretnu sa ljudima koje smatraju visokokorumpiranim ili nedostojnim za susret.

Srećom, Srbija je zaista društvo koje gradi vladavinu prava i koje želi da živi u zemlji koja se sa korupcijom i kriminalom obračunava na najoštriji mogući način. Slažem se sa vama, možda je 2009. i 2010. godine situacija bila značajno lošija. Možda je Srbija tada bila značajno korumpiranija nego što je danas i bilo je, da kažem, žao mi je što tada nisam bio na čelu Ministarstva, niti smo tada mogli, niti MUP može presudno da utiče na ishod sudskih procesa protiv svih onih koji se ogreše o imovinu građana. To su, pre svega, sudovi. Vi to znate.

Dakle, ako sud nekoga ko je osumnjičen za korupciju oslobodi ili blago kazni, tu MUP ne može ništa. Šta će nesrećni policajci koji uhapsu, koji dovedu u zatvor, koji predaju tužiocima i sudijama nekog za koga smatraju da su prikupili dovoljno dokaza da je taj osumnjičen za najteža korupcionaška dela, pogotovo ova koja se...

Doduše, taj deo vezano za Kraljevo, za obnovu, rađen je po drugom zakonu, Zakonu o obnovi, ali svejedno, i pored drugačije zakonske materije postoji Krivični zakon, koji govori šta je dozvoljeno a šta nije. Dakle, plašim se da su mnoge stvari u tom periodu propuštene. Da smo tada imali priliku da to rešimo... Ali u budućnosti ćemo morati intenzivnije i više da radimo na tome.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Na naslov Predloga zakona amandman je podnela narodni poslanik Marina Ristić.

Da li želite reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Nikola Savić.

Da li želite reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Filip Stojanović.

Da li želite reč? (Da.) Izvolite.

FILIP STOJANOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, gospodine ministre sa saradnicima, podneo sam amandman na naslov Predloga zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama.

Ova vlada izgleda da nije svesna da sve što dolazi iz Evropske unije nije dobro i nije primenjivo za naše uslove.

Naravno, kada se pogleda naziv zakona, svi će odmah pomisliti da se radi o jednom veoma važnom zakonu. Ovo jeste važan zakon, ali sam naslov zakona ne rešava probleme zbog kojih se on donosi. Svi bismo mi želeli da se eliminišu rizici od katastrofa, ali to, jednostavno, nije moguće. Katastrofe su po pravilu nepredvidive, tako da nema tog zakona koji će moći da ih predvidi i da ih spreči. Za veliki broj katastrofa odgovornost nosi ljudski faktor mada nije ni mali broj katastrofa koje su izazvane tzv. višom silom. Zato mi ovde treba da razmatramo samo one katastrofe koje svojim činjenjem ili nečinjenjem izaziva ljudski faktor.

Sa druge strane, najrazvijenije industrijske zemlje Evropske unije najodgovornije su za najveći broj katastrofa koje su izazvane na ovaj način, ali te iste zemlje, kao i uvek, optužuju druge za neodgovorno ponašanje prema životnoj sredini. Ako se ovaj zakon donosi samo zato što to traži Evropska unija, onda je bolje da ga i ne donosimo. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo poslanik Nemanja Šarović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podnela poslanica Aleksandra Belačić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo poslanik Božidar Delić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo poslanik Milan Lapčević.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo poslanik Boško Obradović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo poslanik Ivan Kostić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo poslanik Srđan Nogo. Izvolite.

SRĐAN NOGO: Zakon koji je pred nama, o kojem smo govorili i tokom cele prošle nedelje, jeste nešto što je vrlo bitno za građane. Mi smo ovde konstatovali da se često i periodično dešavaju razne nepogode u Srbiji. Danas smo pominjali zemljotrese, zemljotres u Kraljevu, pominjali smo svi i one poplave koje su zadesile Republiku Srbiju 2014. godine i naročito gradove koji su postradali. Znamo i da nam se često dešavaju i požari i svakako je potrebno kontinuirano raditi na unapređenju takvih situacija.

Značajne materijalne posledice i po imovinu ali i po život i zdravlje ljudi proizilaze iz prirodnih katastrofa. U nekim državama je to regulisano i postoje

posebna ministarstva za vanredne situacije, pa recimo, u Ruskoj Federaciji sa kojom imamo saradnju, ima i Humanitarni centar u Nišu, kome nikako da dodelite diplomatski status, oni imaju posebno ministarstvo i značajne resurse.

Sam po sebi zakon ništa ne može da uradi. Može da ostane mrtvo slovo na papiru ukoliko se zakon ne poštuje, ukoliko se zakon ne primenjuje i ukoliko se značajna finansijska sredstva ne izdvajaju da bi se predupredile eventualne prirodne katastrofe.

Mi možda ne možemo da pogodimo precizno kada će se desiti, ali možemo da znamo da smo izloženi riziku i kakvom smo riziku izloženi. Posle onih katastrofalnih poplava 2014. godine, mi smo imali stručnu javnost i dekane brojnih fakulteta Univerziteta u Beogradu, koji su jasno ukazivali da postojeće mere zaštite uopšte nisu održavane decenijama, i da za posledice tih poplava jasnu odgovornost snosi ljudski faktor. Tako i ovde. Ukoliko nema odgovornosti i ljudskog faktora da isprati zakon, ne možemo ništa postići.

Nije ovo jedini zakon koji ostane da se ne primenjuje. Vi ste, gospodine ministre, i prošle nedelje govorili o zakonu o sprečavanju nasilja na sportskim priredbama, gde ste i pravilno ukazali da se smanjio broj takvih incidenata na stadionu. Ali suština je da mi moramo poštovati zakone. Čim imate arbitrarnost, da se nešto za nekoga poštuje, za nekog se ne poštuje, odnosno čim nema izvesnosti da će se zakonska norma primeniti, mi imamo tu jednu prazninu, jedan prostor.

Meni je žao što niste bili u petak da vas pitam samo vezano za to kako policija ne može da zaustavi, spreči evidentan porast nasilja navijačkih grupa van stadiona i kako policija ne može da zna, evo, više od godinu dana, ko je npr. ubio Demira Jukića na Novom Beogradu.

PREDSEDNIK: Na naslov Predloga zakona amandman je podneo poslanik Dragan Vesović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite.

DRAGAN VESOVIĆ: Hvala, gospođo predsedavajuća.

Gospodine ministre, naviknut sam da svi amandmani koji uglavnom dolaze sa ove strane budu odbijeni. Međutim, mislim da je ovaj amandman trebalo da bude prihvaćen. Naime, u naslov zakona, ja sam doneo jedan predlog, dodao sam dve reči koje predstavljaju ime naše lepe otadžbine. Dakle – zakon Republike Srbije o smanjenju rizika od katastrofa.

Zašto je to tako? To je u skladu, gospodine ministre, sa onim što mi iz Srpskog pokreta Dveri stalno pričamo. Dve godine sam narodni poslanik i verujte mi da 90% zakona u obrazloženju i u razlozima za donošenje zakona imaju rečenicu da je to u skladu sa pravilima Evropske unije i usklađivanju sa Evropskom unijom.

Bogu hvala, u razlozima za donošenje ovog zakona toga nema. Upravo zbog toga što u razlozima za donošenje ovog zakona nema toga da je on u skladu i po direktivi i po preporuci, ili kako god to možemo da nazovemo, sa EU, ja sam u imenu zakona dodao Republike Srbije da bih to pojačao. Pričao sam, i uopšte nemam nameru da to ponavljam, da ne dajem sebi pravo da ja više volim Srbiju nego vi, ali u izlaganju Boška Obradovića, posle koga je prošle nedelje izbila i polemika sa vama, ja sam zbog porodičnih razloga bio sprečen da prisustvujem tome, došli smo u situaciju da ono što mi pričamo, vi uvek imate želju da izokrenete.

Dakle, ja vam pričam da se manemo posla ćoravog, kako ga ja vidim, a koji se zove Evropska unija, a vi nam onda kažete u odgovoru gospodinu Obradoviću šta je problem sa nemačkom ekonomijom, je l' ona posrće, da li u Nemačkoj imaju da jedu hleb. Naravno da imaju. Naravno da ne posrću. I mi smo svedoci, bez obzira na naš prosperitet, koliko nam je npr. ljudi iz zdravstvene struke u kratkom periodu otišlo u Nemačku.

Ali, nije to tema. Tema je, gospodine ministre, Peter Bajer, koji kaže da moramo da priznamo Kosovo. E, zato ne Evropska unija, i zato u predlogu ovog zakona dodajem, neka se zna, da je to zakon Republike Srbije. Znam da vi mislite isto kao i ja, ali mi onda nije jasno zašto se amandman odbija. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima Ministar Stefanović.

Izvolite.

NEBOJŠA STEFANOVIĆ: Dakle, kao što ste i sami rekli, ovaj zakon se ne usaglašava ni sa čim, već se donosi isključivo zato što smo mi tako želeli da predložimo Narodnoj skupštini i zato što smatramo da je to od najboljeg interesa za Republiku Srbiju.

Naravno, Republika Srbija ne može ni donositi zakon, odnosno njena narodna skupština ne može donositi zakone u ime neke druge zemlje, već samo zakone Republike Srbije, te bismo onda te dve reči, zakoni Republike Srbije, mogli da stavimo ispred svih zakona, a besmisleno je, zato što se svakako odnose na zakone Republike Srbije. Mi jesmo u Srbiji, dakle ovi zakoni koje Skupština donosi jesu zakoni Srbije. Na kraju krajeva, Skupština je ta koja je nadležna da može i da promeni neki amandman. To što Vlada ne smatra da vi treba da ga usvojite, ne znači da ga Skupština ne može usvojiti. Vi možete da usvojite bilo koji amandman i da preinačite bilo koji zakon. To je vlast Narodne skupštine. Mi smo tu samo da predložimo.

Što se tiče Evropske unije, mislim da je gospodin Obradović postao najveći evropanatik u Srbiji. Meni se čini da su on i njegovi koalicioni partneri, faktički, direktno zaslužni... Vidim prema ljudima sa kojima u poslednje vreme provodi vreme i sa kojima, da kažem, ima najintenzivniju komunikaciju i političko delovanje, oni su odlučivanje o našoj lepoj južnoj pokrajini prebacili iz Ujedinjenih nacija, gde bismo imali šansu da se sa ljudima koji podržavaju

Srbiju borimo, u Evropsku uniju. Oni sada zajedno nastupaju, idu od grada do grada, od opštine do opštine i ubeđuju narod da je to bio dobar potez. Ubeđuju narod da je bio dobar potez da idu pred Međunarodni sud pravde da traže ono pitanje posle koga je još gomila zemalja priznala tzv. nezavisnost Kosova i Metohije. Oni su uspostavljali granice na Jarinju i Brnjaku, i sad oni svi zajedno, kao jedno društvo, ja sam uveren da vi ne mislite tako, ali oni svi zajedno kao jedno društvo nastupaju u jednom potpunom evrofanatizmu, a najžalije, u onom najgorem obliku evrofanatizma, koji nije baš u interesu Republike Srbije.

Što se tiče, izvinjavam se zbog vremena, samo još dve rečenice, što se tiče Nemačke, ja nisam govorio o nemačkoj ekonomiji zbog nemačke ekonomije, već su upravo zakoni koje mi usaglašavamo zakoni koji se usaglašavaju sa najboljom tradicijom, i tom nemačkom, austrijskom i drugim ekonomijama, i uopšte društvima i društvenim vrednostima. I to želimo da promovišemo kada o tome govorim. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo poslanik Milan Lapčević.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo poslanik Zoran Živković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo poslanik Boško Obradović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo poslanik Srđan Nogo.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite.

SRĐAN NOGO: Čim su neke katastrofe i vanredne situacije i čim proizlazi velika materijalna šteta, to je i prilika za neke da dobro zarade. Setimo se 2014. godine i, na primer, Južna Bačka kako je zaradila i koliko je gospodin Nenad Kovač zaradio na ispumpavanju kopova Kolubare. Pa oni ljudi koji su vozili ugalj te 2014. godine, zbog nemogućnosti da se on kopa u Kolubari, takođe su lepo zaradili.

Tako da, prosto, moramo znati da su često povezane korupcija i neke katastrofe i vanredne okolnosti, vanredne situacije i tu se nadovezujem na neku raspravu od pre par minuta da zaista bez suzbijanja korupcije i takvih elemenata i momenata, mi nećemo moći da ostvarimo efekat nijednog zakona, jer džaba što donosimo zakone, čak i ako su dobri, ako ih mi ne primenjujemo.

Mi imamo, ja se ne bih tu složio sa vama, jedan ozbiljan sistemski problem sa korupcijom, koja je, pre svega, naravno, karakteristična za, ne znam, neke centre moći gde se donose odluke, da li je to pravosuđe, da li je to izvršna vlast, da li je to privreda, ali ni građani nisu imuni na nju pa mi idemo kod lekara i nosimo flašu viskija. To se već toliko odomaćilo i toliko ušlo u sve pore da mi

moramo ozbiljno da se pozabavimo tim problemom. Tako da mislim da tu ne bismo mogli da se složimo.

Što se tiče, evo, malopre pominjanja Nemačke, mi jesmo protiv EU od mnogo pre, odnosno čak, ja bih rekao da kada ste vi bili protiv EU, mi smo tada isto mislili. Nažalost, vi ste u međuvremenu, kao SNS, to mišljenje promenili i već šest godina ste na nekom drugom putu, odnosno 10 godina ima kako ste promenili to mišljenje, za razliku od ljudi iz Dveri koji su i dalje ostali dosledni svemu onome što su zastupali. Nije to samo otimanje Kosova, nego mi i ekonomski nećemo moći da napredujemo ukoliko se ne oslobodimo kolonijalnog statusa.

Vanredne situacije i vanredne okolnosti su jako specifične i jako karakteristične i mogu se pojaviti i manifestovati na mnogo načina. Pored elementarnih i prirodnih nepogoda često mogu biti izazvane nekim političkim dešavanjima i političkim događajima. Ako ste čitali stenograme sa sednice u petak, ja sam tada izazvao, ukazao na jednu vanrednu okolnosti i vanredno pitanje, gospodine ministre, a to je upravo ukidanje bezviznog režima sa Iranom za koji znam da vi niste znali razlog.

Takođe, znam da niste videli ove materijale. Ovi materijali su vrlo interesantni, jer je to šema agenture Ministarstva za obaveštajne poslove Irana, tzv. MOIS-a, i zbog toga su nama ukinuli, odnosno naredili iz Brisela da ukinemo taj bezvizni režim, zato što su Iranci dolazili ovde bez pasoša. Kako su mogli onda da završe u Evropskoj uniji? Infiltriranjem među migrante ili eventualno falsifikovanjem, odnosno dobijanjem srpskih pasoša. Ja sam tada rekao da znam da vi nemate veze sa tim, ali vas to neće abolirati odgovornosti, zato što ste nadležni za poslove policije.

Ovo nije stvar da se čita u javnosti, jer ti podaci, agentura i firme preko kojih MOIS radi svakako ne bi trebalo da budu dostupni i poznati širem građanstvu, ali pošto vi niste videli ovaj materijal, znači, ovaj materijal ne posedujete, ali kucanjem prostih imena videćete da ti ljudi jesu bili u ovoj zemlji i biće vam jasno ko su i šta su, možete ga pogledati, ja ću vam dati, jer je ovo poprilično osetljivo pitanje.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima ministar Stefanović.

NEBOJŠA STEFANOVIĆ: Hvala.

Kada govorimo i u smislu ovog zakona i generalno vezano za Evropsku uniju, pored vrednosti koje želimo da usvojimo, za koje smatramo da su evropske vrednosti koje gaji i naš narod, jer mi jesmo deo Evrope, smatramo da je naravno uvek važno da svi građani sagledaju šta je ono što dobijaju i šta je ono što gube. Mi se za Kosovo i Metohiju borimo i nastavljamo da se borimo. Dakle, to ne može niko da uslovi na takav način, jer mi želimo da se borimo za svaki milimetar naše zemlje.

Što se tiče onoga što je dobro, ono što ljudi vide je svakako, između ostalog, i ekonomska razmena. Kada pogledate da je obim naše razmene, računajući zemlje regiona, ali najviše zemlje Evropske unije, obim razmene Srbije i tih zemalja je negde oko 85% naše ukupne robne razmene. Samo 15% naše robne razmene nije u tom segmentu. Sa svim ostalim zemljama zajedno, uključujući i Sjedinjene Države, i Kanadu, i Australiju, i Rusiju, i Kinu itd. 15%. Osamdeset pet posto EU plus države oko nas.

Kada te robne razmene ne bi bilo, u ekonomskom smislu, možete da zamislite kako bi izgledala ekonomska situacija naše zemlje, pa i svih tih ljudi koji žive u ovoj zemlji, koji prodaju i svoju malinu, koji prodaju svoje voće, koji prodaju svoje povrće, koji prodaju najveći deo svoje robe, u najvećem delu, 85%, naravno i softvere, kablove, turbopunjače i sve ono što se radi u našoj zemlji, delove za vozila, sve ono što ide, što se danas ugrađuje, između ostalog i u BMV-e, mercedese, audije i sve ostalo, to se dešava na teritoriji Evrope.

Što se tiče Irana, ono što sa sigurnošću mogu da vam kažem je da niko od tih ljudi nije dobio zvanično pasoš Republike Srbije i sa državnim pasošem Republike Srbije ušao u našu zemlju bez pasoša a onda sa pasošem Republike Srbije izašao iz ove zemlje. Da li je neko falsifikovao bilo koji pasoš? Mi smo se trudili i sa drugim policijama da te ljude hvatamo i privodimo pravdi. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Želite po amandmanu? (Da.)

SRĐAN NOGO: Po amandmanu, s obzirom na dijalog i da ne bih imao pravo na repliku. Hteo bih da nastavim ovaj dijalog i da samo ukažem na nešto. Nije niko ovde govorio o nesaradivanju u oblasti ekonomije sa tim zemljama, ali mi moramo da shvatimo dubinu ovog problema, da smo mi dovedeni u zavisn položaj. Ovde nema realnog rasta, dok je Srbija isključivo protočni bojler. Imamo, recimo, „Fijat“, kao jednog od najvećih izvoznika, koji je istovremeno i najveći uvoznik. Uveze se, sklopi se, proda se dalje i novac ne završava u Srbiji. Znači, mi ga imamo u BDP-u. Mi ga imamo u platnom bilansu kao izvoz i na osnovu toga se zadužujemo, ali realne ekonomije tu, ljudi, nema. To je ključni problem. Znači, nemamo realnu ekonomiju.

Nama je „VIP“ gubitaš. Znači, odavde se novac ispumpava. Kako može mreža mobilne telefonije da bude gubitaš? Postoji i sudska presuda vezana za turskog investitora „Džinsi“, za navode dr Predraga Mitrovića, člana predsedništva Dveri, koji je dobio na sudu „Džinsi“ kada su ga tužili zbog toga. Tako da, to je mnogo dublji problem i nije tako jednostavno sagledati ga. Prosto, mislim da je za dobrobit države bitno da hitno prekinemo sa praksom da nam ekonomija bude na taj način orijentisana.

Što se tiče Iranaca, to nisu obični ljudi, ovde sam govorio o licima koja su deo obaveštajne zajednice Irana, odnosno njihove glavne službe. Zahvaljujući tom bezviznom režimu mnogima je bilo jednostavnije da nam,

prosto, avionima šalju migrante nego... Zamislite, lakše je iz Teherana Sorošu da napuni jedan avion, da dođu ovde ljudi i da slete nego da sad on preko 20 zemalja organizuje te transfere. Ali naravno da je iranska služba iskoristila to. Ta cela operacija je išla tako. Čovek dođe sa regularnim iranskim pasošem i izađe iz Srbije bez tog pasoša. Da vidimo koliko je Iranaca ušlo, koliko je Iranaca izašlo iz Srbije. Znači, negde se skloni, verovatno u njihovu ambasadu, takav pasoš, i oni prolaze dalje. Čitava ona afera sa oružjem koje je nedavno nađeno u migrantskoj kući u Sarajevu je vezana upravo za tu operaciju i za tu iransku službu. To je jedan dubok problem.

Ovo je materijal koji je Stoltenberg pokazao Vučiću i, prosto, možemo i da nastavimo taj dijalog, ne ovako u javnosti, nego ako ste zainteresovani da pogledate, ali samo vam ukazujem da to može da bude problem i da pre svega može da bude i problem za vas kao nadležnog ministra, a da vi niste deo toga, pa prosto da se to isprati.

PREDSEDNIK: Reč ima ministar Stefanović, replika.

NEBOJŠA STEFANOVIĆ: Prihvatam svoju odgovornost u svemu zato što radim isključivo po zakonu. Inače, sve naše nadležne službe uvek kontrolišu sva lica koja ulaze u našu zemlju i trudimo se da u skladu sa znanjima kojima raspolazemo, preduzimamo mere i radnje.

Da li su neka lica zloupotrebila bezvizni režim? Svakako. Ne samo iz Irana, iz mnogih zemalja. Bilo je zloupotreba bezviznog režima i oni su pokušavali da napuste našu zemlju i da odu u šengenski prostor ili u prostor Evropske unije bez potrebnih dokumenata, sa falsifikovanim dokumentima i na različite druge načine. Nažalost, kroz migrantsku krizu 2015. godine mnogi su tu priliku iskoristili i stigli do zemalja Evropske unije, ne samo kroz Srbiju, kroz Italiju, kroz Francusku, kroz druge zemlje, kroz Mađarsku, kroz Rumuniju, preko Bugarske itd., dakle na različite načine. Međutim, posao svih službi bezbednosti, ne samo naše, već i u Evropi jeste da se trudi da svaku vrstu subverzivnog, obaveštajnog ili drugog prikrivenog delovanja otkrije i da se protiv toga bori. To je posao službi. To je njihov zadatak.

Što se tiče ovoga, naravno da su neke firme veliki izvoznici i veliki uvoznici, ja se slažem. Ali onda se tu postavlja, ono što je suštinsko pitanje, pitanje plata, doprinosa i poreza, da li mi imamo, kao što imamo da posle 14. meseca vi faktički zarađujete svaku subvenciju koju ste dali u proseku, posle 14. meseca svaka fabrika već donosi Republici Srbiji, dakle ono što ste dali, vi ste vratili. Ali ono što je dobro pored toga je što su neki ljudi dobili posao koji dotada nisu imali. Dakle oni koji nisu imali nikakav posao, u tom trenutku su ga dobili. Istovremeno, mi ne zabranjujemo da to urade domaće kompanije. Vi možete otvoriti kompaniju, imate pravo na subvencije, imate pravo na programe kreditiranja, imate pravo na bespovratna sredstva, imate pravo na razne stimulanse zavisno, naravno, i od dela Srbije gde ulažete, da li je razvijen, manje

razvijen, više ili manje novca se daje, imate pravo na razne beneficije, ali mora neko da je otvori i da zaposli ljude da bi u tome učestvovao.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima Srđan Nogo.

SRĐAN NOGO: Nisam mislio na te subvencije, ali kad ste se već i njih dotakli, vi dovodite strane investitore zahvaljujući subvencijama. Dok one postoje, oni će dolaziti, iako se nijedna država nije razvila stranim investicijama.

Mi moramo da sredimo jedno drugo pitanje. Meni je žao što ministarka Kuburović nije tu. Zašto mi ne možemo da rešimo poglavlja 23 i 24 i najvažniju stvar koja se tiče srpskog pravosuđa? Mi nemamo pravnu izvesnost. Znači, zbog pravne neizvesnosti mi imamo takvu klimu i takav ambijent koji uopšte nije pogodan za privredu, ni za domaću ni za stranu. Prosto, kod nas je paradoksalna situacija u sudovima da se u istom činjeničnom stanju između istih stranaka vodi spor u istom sudu od strane istog sudijske i da postoje dve dijametralno suprotne odluke. To je prosto neshvatljivo za bilo koga u svetu.

Zbog takve situacije sa našim pravosuđem i zbog nemanja pravne izvesnosti, da prosto imate zakon, da se zakon poštuje i da možete da znate kako će se činjenično primeniti kroz neku formu, tobože, i nezavisno sudijsko uverenje, otvara se jedan prostor za ozbiljnu korupciju. To je bilo i ranije kod nas. Bio je i Ljakić, čovek koji je zadužen za praksu VKS-a, vraćao je sve odluke iz Vrhovnog kasacionog suda koje nisu bile u skladu sa ranije donetim odlukama, ali se negde to u međuvremenu izgubilo i to je taj ozbiljan problem koji rastura i srpsko pravosuđe i srpsko društvo. To nema veze čak ni sa partijama, ni sa partijskim uticajem na pravosuđe. To je ozbiljan problem kriminala u pravosuđu. Ljudi, dok to ne rešimo, mi smo u velikom problemu. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Dragan Vesović.

Izvolite.

DRAGAN VESOVIĆ: Hvala vam, gospođo predsedavajuća.

Gospodine ministre, ja inače uvek volim kad ste vi u sali, jer ste spremni na razmenu mišljenja i sa narodnim poslanicima koji pripadaju opoziciji i uvek moj i vaš razgovor vidim kao razgovor dva neistomišljenika, a nikako kao razgovor dva neprijatelja. Međutim, nisam hteo malopre da ulazim u polemiku jer sam znao da imam vreme i po amandmanu, a koristiću i vreme kao zamenik šefa poslaničke grupe.

Tačno je da ste rekli ono da je pleonazam što sam ja dodao da je to zakon Republike Srbije i da je zakon u Republici Srbiji, naravno da je za Republiku Srbiju. Slažem se sa tim da je to tačno. Ja sam to namerno rekao jer sam znao da ćete da odbijete, pa u ovom mom drugom amandmanu, odnosno amandmanu na član 1, ja sada izbacujem, pošto nije bitno da u naslovu stoji Republika Srbija,

izbacujem ovaj deo gde kaže da je sistem smanjenja rizika od posebnog interesa za Republiku Srbiju. Pa i tu bi trebalo da je logično, gospodine ministre, kao što bi trebalo da bude da je logično i gore. Jer ako je ono za Republiku Srbiju pleonazam, biće da je i ovde. Ili ako ja predlažem, onda jeste, ako Vlada predloži, onda nije.

To što vi mene učite da može Skupština da prihvati, dovoljno sam star da znam ko je većina u Skupštini i znam šta Skupština prihvata i znam da Skupština neće prihvatiti. Ne ovo, što možda i nije toliko važno, nego obilje predloga, deklaracija, rezolucija koje sam predlagao a koje su duboko smislene i idu u interes Republici Srbiji i pojačavaju položaj i poziciju Republike Srbije, ali se, naravno, to uvek odbije. No, ja prihvatom da se vama čini da smo mi evrofanatici. Nikada niko iz Srpskog pokreta Dveri, gospodine ministre, neće biti evrofanatik i nemojte samo to da imputirate, jer onda, kao tip koji voli epsku poeziju, reći ću – ja se rvah i tada i sada sa EU. Neću dodavati ono drugo, jer to u vašem slučaju ne stoji.

A kada nam kažete, gospodine ministre, za Jarinje i Brnjak, hajde da vidimo, gospodine ministre, koje godine su stavljene te administrativne granice i ko je tada bio na vlasti. Doneću vam posle dokument koji je u kancelariji poslaničke grupe, da vam pokažem kog datuma je, na osnovu čega doneta takva odluka, ko je potpisao dokument. Neće biti da tada nije bila Napredna stranka na vlasti.

No, nemojmo da pričamo o onome što ne treba tako da stoji. Ja kažem, mi smo neistomišljenici, ali verujem da smo na istom zadatku. Kada kažem da sam protiv Evropske unije, mislim da treba da shvatite i znam da tako shvatate, da ja nisam protiv zemalja Evrope, nego sam protiv Evropske unije kao organizacije koja je po mom dubokom uverenju apsolutno pogubna po interese Republike Srbije, a saradnja sa svakom zemljom EU gde god imamo obostrani interes, jer sam svestan činjenice da nema saradnje bez interesa, mora i treba da postoji.

I još nešto, a vezano je za ove zakone o katastrofama. Imali smo, gospodine ministre, ja sam iz Kraljeva, situaciju sa dve ogromne elementarne nepogode u Kraljevu, i sa zemljotresom i sa poplavom. Da li znate, gospodine ministre, da je posledica, pored tragične posledice zemljotresa za grad Kraljevo, kada je zaista Republika Srbija stala iza grada, pomogla obnovu grada, današnje stanje, da je građevinska operativa grada Kraljeva uništena, jer je tada, posle, a i tada sam bio odbornik u Skupštini grada Kraljeva, pa dozvolite mi, doseže mi pamćenje nekoliko godina unazad, znam kada su tadašnje vlasti, policija, dakle, hapsila tadašnjeg gradonačelnika koji je bio iz one bivše vlasti obojene žutom bojom, pa od svega toga nije bilo ništa, a neko je to tako radio. Ono što ja kao građanin grada Kraljeva vidim jeste da je tada uništena građevinska operativa

grada i da sada nama, kada hoćemo da radimo nešto, moraju da dolaze ljudi sa strane.

Dakle, jedan dobar zakon, i tu ću se nadovezati na gospodina Noga, mislim da je ovaj zakon dobar, može biti bolji, zato ga ispravljamo, u našem je interesu, ali ako ga mi ne budemo primenili na način na koji treba da ga primenimo, svaki zakon ostaće samo slovo na papiru. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Ministre Stefanoviću, izvolite.

NEBOJŠA STEFANOVIĆ: Gospodine Vesiću, nisam ja rekao da ste vi evrofanatik. Ja sam bio vrlo precizan. Ja sam direktno mislio na gospodina Obradovića, pošto mi se čini da je on skrenuo u taj evrofanatizam potpuni, da tu više nema uopšte zaustavljanja, da je on krenuo tom stazom, apsolutno. Evo, reći ću vam kako mi se čini.

Vi se sećate kada je bilo ono paljenje Jarinja i Brnjaka. Kada to beše? Evo, ja ću vas podsetiti, 2011. godine. A šta su to onda ljudi palili ako nije bilo prelaza? Ako je neko uspostavio takozvane granične prelaze, još stavio carine, šta su onda to ljudi palili 2011. godine ako nije bilo ničega, ako smo to nešto mi uradili? Ja ću vam reći. Postavili su oni tada, 2011. godine.

E sad, gospodin Obradović se ne odvaja od Đilasa, Borka Stefanovića, Vuka Jeremića. Znači ne odvaja se od njih, bukvalno se ne odvaja od njih, i na svim manifestacijama, skupovima govori o istim stvarima. Znači, potpuno isto. Onda sa ljudima koji su direktno učestvovali u svemu tome, od Ujedinjenih nacija, prebacivanja u Evropsku uniju, znači znali šta su radili, sve to.

I onda kada vi sedite sa tim ljudima, evo, ja sam mu to rekao pre neki dan u lice, dakle dok je sedeo u toj klupi. Nije mi rekao – ne, ja se odričem toga što su radili Đilas, Borko, Vuk, to je katastrofa. Nije to rekao. Nije želeo da se ipak zameri ljudima sa kojima svakodnevno nastupa, govori, ubeđuje građane da je odlično da se ti ljudi vrate na vlast. Jer, ne mislite vi valjda da ta grupacija osvoji vlast, daleko bilo, da oni osvoje vlast da bi gospodin Obradović bio ključna ličnost te koalicije, da bi bio premijer ili predsednik? Znači i vi da ne bi. Dakle, on bi pomogao i pomaže da se ti ljudi vrate na vlast, a oni će samo da nastave sa politikom koju su sprovodili i dotada. Dakle, potpuni evrofanatizam gospodina Obradovića. Ja ne kažem za vas. Čini mi se da vi imate neki potpuno drugi put.

PREDSEDNIK: Aleksandar Martinović, replika.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, Narodna skupština je reprezentativno telo. Svaki poslanik ovde predstavlja neku politiku. Vaša politika je da ste u koaliciji sa Draganom Đilasom, sa Vukom Jeremićem, sa DS-om, sa Dušanom Petrovićem, da ste u koaliciji sa Nebojšom Zelenovićem i Milanom Paunovićem, koji se, ako se ne varam, spremaju na put

sutra da pred Savetom Evrope u Strazburu tužakaju i vređaju svoju rođenu državu.

Dakle, vi delite iste političke vrednosti sa njima. Da ne govorimo o činjenici da se vaša lista za izbore 2016. godine zvala Demokratska stranka Srbije – Dveri. Ako se ne varam, DSS je jedna od stranaka, ključnih stranaka DOS-a. Demokratska stranka Srbije je zajedno sa DS-om 2008. godine potpisala Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju sa Evropskom unijom. Demokratska stranka Srbije, dakle vaši koalicioni partneri, svi sa kojima danas sedite, ne samo DSS, i Boris Tadić, i Vuk Jeremić, i Dušan Petrović i svi ostali su 2008. godine prihvatili da Srbija ukine sve carinske barijere prema državama članicama Evropske unije. I onda vi kažete da smo pretrpeli veliku ekonomsku štetu.

Građevinska operativa. Pa ko je upropastio celokupnu građevinsku operativu u Srbiji od 2000. godine? Oni koji su građevinske poslove davali klasičnim mafijašima. Vi veoma dobro znate ko je to radio. Surčinci, Zemunci, oni su asfaltirali. Ko im je to omogućio? Pa ti vaši prijatelji, saveznici iz tog tzv. Saveza za Srbiju. Vama je to veoma dobro poznato, a građanima još bolje.

PREDSEDNIK: Hvala.

Replika, Dragan Vesović.

DRAGAN VESOVIĆ: Hvala, gospođo predsedavajuća.

Dakle, nemam potrebe da objašnjavam gospodinu ministru njegovu diskusiju sa gospodinom Obradovićem. Ali znate šta me čudi, gospodine ministre? Čudi me da li je moguće da vi ne znate da u vašoj koaliciji, koja je zvanična koalicija, pazite, Savez za Srbiju još nije nikakva koalicija, to da znamo, ali da li će biti ili neće biti, pokazaće vreme, ali u vašoj koaliciji, gospodine ministre, sedeli su, gospodine ministre, ljudi koji su bili u prošloj vlasti, to me jako interesuje šta ćete mi reći, koji su bili u vlasti s tima koje vi sada spominjete. Ne znam da li je samo vama nešto dozvoljeno, što možda nekom drugom nije dozvoljeno. Možda smo mi, gospodine ministre, gledali od onih koji su najbolji, koji su najjači, koji su zaista spojili sve što je nespojivo, i leve i desne, i monarhiste i republikance, i antigej i gej, sve, i SPS i SNS, i SDPS i Vuka Draškovića, i Ljajića i Zukorlića. Možda smo mi to hteli da spojimo. Vama je to dozvoljeno, a nama to nije. Samo me čudi kako se vi ne setite ko u vašim redovima sedi. Toliko. Hvala.

PREDSEDNIK: Pravo na repliku, ministar Stefanović.

NEBOJŠA STEFANOVIĆ: Mislim da ste vi sada postali kreator jedne rečenice koja će se u budućnosti veoma citirati o koaliciji. Neću ja da izgovorim, vi ste rekli kakva je koalicija. Ali mislim da će se jedan deo ljudi s vama vrlo lepo složiti.

Što se tiče te koalicije, ona je stvarno sastavljena od različitih stranaka, različitih opredeljenja, ali se tu zna ko je šef. To je vrlo jasno. Nema u toj

koaliciji mnogo dileme ko diktira, ko komanduje, ko postavlja stvari na svoje mesto, a ko ispunjava zadatke. Tu nema mnogo dileme i to znaju i građani Srbije. Nema tu puno priče, da neko misli da neka od tih manjih stranaka ključno utiče na te poteze. Ne. Vi ste prihvatili da budete izvršioci politike koju predstavljaju pre svega Dragan Đilas, Vuk Jeremić i ljudi koji su okupljeni oko njih.

Što se tiče Srpske napredne stranke, svi oni koji su ušli u koaliciju sa nama i koji su pristali da budu na listi koja nosi ime Aleksandra Vučića, pristali su da budu deo vrednosti koje mi predstavljamo. I vi to možete njih da pitate, da li se odriču tih vrednosti koje mi predstavljamo. Mi smo uvereni da oni dele naše vrednosti, vrednosti najveće stranke te koalicije, one vrednosti koje danas Aleksandar Vučić kao predsednik svih građana Srbije predstavlja.

Što se tiče vas, ja nisam siguran baš koje su to vrednosti, kada pričamo i o gej vrednostima, koje vi predstavljate, pošto i u vašoj koaliciji ima različitih, ali čini mi se da je gospodin Obradović najviše na stazi evrofanatizma. Nekako u poslednje vreme ne mogu da se otmem tom utisku. I ja se nadam da će on uskoro početi da nosi *I love Brussels*, mislim da će mu to biti vrlo interesantno.

PREDSEDNIK: Hvala.

Pravo na repliku, Aleksandar Martinović.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Sad smo čuli da Savez za Srbiju nije koalicija. Ja ne znam, gospodine Vesoviću, da li vi slušate vašeg predsednika, istovremeno koordinatora Saveza za Srbiju za Narodnu skupštinu Republike Srbije, gospodina Boška Obradovića.

Gospodin Boško Obradović je šef svih poslanika koji su članovi Saveza za Srbiju. Gospodin Boško Obradović, pa i ovi koji sad dobacuju, verovatno ih je sramota što im je Boško Obradović šef, ali šta ja da im radim, rekao je da je Savez za Srbiju druga politička koalicija, odmah iza Srpske napredne stranke, i pretio nam, stavljao nam do znanja da ćemo na sledećim izborima da izgubimo od Saveza za Srbiju, koalicije koju predstavlja Boško Obradović zajedno sa Draganom Đilasom, zajedno sa Vukom Jeremićem, zajedno sa Borisom Tadićem, zajedno sa Dušanom Petrovićem, zajedno sa Zoranom Lutovcem. Evo, sad vidim da ste malo pojačali, poradili ste i na fizičkoj snazi, primili ste ovog Lepomira Bakića, tako da ste sad još jači. To je vaš predsednik rekao – vi ste koalicija koja je po istraživanjima javnog mnjenja na drugom mestu, odmah iza Srpske napredne stranke.

Gospodine Vesoviću, uz sve dužno poštovanje koje ja imam prema vama, ja mislim da vi morate sami sa sobom i unutar Dveri, a onda i sa vašim koalicionim partnerima, da se dogovorite šta ste vi u stvari – koalicija, neka nova politička stranka, neformalna organizacija, produžena ruka Dragana Đilasa, Miškovića, nekih stranih ambasada. Dakle, problem vašeg političkog identiteta ne možemo mi da rešimo. To morate da uradite vi sami.

PREDSEDNIK: Hvala.

Pravo na repliku, Dragan Vesović.

DRAGAN VESOVIĆ: Hvala, gospođo predsedavajuća.

Ja ću pokušati u jednoj replici da odgovorim i gospodinu ministru i gospodinu Martinoviću, jer je potpuno evidentno da je to jedna ista priča.

Nemam uopšte sumnju niti problem da vam obadvojici priznam da se politikom bavite mnogo duže od mene i da možda bolje to znate, ali verujte mi da to nikako neće mene ubediti da u ono što vi kažete, a što je definitivna neistina, ja poverujem.

Dakle, kada pričamo priču o šefovima, meni je jasno ko ima šefa – to je, uostalom, i gospodin ministar jasno rekao – i ko se pita i ko deli vrednosti. Nije tačno da je gospodin Obradović pominjao koaliciju, nego drugu političku grupaciju, a koalicije se obično prave pred izbore. No, ja opet ponavljam, vi veštinom, političkom, koja je nesporna, i iskustvom, koje vam takođe jeste nesporno, menjate stalno teze.

Ja sam vas samo pitao da li se vi sećate da u vašoj definitivnoj koaliciji imate mnogo onih koji su bili u toj vlasti koju toliko napadate ili ste to zaboravili. Ili ja grešim, ili to nije tačno? Mene taj segment interesuje. A da li će ovo biti koalicija što je zasada grupacija, pokazaće vreme. Da je druga politička grupacija po snazi u Srbiji, to je trenutna činjenica. Šta će se dalje dešavati, opet će pokazati vreme. Ali vas molim da mi na ovo odgovorite. Hvala.

PREDSEDNIK: Ministar Stefanović ima reč.

NEBOJŠA STEFANOVIĆ: Nije sporno da smo gospodin Martinović i ja na istoj liniji. Mi pripadamo istoj političkoj grupaciji i delimo iste vrednosti vezane za stranku kojoj pripadamo i to nije sporno. Nego, ovde nije pitanje našeg političkog iskustva, nego političke koalicije kojoj vi pripadate.

Da li se zove grupacija ili koalicija, gospodin Obradović je tu bio vrlo jasan, potpuno jasan. Došao je da nastupa u zajedničko ime. Znate, kad nastupate u nečije ime, još se pohvalio, došao u televizijsku emisiju, lično sam gledao, zakopčao odelo, rekao sa osmehom – ja ovde predstavljam, ja sam taj koji predstavlja ovu grupaciju, nemojte vi meni da uzimate, ja sam taj koji će uskoro da zasedne u neku fotelju. Ali, pošto je bio vrlo ponosan, nama je to bilo simpatično i mi smo zapamtili da on predstavlja koaliciju, kojom predstavlja i ove sve stranke, sve pojedince, i gospodina Đilasa i Miškovića i Vuka...

(Vjerica Radeta: Znači, on je Balši šef.)

Tako je. Meni se čini da je tu hijerarhijski odnos između Dragana Đilasa i Boška Obradovića vrlo jasan. Mislim da niko u ovoj sali nema sumnju, a mislim i šire od ove sale, ko je tu kome šef, gazda i ko odlučuje o potezima. I, naravno, ko finansira sve te aktivnosti. Možda gospodin Obradović finansira te aktivnosti, ali ako nas vi uverite, mi bismo možda mogli u to da poverujemo. Teško, ali potrudili bismo se, jer mi smo spremni da otvoreno prihvatimo taj

dijalog. Međutim, mislim da su te vrednosti evrofanatizma kod gospodina Obradovića sve snažnije prisutne.

PREDSEDNIK: Reč ima Aleksandar Martinović.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Ja moram da vas podsetim da je osnivačka skupština koalicije Saveza za Srbiju održana 2. septembra 2018. godine u Sava centru i tom prilikom je jedan od lidera te koalicije, Borko Stefanović, rekao da je u pitanju koalicija i svakog dana Dragan Đilas, Boško Obradović, Vuk Jeremić podsećaju građane Srbije da je Savez za Srbiju više od koalicije. Ne samo da je koalicija, nego da je više, a da je manje od političke stranke. To je neka nova politička formula koju ste nam vi ponudili.

Još jednu stvar da vam kažem. U poslednjoj emisiji „Upitnik“ na RTS-u, kada Marija Obradović nije smela da pominje ime Dragana Đilasa, Boško Obradović se pobunio. Vi sada širite ruke, a ja ću da vam objasnim zašto to govorim. Boško Obradović se pobunio zašto je predstavljen samo kao lider Pokreta Dveri kada je, on tako kaže, jedan od lidera Saveza za Srbiju. Dakle, čovek je tako rekao i to su svi gledaoci mogli da vide i da čuju.

Dakle, vi ste u koaliciji sa onima koji su upropastili Srbiju i u političkom, i u ekonomskom, i u kulturnom i u svakom drugom smislu. Vi ste u koaliciji sa čovekom koji javno priznaje da je od 2007. godine do 2012. godine zaradio 25 miliona evra, mislim na Dragana Đilasa. Vi ste u koaliciji sa Vukom Jeremićem, koji priznaje da na svom privatnom računu ima preko sedam miliona evra. Vi ste u koaliciji sa ljudima koji će sutra u Strazburu da kažu da je Srbija u istom redu – ovo su, inače, reči Nebojše Zelenovića, vašeg koalicionog partnera – da je Srbija država koja je u istom redu sa Turskom i Moldavijom zato što se u njoj, kaže, ubijaju politički protivnici.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Poštovani poslanici, saglasno članu 27. i članu 87. st. 2. i 3. Poslovnika, obaveštavam vas da će danas Narodna skupština, po potrebi, raditi i posle 18.00 časova.

Nesumnjivo je interesantna tema, ali mislim da smo dosta raspravljali o temi van dnevnog reda.

Na član 1. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Stefana Miladinović i Milisav Petronijević.

Reč ima narodni poslanik Milisav Petronijević.

MILISAV PETRONIJEVIĆ: Poštovana predsednice, poštovani ministre sa saradnicima, uvažene kolege narodni poslanici, moja koleginica Stefana Miladinović i ja smo podneli amandman na član 1. Predloga zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama.

Prvo da kažem šta je član 1. Član 1. govori o predmetu zakona, a uvek predmet zakona najavljuje sadržaj i suštinu zakona i zato mislimo da je veoma važan.

Amandman koji smo podneli na taj član je u stvari podrška, velika podrška predlogu ovog zakona. Zašto? U članu 1, kada se govori o predmetu zakona, zakon uređuje smanjenje rizika od katastrofa s jedne strane, i sa druge strane, upravljanje vanrednim situacijama. Izdvajam samo te dve stvari. Na čemu insistira zakon? Insistira na sistemu smanjenja rizika, sistemu upravljanja, delu sistema nacionalne bezbednosti. Dakle, da bi se sve ovo moglo sprovesti, zakon uspostavlja jedinstven i integracioni sistem za rešavanje problema u ovoj oblasti.

E, upravo smo mi intervenisali u ovom članu tražeći da se pored „uređenja“ unesu i reči „uspostavlja sistem smanjenja rizika od katastrofa“ itd. Dakle, ne samo uređenje, nego se i uspostavlja. Zašto? Želeli smo da istaknemo veliki značaj, veliki kvalitet ovog zakona kada se imaju u vidu tri stvari. Prvo prevencija, pripremljenost, otpornost na katastrofe, elementarne nepogode itd. Drugo, efikasno reagovanje kad se dogodi katastrofa. Treće, efikasno otklanjanje posledica katastrofa.

Vratću se na prvo, samo da iskoristim priliku da, kada je u pitanju ovo drugo, efikasno reagovanje kad nastanu katastrofe, koristim priliku da odam priznanje i pružim snažnu podršku Ministarstvu unutrašnjih poslova i Sektoru za vanredne situacije i svim ljudima koji su se bavili time, na velikom angažovanju, na velikom trudu, na velikim rezultatima koje su postigli, ali uz dužno poštovanje, uz veliko priznanje i veliku zahvalnost, to je reagovanje kada nastane katastrofa. Ovde zakon insistira da se što više uradi do nastanka katastrofe.

Dakle, insistira se na jedinstvenom integracionom sistemu, u kome svako ima svoju vrednost. Dakle na preventivnom sistemu, na sistemu otpornosti, na sistemu da bude što spremnije da se dočeka tako nešto, jer danas je to veoma važno pitanje u svetu, Evropi, pa i Srbiji. Elementarne nepogode i katastrofe su se, da tako kažem, odomaćile i odlično je da se izašlo sa ovim zakonom, sa ovim predlogom zakona, sa ciljem da se uspostavi jedan jedinstven sistem, da se ne samo efikasno reaguje kad nastanu katastrofe, već da se što više uradi da one smanje rizik od tih katastrofa i da se spreče.

Dakle, naša intervencija jeste bila upravo da bismo dali na značaju, upravo insistiranje zakona na tome, zato smo tražili da se stavi i reč „uspostavlja“. Inače, nije suštinski nikakva promena, više je preciziranje.

Koristim priliku još jednom da pružim snažnu podršku predloženom zakonu o smanjenju rizika i vanrednim situacijama. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Na član 1. amandman je podnela poslanica Marjana Maraš.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman su zajedno podneli poslanici PG SDPS.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima Slavica Živković.

SLAVICA ŽIVKOVIĆ: Poštovana predsedavajuća, poštovani gospodine ministre sa saradnicima, poštovane kolege poslanici, amandmanom koji smo podneli želeli smo da ispravimo propust, s obzirom na to da član 1. govori o predmetu zakona i u delu gde se kaže – reagovanje na posledice katastrofa, smatrali smo ispravnim da stoji „odgovor na katastrofe i ublažavanje posledica katastrofe“.

S obzirom na to da je jedan od ciljeva donošenja ovog zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama poboljšanje opšteg okvira za uspostavljanje efikasnog, integrisanog sistema, smanjenje rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama u cilju smanjenja postojećih rizika, sprečavanje stvaranja rizika u budućnosti i efikasnijeg odgovora na katastrofe.

Takođe, jedan od ciljeva je i identifikacija, procena i praćenje rizika i planiranje odgovora na te rizike. Smatramo da u članu 1. nije jasno definisan ovaj deo koji se odnosi na reagovanje i ublažavanje posledica katastrofa. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Na član 1. amandman je podnela poslanica Danica Bukvić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite.

DANICA BUKVIĆ: Poštovana predsednice Skupštine, poštovani ministre sa saradnicima, kolegice i kolege narodni poslanici, podnela sam amandman na član 1. stav 1. Predloga zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama. Ovaj amandman treba da doprinese preciznijem sadržaju ove odredbe.

Jedan od glavnih nedostataka postojećih zakona je nedovoljna preventivna aktivnost. U prethodnom periodu dogodile su se brojne elementarne nepogode, poplave, požari i zemljotresi. Poplave koje su se dogodile 2014. godine, kada je pola opštine Lazarevac bilo pod vodom, a posebno je bilo dramatično u rudarskom gigantu „Kolubara“, ukazale su na nedostatke postojećeg zakonskog akta, ali istovremeno su dovele i do promene svesti ljudi. Štete koje su tada nanete poplavama bile su, kao što znamo, ogromne. Novi zakon donosi nova pravila i preventiva se stavlja u centar aktivnosti i prvi plan. Mnogo više će se raditi u periodu kada se ništa ne dešava, a to treba da doprinese što uspešnijoj prevenciji od mogućih katastrofa.

Značajno je takođe da istaknem da jedinice lokalne samouprave imaju primarnu ulogu u upravljanju rizikom od katastrofa, a tu ulogu podržavaju sve nadležne državne i pokrajinske institucije. Takođe, gradske opštine na teritoriji grada Beograda dobijaju nadležnosti lokalne samouprave u ovim slučajevima i one će za te aktivnosti dobiti odgovarajuća sredstva, što je značajno i za našu opštinu Lazarevac. Novina je i potenciranje međunarodne saradnje, kako u

domenu prevencije tako i u domenu pružanja, odnosno primanja međunarodne pomoći. Ovaj zakon u skladu je sa procesom pristupanja EU i otvaranjem Poglavlja 27.

Poslanička grupa Socijalističke partije Srbije će u danu za glasanje podržati ovaj predlog zakona. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima ministar Stefanović.

NEBOJŠA STEFANOVIĆ: Hvala za ovo što ste primetili. Mislim da je zaista značajno ovo što je vezano za nadležnosti koje gradske opštine dobijaju i da je to... Ja sam bio baš onih prvih dana 2014. godine, prvih sati kada su poplave počele i u Lazarevcu i važno je da gradska opština ima mogućnost da reaguje zato što Lazarevac kao opština koja nije u najužem centru grada, dakle do samog Lazarevca imate, bogami, do pojedinih, u stvari do južnih delova opštine ima i 80 kilometara od centra Beograda, te samo kapaciteti opštine da reaguju i lokalnog štaba su značajna pomoć stanovništvu dok Sektor za vanredne situacije ne uputi naravno, u slučaju većih katastrofa, značajniju pomoć.

Što se tiče ovog vašeg amandmana vezano za rano i pravovremeno, mi smo se opredelili za rano, zato što je to terminologija koja se koristi i u domaćem i u stranom zakonodavstvu, dakle, i u drugim zakonima kojima je uređena ova oblast u Republici Srbiji i u onima kojima se deluje kroz Hidrometeorološki zavod i u onima koji deluju kroz „Srbijavode“ i Ministarstvo odbrane. Suština je ista.

Dakle, potpuno se slažem, moglo je biti i pravovremeno, suština jeste da se na vreme primeti, reaguje, obezbedi nužna intervencija da bi se predupredila bilo kakva katastrofa. Opredelili smo se, kažem, za rano samo zato što je to terminologija koja svuda postoji i da ne bismo unosili normativno možda zbunjujuću odredbu koja bi možda mogla da bude drugačija u različitim zakonima, opredelili smo se za ovo, ali isto smo tako mogli prihvatiti i vaš predlog. U svakom slučaju, mislim da je suština ista i dobro je da se zajednički trudimo da napravimo da ovo bude zaista najbolje moguće za građane.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela Danijela Stojadinović.

Izvolite.

DANIJELA STOJADINOVIĆ: Hvala, predsedavajuća.

Poštovani ministre, gospodine Mariću sa saradnicima, podnela sam amandman na Predlog zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama. Cilj ovog amandmana i predlog jeste adekvatniji izraz koji treba da doprinese preciznijem sadržaju odredbe.

Istakla sam već prošle nedelje koliko je ovo bitan predlog zakona, jer smanjenje rizika od katastrofa i upravljanje vanrednim situacijama jeste

nacionalni i jeste lokalni prioritet. Svako ima pravo na zaštitu od posledica katastrofa bez ikakve diskriminacije, a zaštita i spasavanje ljudskih života ima prioritet u odnosu na sve druge zaštite. Otuda su procena rizika, preventivne mere i aktivnosti koje se preduzimaju veoma važne, a upravljanje rizikom od katastrofa, koje se zasniva na međusobnoj koordinaciji svih subjekata, još važnije.

Cilj ovog zakona je pravno uređenje za uspostavljanje jedinstvenog i ujedinjenog sistema, usklađenog sa realnim potrebama zaštite i spasavanja stanovništva i materijalnih dobara od elementarnih i drugih nepogoda i to i jeste njegov glavni cilj, pogotovo što mi već imamo iskustva iz 2014. godine i ja nekako vidim ovaj predlog zakona kao dopunu i ispravljanje onoga što se pokazalo kao neadekvatno pre par godina.

Takođe je novina i međunarodna saradnja koja je predviđena u predlogu zakona i daje mogućnost zaključivanja ugovora sa međunarodnim organizacijama i to je isto ovo iz prakse, da nije bilo ekipa Danaca i ovih drugih ljudi koji su pomagali, teško da bismo se tako brzo oslobodili onoga što se dešavalo 2014. godine, a to se ne odnosi samo na ljudstvo. Velika prednost tih međunarodnih organizacija i njihovih društava jeste u samoj opremi.

Ovim predlogom daje se na značaju, i to je njegova najveća korist, preventivnim merama i aktivnostima, pre svega na proceni rizika od katastrofa, planu zaštite i spasavanja kao osnovnih dokumenata za efikasno upravljanje rizicima. Ono što bih ja ovom prilikom dodala na kraju, istakla bih značaj prevencije i edukacije najmlađih, sa kojima se krenulo pre par godina kroz razne vidove obuke, kroz razne vidove promotivnih materijala koji imaju obrazovni karakter i razvijaju svest o značaju zaštite od raznih opasnosti. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Gorica Gajić.

Izvolite.

GORICA GAJIĆ: Hvala.

Poštovani gospodine ministre, ja se javljam po ovom amandmanu koji su podnele narodne poslanice Bukvić i koleginica Stojadinović. Mislim da su u pravu i da je ovaj amandman trebalo da prihvatite, da u ovom članu 1. u stavu 1. umesto reči „rano“ stoji ili „blagovremeno“ ili „pravovremeno“.

To vam govorim zato što, prosto i iz ličnog iskustva, i moja opština Svilajnac je 2014. godine u majskim poplavama bila jedna od najugroženijih opština. Tako da mislim da je tada pravovremeno ili blagovremeno reagovao ili Regionalni štab za vanredne situacije, koji je trebalo da prati sve vodotokove na teritoriji i okruga i pogotovo naše opštine, jer je nas ugrozila reka Resava, odnosno bujični potoci koji su došli sa okolnih brda, tako da je pravovremeno ili blagovremeno reagovao ili Štab za vanredne situacije, regionalni, ili nadležne vodoprivredne organizacije koje su u tim kišnim danima, koji su trajali

nedeljama a ne danima, pratile vodotokove i vodostaj i da su na vreme obavestile Opštinski štab, mnogi naši građani bi bili već uveče, pre deset sati uveče obavешteni o nadolazećim ogromnim količinama vode. Ovako smo mi u Svilajncu relativno kasno saznali da će doći velika voda, tako da smo cele noći spasavali uglavnom materijalna dobra, ono što je moglo već u nekim kasnim popodnevnim satima da bude spaseno.

Kada smo već kod tih posledica posle poplava, poučeni takvim katastrofalnim dešavanjima 2014. godine, meni je prosto obaveza i dužnost da istaknem da smo mi u opštini, odnosno opštinsko rukovodstvo preduzelo je mere da reguliše reku Resavu u tri neke faze od ušća u reku Veliku Moravu, pa sve preko sela Sedlare i Subotica. Vrednost tih radova je 2.700.000 evra. Radovi su uveliko u toku. Regulišu se još tri bujična vodotoka, tako da se nadam da Svilajnac više nikada neće biti u situaciji da doživi onu sudbinu kao što je bila u maju 2014. godine. Tako da mislim da bi ipak trebalo da stoji to, da bude preciznije. Zato vas ipak molim da prihvatite ove amandmane. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima ministar.

NEBOJŠA STEFANOVIĆ: U pokušaju da obrazložim jednoj od prethodnih govornica, narodnoj poslanici koja je podnela amandman, ja imam ovde i amandmane, kao što ste rekli – i blagovremeno i pravovremeno, ali termin „rano“ se odnosi baš na to, dakle rano upozoravanje. Termin je izabran, misli se pre možda bilo kakve indikacije, već samo na osnovu projekcije koju imamo da možete već da radite upozoravanja, pa onda, naravno, i sve drugo. Nije suština ove reči, da li će pisati rano, blagovremeno ili pravovremeno. Suština je u radu. Suština je da li će lokalni štabovi, regionalni, da li će svi ostali shvatiti ozbiljnost zadatka koji su pred njima.

Dakle, ono što je naš zadatak bio je da ovim zakonom predvidimo i mogućnost, i mi smo to i uradili, da Republički štab može da raspusti opštinski ili bilo koji drugi štab koji ne ispunjava ili neblagovremeno ispunjava naloge, ili vidimo da se ne snalazi i da ne može da ispuni one zadatke kojim treba da se zaštite životi stanovništva. Zbog toga smo tu meru doneli, omogućili da Republički štab bude taj koji može da reši pitanje i kada se takva neka situacija, nadamo se da se to neće dešavati, ali kada se dogodi, a istovremeno smo, naravno, dali mogućnost i kroz ostale članove zakona da ti opštinski štabovi dobiju više nadležnosti i da dobiju mogućnost da svoje obaveze obave na način da mi ne moramo da intervenišemo.

PREDSEDNIK: Na član 1. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Nenad Konstantinović, Goran Bogdanović i Zdravko Stanković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Ivan Kostić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Jovan Palalić.

Izvolite.

JOVAN PALALIĆ: Hvala, gospođo predsednice.

Na početku želim da istaknem zaista veliku važnost ove sednice i predloga zakona koji se nalaze na dnevnom redu, ne samo u oblasti koju pokriva ministar Stefanović, oblasti Ministarstva unutrašnjih poslova, nego i u oblasti pravosuđa. Uvođenjem niza novih instituta, adekvatno se reagovalo i na potrebe društva i na ono što se smatra napretkom društva. U svakom slučaju, ova sednica će promeniti, kada se usvoje zakoni, nadam se u toku ove nedelje, u velikoj meri niz raznih oblasti i unaprediti funkcionisanje institucija u oblasti unutrašnjih poslova, vanrednih situacija i pravosuđa.

Što se tiče ovog zakona, koji je novi i koji je, mogu slobodno da kažem, adekvatna reakcija, adekvatan odgovor na negativna iskustva koja smo kao država, kao društvo imali u suočavanju s vanrednim situacijama i katastrofama i predstavlja, mogu slobodno da kažem, jedan strateški dokument, jednu sintezu svih mogućih aspekata i rešavanja problema.

Ovde su kolege mnogo isticale prevenciju, isticale su edukaciju, a ja bih istakao nešto što se pokazalo kao slabost u prethodnom periodu, a što je, nažalost, dovelo do toga da se kao država, kao društvo suočimo sa katastrofalnim poplavama i srećom da su MUP, Vojska i Sektor za vanredne situacije bili dobro organizovani pa smo uspešno prebrodili sve one slabosti, nedostatke i propuste, zanemarivanje naših obaveza koje smo imali u prethodnom periodu.

Ovde želim da istaknem integrisanost subjekata koji učestvuju u rešavanju pitanja smanjenja rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama. U prethodnom periodu se upravo na tome najmanje radilo. Nije se radilo na ukazivanju značaja povezivanja privrednih subjekata, lokalnih samouprava, državnih organa i građana i na njihovoj potrebi zajedničkog rada radi rešavanja ovih problema. Zato moram da dam nekoliko karakteristika, to je moj utisak, pristupanja rešavanju i donošenju ovog zakona.

Prva stvar, moram da kažem da se ovom zakonu pristupilo ozbiljno. Znači, ozbiljnost u rešavanju problema. Druga je sveobuhvatnost pokrivanja pitanja koja se tiču smanjenja rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama. Druga stvar, kao pravnik moram da istaknem odličnu pravnu normativu. Tehnički je zaista dobro urađeno. Ono što se ovde često spočitava vladajućoj koaliciji, Vladi Republike Srbije, a upravo ovaj zakon pokazuje, na osnovu iskustva, volju i odlučnost da to rešava, to je pitanje decentralizacije. Upravo ovaj zakon pokazuje volju za decentralizacijom, prepuštajući i sagledavajući značaj lokalnih samouprava u borbi sa ovim problemima.

U tom smislu, kada se sva ova pitanja uzmu u obzir, kada se integrišu svi subjekti koji učestvuju u borbi sa katastrofama i upravljanjem vanrednim

situacijama, zaista može u narednom periodu doći do ukupnog razvoja Republike Srbije i to je intencija ovog amandmana koji sam podneo. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Kolega Marinkoviću, po amandmanu?

Izvolite.

VLADIMIR MARINKOVIĆ: Uvaženi predsedavajući, poštovani ministre, dame i gospodo narodni poslanici, u ime Poslaničke grupe SDPS želim da se složim sa onim o čemu je pričao moj kolega Jovan Palalić.

Dakle, ovde se radi o predlozima zakona koje je Vlada Republike Srbije predala Parlamentu, a koji su od strateškog značaja za razvoj zemlje i bave se onim što jeste ključna stvar u 21. veku, dakle u decenijama koje su pred nama, a to je bezbednost države, bezbednost privrednih subjekata, bezbednost građana Republike Srbije. Smatram da se u okviru ovog predloga zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama dolazi do najboljih i najkvalitetnijih rešenja koja će u skladu sa savremenom politikom i menadžmentom upravljanja i upravljanjem rizicima dovesti do toga da u ovakvim slučajevima prirodnih katastrofa, onome što dolazi od prirode možemo da delujemo preventivno i možemo da sačuvamo svoje građane i resurse koje Republika Srbija ima.

Naravno, složiću se sa kolegama koji su govorili o tome da je 2014. godine MUP na čelu sa ministrom Nebojšom Stefanovićem, ali i Vojska Srbije na čelu sa tadašnjim ministrom Bratislavom Gašićem, načelnikom Generalštaba Dikovićem i te kako dobro i kvalitetno reagovala i, naravno, samo organizacija koju je MUP Republike Srbije imao i Sektor za vanredne situacije u okviru MUP-a Srbije doveo do toga da desetine i stotine života budu spasene.

Ono čime želim da završim svoj govor jeste da Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srbije ne radi samo i nema fokus na vanrednim situacijama, nego je ista situacija kada je u pitanju bezbednost saobraćaja, ali i beskompromisna i bespoštedna borba sa organizovanim kriminalom i sa korupcijom. Naravno da ćemo mi moći samo da damo podršku ministru unutrašnjih poslova i potpredsedniku Vlade gospodinu Nebojši Stefanoviću za politiku koju je definisao i za politiku bezbednosti 21. veka, koja je u najboljem mogućem interesu države Srbije i građana Republike Srbije. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Žarko Mićin.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Jelena Žarić Kovačević.

Da li neko želi reč?

Izvolite, koleginice.

JELENA ŽARIĆ KOVAČEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, moj amandman se odnosi na razvoj Sektora za vanredne situacije i, naravno, kada govorimo o Predlogu zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama, možemo govoriti u smislu sveobuhvatnog razvoja Republike Srbije uzimajući u obzir veliki značaj ove oblasti.

Jako je važno što će odredbe biti usklađene sa realnim potrebama zaštite i spasavanja stanovništva i materijalnih dobara od elementarnih i drugih nepogoda. Takođe, preciznije definisanje pojedinih odredaba uticaće na to da primena zakona bude efikasnija. Potrebno je da svi subjekti znaju svoja prava i obaveze, a naročito je potrebno da svi subjekti koji učestvuju u takvim akcijama znaju kakve su posledice ukoliko se ne ispoštuju odredbe zakona.

Naravno, pravne norme koje su implementirane preuzete su iz međunarodnog prava ili su preuzete iz nacionalnih zakonodavstava nekih od zemalja članica Evropske unije i svakako će predstavljati najviši standard u normiranju oblasti koje za predmet imaju upravo zaštitu života, integriteta, prirodnih dobara ili svojine.

Predložena rešenja imaju za cilj sveobuhvatno normiranje preventivnih mera i aktivnosti radi smanjenja rizika od katastrofa, efikasno reagovanje u slučaju nastupanja elementarnih i drugih nepogoda, kao i efikasno otklanjanje posledica da bi se u najkraćem roku obezbedili oporavak i normalizacija uslova za život i rad na području koje je pogođeno nekom nepogodom.

Najvažnije je obezbediti visok stepen bezbednosti građana, a u prilog čemu ide i novina koja se odnosi na međunarodnu saradnju, kako u oblasti prevencije tako i u oblasti otklanjanja posledica, odnosno razmene humanitarne pomoći. Akcenat je stavljen na zaštitu ranjivih grupa i na oblast rodne ravnopravnosti. U prvi plan stavljeni su principi, mere i aktivnosti koje se odnose na jačanje otpornosti pojedinaca, ali i zajednice na posledice nepogoda i na veću spremnost na reagovanje u slučaju dešavanja nepogoda ili katastrofa.

Sada bih želela da istaknem i plan smanjenja rizika koji se donosi za period od tri godine za nivo Republike, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave. Cilj je preduzimanje preventivnih mera i obezbeđenje finansijskih sredstava za izvođenje infrastrukturnih radova u cilju smanjenja rizika od neke nepogode ili opasnosti. U vezi sa tim je i određivanje zone rizika upravo u cilju preventivnog delovanja. Na primer, u nekim područjima može se zabraniti gradnja ukoliko je to područje takvo da postoji visok stepen sumnje ili izvesnosti da će nastupiti neotklonjive posledice po živote ljudi ili po materijalna dobra.

Moram da napomenem, a to je nešto što je jako potrebno, da zasada nemamo jedinstvenu bazu podataka o rizicima na prostoru Srbije i zbog toga bih upravo želela da pohvalim uvođenje registra rizika koji će sadržati sve podatke za sve vrste rizika za celokupnu teritoriju Srbije. Ti podaci će u jednom

delu biti dostupni svim građanima, ali u drugom delu, naravno, neki specifični podaci biće dostupni samo određenim državnim organima.

Uzevši sve ovo u obzir, smatram da treba podržati ovaj predlog zakona u danu za glasanje. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Vesna Marković.

Koleginice Marković, izvolite.

VESNA MARKOVIĆ: Hvala.

Amandmanom koji sam podnela na Predlog zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama želela sam da naglasim značaj poboljšanja Sektora za vanredne situacije.

Prevenција je svakako najvažniji segment kada govorimo o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama. Bezbednost građana mora da bude na prvom mestu, a upravo usvajanje i primena ovog zakona doprineće povećanju stepena bezbednosti. I rano upozoravanje i obaveštavanje i uzbunjivanje putem novoformirane službe koju čine nacionalni centar, operativni centri i specijalizovane jedinice civilne zaštite za uzbunjivanje i sistem javnog uzbunjivanja doprineće, svakako, značajnom smanjenju materijalne štete, ali i ljudskih žrtava. Izuzetno je važno definisanje obaveza privrednih društava i drugih pravnih lica da se uključe u sistem javnog uzbunjivanja, ali i obaveza radiodifuznih i televizijskih stanica u prenošenju odgovarajućih informacija. Tu bih svakako pomenula i obaveze mobilnih operatera, vlasnika poslovnih, stambenih i drugih zgrada.

Na ovaj način mi pokazujemo odgovornost i sposobnost da se na pravi način nosimo sa mogućim rizicima od katastrofa, ali se jača i svest u društvu o neophodnosti da se više angažujemo i svakako tome doprinosi i ova rasprava jer na ovaj način informišemo naše građane i verujem da ćemo postići punu saglasnost kada je u pitanju usvajanje ovog zakona. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Aleksandar Marković.

Kolega Markoviću, izvolite.

ALEKSANDAR MARKOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, moj amandman ide u pravcu pružanja podrške ovom predlogu zakona, Predlogu zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama. On, konkretno, afirmiše modernizaciju Sektora za vanredne situacije Ministarstva unutrašnjih poslova. Mislim da je to jako važno i mislim da je u skladu sa aktuelnom politikom koju sprovodi MUP i ja želim da istaknem da je i dosada Ministarstvo učinilo mnogo po ovom pitanju, dakle, po pitanju modernizacije Sektora za vanredne situacije, po pitanju nabavke nove opreme, po pitanju nabavke tehnike, po pitanju nabavke novih vozila i sve ostalo.

Važno je to naglasiti zato što to u pojedinim medijima uglavnom ne možete da čujete. To za neke medije u Srbiji nije vest. Kada policijske uprave u Srbiji dobiju 72 nove marice, to za njih nije vest. Kada Sektor za vanredne situacije dobije 14 novih vatrogasno-spasilačkih vozila, to za njih nije vest. Kada dobijemo garancije i očekivanja da ćemo do kraja nove godine nabaviti još 60 novih vatrogasnih spasilačkih vozila, to za njih nije vest. Za njih je vest nešto drugo. Oni imaju neke druge prioritete kada je reč o tome, Lepomira Bakić itd.

Dakle, oni se bave uglavnom napadima na SNS i Aleksandra Vučića, a kao što možemo da vidimo, počeli su i fizički napadi u poslednje vreme. Videli ste svi šta se desilo juče u Vranju. Dakle, predsednik odbora Narodne stranke u Vranju Đorđe Ristić i odbornik Narodne stranke, valjda Dragan Pavlović, bez ikakvog povoda vređali su i provocirali predsednika i članove biračkih odbora kada je reč o izborima za savete nacionalnih manjina. I to je saopštila Gradska uprava Vranja, dakle načelnik Gradske uprave. U dvorištu ustanove gde se održavalo glasanje predsednik odbora Narodne stranke ih je bez ikakvog povoda napao, vređajući ih i nazivajući ih Ciganima i Bugarima. Dakle, ovako se ponaša predsednik odbora Narodne stranke u Vranju.

I ja sad moram da postavim pitanje kakve veze izbori za savete nacionalnih manjina imaju sa Narodnom strankom. Ja ovo ne mogu nikako da razumem. U kakvoj vezi je Narodna stranka sa izborima za savete nacionalnih manjina? Ja znam neke druge političare koji su pokušali da se lažno predstavljaju kao pripadnici nacionalnih manjina i to donekle mogu da razumem, ali, evo, ne mogu da razumem kakve veze Vuk Jeremić ima sa izborima za savete nacionalnih manjina.

Dakle, želim samo još jednom da izrazim punu podršku naporima koje MUP ulaže kada je reč o Sektoru za vanredne situacije i da podržim ove predloge zakona. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Po Poslovniku kolegistica Dijana Vukomanović. Izvolite.

DIJANA VUKOMANOVIĆ: Zahvaljujem se, potpredsedniče.

Pozivam se na član 107 – zaštita dostojanstva Skupštine i ja vas molim da u svojstvu predsedavajućeg zaštite dostojanstvo.

Kolega poslanik je načinio nekoliko, da tako kažem, verbalnih, ozbiljnih prekršaja, počev od onog koji se tiče dostojanstva izbornog procesa nacionalnih manjina koje su punopravni građani Srbije. To je bio jedan sveobuhvatan proces čije su pripreme trajale mesecima i zaista je nedostojno da on koristi, da tako kažem, nipodaštavajuće oznake za pripadnike nacionalnih manjina. Čak neću ni citirati kako je nazvao pripadnike romske nacionalne manjine.

Kolega Markoviću, jedno pravilo u politici važi, a to je – nemojte svedočiti o nečemu što niste videli vlastitim očima. Recite mi kojim ste okom

videli šta se dešavalo u Vranju, levim ili desnim. Ili ste čitali saopštenje vaše partijske centrale i sada tumačite nešto...

(Isključen mikrofon.)

PREDSEDAVAJUĆI: Koleginice Vukomanović, izričem vam opomenu.

(Dijana Vukomanović: Možete li da obrazložite zašto?)

Ne, nemam nameru da obrazlažem. Zato što ste se u početku obratili meni, a onda ste bukvalno i brutalno počeli da se obraćate kolegi Markoviću. Nemate pravo.

(Dijana Vukomanović: Nemam pravo? A on ima pravo da nipodaštava?)

To vi tvrdite.

(Dijana Vukomanović: Vidite stenogram, kako je nazvao romsku nacionalnu manjinu.)

Prvo kolega Marković, povreda Poslovnika.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARKOVIĆ: Predsedavajući, zloupotrebljen je Poslovnik, član 104. Koleginica je pokušala kroz reklamiranje povrede Poslovnika da mi replicira. Pritom je iznela salvu nekakvih neistina, verovatno u pokušaju da odbrani nešto što je neodbranljivo, da pokuša da kaže da se nešto nije desilo, što se desilo. Nisam ja nikakvim okom gledao. Pročitao sam i citirao na koji način se predsednik odbora njene stranke obraćao nacionalnim manjinama.

Dakle, predsednik odbora njene stranke u Vranju je vređao nacionalne manjine, nazivajući ih ciganima i Bugarima. Ja sam to citirao. A kada je reč o oku, levom ili desnom oku, ne znam na kakve oči misli prethodna govornica, ali bih želeo da pitam kojim okom je njen predsednik Vuk Jeremić gledao, verovatno trećim okom, kada je najavljiavao da će 4. novembra biti nekakav referendum. Samo da je podsetim da je 4. novembar prošao. Danas je 5. novembar i nikakvog referenduma nije bilo.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Po Poslovniku narodni poslanik Marijan Rističević.

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, reklamiram čl. 103, 106, 107, 108, 109.

Vi, gospodine predsedavajući, morate da vodite sednicu i ne smete pasti pod uticaj predstavnika koalicije, ili saveza ili udruženog nekog poduhvata koji zovem Boškomir–Lepomir.

Dakle, očigledno da oni misle da su nabacili neke mišiće i gospođa je pričala o nasilju. Ministar policije je tu i on treba da nam odgovori da li je tačno da je pripadnik saveza koji ja zovem Boškomir–Lepomir u Vrbasu napao policajce samo zato što su asistirali prilikom rušenja nelegalne bašte jednog

kafića, koji je pripadao simpatizerima ili samom Vuku Potomku. Dakle, mi ne moramo biti u Vranju da bismo znali da je ta koalicija sklona nasilju, pre svega gospođa Gojković to može najbolje da potvrdi, neke novinarkе itd., ali smo svi videli u video-klipovima izveštaj sa lica mesta, gde gospodin Novaković, pripadnik stranke Vuka Potomka, juriša na policajce, udara ih samo zato što su asistirali prilikom uklanjanja jednog nelegalnog objekta.

Dakle, gospodine predsedavajući, ubuduće, radi sprečavanja nekog drugog nasilja, morate da opomenete bilo kog govornika, pa i pomenutu drugaricu, kada počnu da govore i da brane sebe od nasilja koje su izvršili, jer ta negacija može da dovede do ponavljanja nasilja u bilo kom delu Republike Srbije. Hvala. Ne tražim da se glasa.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Koleginice Vukomanović, po Poslovniku ili...?

(Dijana Vukomanović: Replika, pomenuta sam.)

Ne možete da dobijete repliku. Bilo je reči o povredi Poslovnika.

(Dijana Vukomanović: Nije me pomenuo? I Marković?)

Ne. I ovo je bila povreda Poslovnika.

Povreda Poslovnika, narodni poslanik Milorad Mirčić.

Izvolite.

MILORAD MIRČIĆ: Član 27. Gospodine Arsiću, pre nekoliko trenutaka prisustvovali smo jednoj sličnoj situaciji kada smo mi iz SRS postavljali pitanje, pošto nam je bilo onemogućeno u sklopu poslaničkih pitanja pa smo ponovo pitali ministra vezano za razmere većeg kriminala i opasnijeg kriminala nego ovi fizički napadi, sporadični, što se dešavaju. Rečeno je od strane predsedavajućeg, odnosno predsednika Skupštine da će takve pokušaje zloupotreba Poslovnika ili takvu diskusiju ona lično kažnjavati.

Vi ovde sedite, predsedavate i puštate da se odvija rasprava na tu temu, što je u svakom slučaju opravdano u Parlamentu da se raspravlja, pa i o takvim stvarima kao što su nemile scene koje su se dešavale u Srbiji prošlih dana. Ali to podrazumeva da imate različite aršine kada je u pitanju Poslanička grupa Srpske radikalne stranke u odnosu na druge poslaničke grupe.

Molio bih vas, ako je već stav da ne može da se govori van amandmana, van tačke dnevnog reda, da to važi za sve. Jer indikativno je još iz ranijeg perioda da ovde kada se pojavljuju one stranke, odnosno poslaničke grupe koje su miljenice Zapada, njima se dozvoljava tako što se pokreće, na veštački način se stvara neka kriza u raspravi i onda im se dozvoljava da imaju više vremena kako bi se pokazali kao autentična opozicija. Ili, kako oni to kažu, samo je opozicija ono što oni odrede da je opozicija i ništa drugo. Samo je demokratija ono što oni odrede da je demokratija i ništa drugo.

Zato je Poslovnik ovde, da se primenjuje jednako na sve poslanike, i ja vas molim da se pridržavate. Ili da se pravi presedan pa da se kaže ono što je predsednik Skupštine rekla, da to više ne važi.

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Mirčiću, predsednik Narodne skupštine gospođa Maja Gojković je to rekla zato što se u jednom trenutku izašlo izvan svakog okvira reklamiranja Poslovnika.

Sve poslaničke grupe imaju ista prava i svima je poznato da je Poslanički klub Srpske radikalne stranke najveći opozicioni poslanički klub. Ne treba to da ponavljam. Svi to znaju u Srbiji i to ne može da se promeni u ovom sazivu.

Da li želite da se Skupština izjasni?

Ali u Poslovniku piše sa da ili ne. Zatražite reč.

MILORAD MIRČIĆ: Da, želim da se izjasnim.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Prelazimo dalje na rad po amandmanima.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Dubravka Filipovski.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice Filipovski, izvolite.

DUBRAVKA FILIPOVSKI: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvažene kolege i koleginice narodni poslanici, poštovani ministre, katastrofe se ne mogu eliminisati iz naših života, ali se njihove posledice mogu snažno umanjiti ukoliko smo odgovorni, ukoliko smo dobro informisani, ukoliko radimo na prevenciji.

Iskustva koja smo imali u proteklim godinama, kada smo se suočili sa brojnim katastrofama koje su za posledicu imale i ljudske živote i ogromnu materijalnu štetu, pokazuju da vanredne situacije ugrožavaju bezbednost, ali ugrožavaju i čitav opstanak naseljenih mesta. Cilj Sektora za vanredne situacije je preventivno delovanje na rizik, na izazove i na ublažavanje posledica od različitih rizika i katastrofa, što se ovim predlogom zakona i potvrđuje.

Međutim, podnela sam amandman na član 1. Predloga ovog zakona o vanrednim situacijama, jer smatram da se odmah u članu 1. zakona akcenat mora staviti na konstantno jačanje Sektora za vanredne situacije, i to u jačanju kapaciteta, u nabavci opreme, u obuci ljudstva, u izgradnji standardnooperativne procedure i u jasnim mehanizmima odgovornosti. Zašto je to važno? Zato što samo temeljno organizovan sistem za vanredne situacije može pravovremeno odgovoriti svim izazovima i biti odlična preventiva.

PRESEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Nataša St. Jovanović.

Izvolite, koleginice.

NATAŠA St. JOVANOVIĆ: Zahvaljujem, uvaženi predsedavajući.

Poštovani potpredsedniče Vlade sa saradnicima, poštovane kolege narodni poslanici, poplava koja se dogodila u Republici Srbiji u maju 2014.

godine, u razmerama koje nisu zabeležene u poslednjih 120 godina, ugrozila je živote, zdravlje i imovinu više od 1,6 miliona ljudi ili 22% ukupnog stanovništva u 38 opština u centralnoj i zapadnoj Srbiji. Poplava je ugrozila u velikom obimu i uništila imovinu veće vrednosti, čime je bio onemogućen rad privrednih subjekata, škola i drugih obrazovnih ustanova, zdravstvenih ustanova, ustanova socijalne zaštite i drugih subjekata na poplavljenim područjima, a naročito je bio ugrožen i ometen rad energetskog sistema Republike Srbije.

Štetne posledice poplava su naročito bile vidljive u oblasti poljoprivrede, proizvodnje, ratarstva, stočarstva, tako da su zasađeni poljoprivredni proizvodi u većem obimu uništeni, a stočni fond je u velikoj meri bio ugrožen, a u određenom obimu i uništen. Veliki je značaj što se ovim zakonom deo nadležnosti prenosi na lokalne samouprave kako bi se brzina reagovanja udvostručila.

Pošto se moj amandman odnosi na smanjenje rizika od bujica, želim da istaknem sledeće. Da bi se izvršila prevencija od poplava, gradska opština Mladenovac je preduzela ono što je u njenoj moći da se posledice spreče. Angažovali su Javno preduzeće „Srbijavode“, koje je izvelo radove na uređenju potoka prvog reda. Tokom 2018. godine vršeno je ručno i mašinsko košenje nasipa i korita reke Veliki Lug, kao i komasacionih kanala na teritoriji gradske opštine Mladenovac.

Takođe, Javno preduzeće „Beogradvode“ radilo je na uređenju vodotokova drugog reda u periodu od februara do aprila 2018. godine u dužini od 3.900 metara, i od aprila do oktobra u dužini od 1.500 metara. Prethodnih godina smo imali stalno plavljenje poljoprivrednih površina, ali ove godine ne.

Ono što je važno istaći jeste da sve što ova vlada gradi i lokalne samouprave gde je SNS na vlasti, radi pametno, vredno i odgovorno i svaki dinar uložen u prevenciju višestruko se isplati. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Olivera Ognjanović.

Koleginice Ognjanović, izvolite.

OLIVERA OGNJANOVIĆ: Zahvaljujem.

Uvaženi ministre sa saradnicima, amandman koji sam podnela odnosi se na član 1. Predloga zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama i dodatno definiše ovu oblast sa naglaskom na prevenciju posledica od bujica.

Smatram da je prioritet urediti oblast koja se odnosi na očuvanje i zaštitu ljudskih života. Sistem reagovanja u vanrednim situacijama svih nadležnih subjekata i uključivanje zajednice u sistem mera i aktivnosti su ključni u upravljanju i ublažavanju nastalih vanrednih situacija i očuvanju ljudskih života.

Sasvim je logično da je akcenat u zakonu stavljen upravo na sistem reagovanja u vanrednim situacijama, jer je neophodno rano upozorenje i uzbunjivanje na predstojeće opasnosti.

Mi smo imali čitav niz vanrednih situacija prethodnih godina koje su nanele velike štete i u ljudskim životima i u materijalnim dobrima. Najviše traga su ostavile poplave 2014. godine, u maju, u Obrenovcu, Šapcu i ostalim opštinama u Srbiji. Evakuisano je više od 30.000 stanovnika iz pogođenih područja, a procenjena šteta je oko milijardu evra. Bajina Bašta, Kosjerić, Gornji Milanovac, Krupanj, Čačak, Kraljevo, Valjevo, Niš, Lebane i ostale opštine, sve su to mesta gde su se aktivirala klizišta i odroni. Oštećeno je i porušeno preko 4.500 kilometara puteva i 250 mostova. Na hiljade hektara oranica je ostalo poplavljeno.

Tadašnja vlada je na čelu sa Aleksandrom Vučićem, zajedno sa vojskom, policijom, vatrogascima i mnogobrojnim dobrovoljcima uspela da reši sve probleme koji su nastali od ovih nedaća. U toku dve noći izvučeno je preko 4.500 ljudi samo iz Obrenovca, i to u najtežim mogućim uslovima. Svi problemi su, u stvari, proizašli iz neuređene i neobezbeđene infrastrukture koja se nije obnavljala 20, 30 i više godina, dok su erozije i klizišta polako nanosila sve veće štete a nije bilo reakcija do momenta koji je doveo do toga da postojeći objekti nisu dovoljno jaki da izdrže prirodne katastrofe. Te godine je Srbija pretrpela veliku štetu. Ali, uprkos svemu, ova vlada je ponovo izgradila, obnovila na stotine kuća, novih puteva, mostova, pruga. Obezbedila je da se nastavi sa normalnim životom. Podigla je standard svih građana Srbije i ovom merom će samo povećati bezbednost i uticati na svest građana.

Svake godine mi imamo nove situacije, bilo da su izazvane snegom, izlivanjem reka, klizištima. Prošle zime je Srbija bila okovana ledom i snegom i imali smo vanrednu situaciju u desetak opština, ali je Sektor za vanredne situacije Ministarstva unutrašnjih poslova svaku situaciju držao pod kontrolom, jer nije ova vlada od onih koje će se zavaliti u svoje fotelje i vile, provozati u novim limuzinama i trpati pare u džepove. Nije ova vlada od onih koje će prirodne nepogode koristiti u političke reklame. Ova vlada radi za svoj narod i detaljno planira kako da bolje živimo.

Čestitam vam na rezultatima, jer jedino kroz ovakve zakone koji određuju nadležnosti, zadatke i obaveze svih nadležnih organa možemo efikasno da se izborimo sa elementarnim nepogodama i živimo bezbednije. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Svetlana Nikolić Pavlović.

Izvolite.

SVETLANA NIKOLIĆ PAVLOVIĆ: Uvaženi ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, postojeći krovni Zakon o vanrednim situacijama iznedrio je dobra rešenja, ali nam je istovremeno ukazao i na određene manjkavosti. Novim zakonom preventiva postaje centar naših budućih aktivnosti. Zakonom je detaljno definisan sistem smanjenja rizika od prirodnih katastrofa, sa ciljem da se pojasni šta obuhvata ovaj sistem, odnosno da se definišu sve oblasti koje će biti zastupljene u novom nacionalnom programu upravljanja rizikom od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama.

Poplave koje su se dogodile u 38 opština centralne i zapadne Srbije maja 2014. godine ugrozile su živote, zdravlje i imovinu više od 1,6 miliona naših građana ili 22% ukupnog stanovništva. Tada je bio i onemogućen rad skoro svih privrednih subjekata, zdravstvenih ustanova, ustanova socijalne zaštite, škola, predškolskih ustanova, a naročito je bio ugrožen rad energetskog sistema Republike Srbije. Štetne posledice tadašnjih poplava naročito su bile vidljive u oblasti poljoprivredne proizvodnje, kada su zasađeni poljoprivredni proizvodi u većem obimu bili uništeni a stočni fond u velikoj meri ugrožen, odnosno uništen. Najugroženiji sektor bio je rudarsko-energetski sa 32% od ukupne štete, a stambeni, poljoprivredni i trgovinski sektor sa oko 15% od ukupne štete po sektoru.

Prema rezultatima izvršene procene ukupna šteta od poplava u opštinama koje su bile pogođene poplavom iznosila je 1,7 milijardi evra ili više od 4% BDP-a. Neposredna posledica poplava zbog prekida rada u proizvodnim aktivnostima je privremeni gubitak posla, odnosno zaposlenja za oko 51.800 lica, tako da su prihodi u domaćinstvima tih lica u značajnoj meri opali. Naravno, nesporno je da je najveći gubitak u navedenim poplavama predstavljao gubitak 30 ljudskih života. Zbog navedenih gubitaka života naših građana, Vlada je 20. maja 2014. godine proglasila trodnevnu žalost na celoj teritoriji Srbije.

U septembru 2014. godine, znači samo četiri meseca posle majskih poplava, i istočni deo Srbije, tri opštine Borskog okruga pogođene su elementarnom nepogodom. Velike bujične poplave koje su pokrenule mnoga klizišta imale su za posledicu vanrednu situaciju u tom delu Srbije.

Poštovani građani, navedeni događaji su nam poslužili kao upozorenje i opomena da je neophodno da se u Srbiji ozbiljnije pristupi preduzimanju mera kao što su planiranje i realizacija investicija kojima će se obezbediti što je moguće viši stepen zaštite ljudi i imovine od eventualnog nastupanja novih poplava većeg intenziteta, odnosno smanjiti rizik od nastupanja štetnih posledica većeg obima.

Nažalost, te 2014. godine procenu ugroženosti i plan zaštite spasavanja sa dobijenom saglasnošću od strane MUP-a nije imala nijedna jedinica lokalne samouprave, niti bilo koje privredno društvo, iako je to bila zakonska obaveza.

Da su postojala ova dokumenta, posledice bi bilo znatno manje, posebno u delu koji se odnosi na dve posebno zaštićene vrednosti, a to su život i zdravlje naših građana.

Zato će u danu za glasanje SNS glasati za ovaj i ostale predložene zakone. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Darko Laketić.

Izvolite, kolega.

DARKO LAKETIĆ: Zahvaljujem se.

Poštovani predsedavajući, poštovani ministre sa saradnicima, uvažene kolege narodni poslanici, danas govorimo o Predlogu zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama.

Naime, podneo sam amandman na član 1. ovog zakona, koji upravo govori o uređivanju smanjenja rizika od katastrofa, ali takođe govori o tome na koji način mora da se uspostavi valjana koordinacija između Sektora za vanredne situacije, s jedne strane, i svih onih relevantnih subjekata koji učestvuju u procesu zaštite i stanovništva i dobara u Republici Srbiji.

Ono što je takođe bitno za ovaj zakon jeste da on na jedan vrlo značajan i detaljan način definiše obaveze lokalnih samouprava u ovakvim okolnostima. Zašto je to bitno? Pa zato što se upravo svaka neželjena situacija koja se može nazvati prirodnom katastrofom upravo dešava na određenoj teritoriji koja pripada odgovarajućim lokalnim samoupravama. Iz tih razloga lokalne samouprave moraju na adekvatan način da budu pripremljene za tako nešto.

Pre svega ću se osvrnuti na ovaj značaj, upravo zato što dolazim iz mesta koje je više puta bilo ugroženo poplavama, reč je o Prokuplju, i unazad deset godina karakteristično je da su najmanje dve godine bile izuzetno rizične i da je u najmanje dve godine sam grad bio ugrožen visokim vodostajem reke Toplice. Naime, u takvim okolnostima pre svega jedna prisebna, adekvatna i vrlo značajna reakcija lokalne samouprave bila je, rekao bih, dominantna.

Uz to bih pohvalio i veliki odziv građana koji se u takvim okolnostima dobrovoljno javio i stavio na raspolaganje i lokalnoj samoupravi, ali i Sektoru za vanredne situacije i tada smo na jedan težak, ali u svakom slučaju, koordiniran i vrlo marljiv način uspeli da zaustavimo ovu pošast i da ovu vanrednu situaciju održimo u nekim okvirima, tako da nije bilo neke značajne štete.

Ono što bih želeo još da kažem vezano za ovaj zakon jeste da, pored toga i pored te definicije i dodatnih uslova koje lokalne samouprave moraju da ispunjavaju, ovaj zakon dodatno definiše i obaveze privrednih društava. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Borka Grubor.

Izvolite, kolegice.

BORKA GRUBOR: Poštovani predsedavajući, poštovani ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, osnovni cilj i razlog za donošenje ovog zakona je potreba da se sistem smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama, kao deo jedinstvenog sistema nacionalne bezbednosti u Republici Srbiji, pravno uredi na jedinstven način, stvaranjem novih pravnih uslova za uspostavljanje jedinstvenog i integrisanog sistema, a da se istovremeno sistem organizacije i funkcionisanja uskladi sa realnim potrebama zaštite i spasavanja stanovništva i materijalnih dobara od elementarnih i drugih nepogoda.

Opština Krupanj je u vreme katastrofalnih poplava 2014. godine pretrpela najveću štetu od svih mesta u Podrinju i okolini. Uništeno je bilo sve. To je bio mrtav grad. Velikim zalaganjem našeg predsednika gospodina Aleksandra Vučića, tadašnjeg premijera, život je vraćen u to mesto. Nikada u istoriji bilo kog mesta niko od visokih državnika nije toliko puta posetio Krupanj, u par meseci 13 puta, kao što je to učinio naš sadašnji predsednik. Radilo se i gradilo danonoćno. Sanirani su tj. izgrađeni putevi, mostovi, vodovodi, sanirana su klizišta i oštećeni objekti, ambulante, rekonstruisan je dom zdravlja, izgrađeno je 29 stambenih objekata, saniran put Krst–Korenita–Krupanj u dužini 11 kilometara, asfaltiran put Ljubovija–Krupanj u dužini 17,8 kilometara, sanirana je brana na jalovištu rudnika „Stolice“.

Svima je poznato da su u vreme katastrofa ugroženi ljudski životi i zdravlje ukupnog stanovništva. Tada se vrlo često dešavaju epidemije zaraznih bolesti, bilo zbog zagađenja vode, hrane, neadekvatne higijene, neadekvatnog smeštaja, stresa. Teško je sačuvati zdravlje stanovništva u ugroženim područjima, ali zato je preventiva zlatni standard u sprečavanju svih neželjenih posledica katastrofa. Opština Krupanj svake godine izrađuje operativni plan odbrane od poplava i program preventivnih radova i mera za vode drugog reda na svojoj teritoriji i obezbeđuje sredstva iz budžeta za realizaciju istih.

U cilju zaštite gradskog naselja u opštini je rađeno protiverozivno uređenje gornjeg dela sliva reke Likodre izgradnjom velikog broja bujičnih pregrada i pragova, kamenih ili betonskih, kao i sanacija korita u zoni mostova, preko Kancelarije za upravljanje javnim ulaganjima, UNDP-a i UNOPS-a i sredstava opštine Krupanj. Cilj ovih radova je svođenje erozivnih i bujičnih procesa na najmanju moguću meru.

Postojeće bujične pregrade na Kostajničkoj reci i potoku Duboko su tokom dugog niza godina potpuno zasute, pa se planira njihovo čišćenje, kao i sanacija slapišta na Kostajničkoj reci. Takođe se planira adekvatno postavljanje zasada horizontalno po izohipsama terena i nasipanje obala masivnim kamenim materijalom, a sve u cilju otklanjanja rušilačkog dejstva bujičnih potoka na strmim delovima ovih reka. Kao preventivna mera izvode se radovi na čišćenju rečnih korita, uklanjanje nanosa i omogućavanju nesmetanog oticanja vode u

koritima ojačavanjem obala krupnim kamenom na kritičnim lokacijama i čišćenje deponijskih pregrada.

Sredstva opredeljena za ovu namenu u opštinskom budžetu za 2018. godinu iznose tri miliona dinara i u toku je izvođenje radova na sprovođenju ovog programa. Opština Krupanj je finansirala izradu projektno-tehničke dokumentacije za regulisanje dela reke Likodre, Kržave i Brštice i ima opredeljena sredstva u 2018. godini za izradu projektne regulacije Jezave, koja je u 2017. godini pričinila štetu građanima i infrastrukturi. Međutim, realizacija ovih projekata, odnosno izvođenje radova na regulaciji prevazilazi mogućnosti opštinskog budžeta. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ivana Nikolić.

Koleginice Nikolić, izvolite.

IVANA NIKOLIĆ: Poštovani predstavnici Ministarstva, dame i gospodo narodni poslanici, podnela sam amandman na 1. član Predloga zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama kako bi se dodatno definisao pomenuti član, a akcenat posebno stavio na smanjenje rizika od nastanka saobraćajnih nezgoda.

Ovakav jedan predlog zakona našao se na dnevnom redu svakako kao rezultat rada odgovorne Vlade koja donosi rešenje isključivo u interesu građana, kao rezultat otklanjanja nagomilanih problema koji su se tu našli kao posledica neodgovornog ponašanja godinama i uz sve to, postoji problem što građani u Srbiji generalno ne prepoznaju dovoljno svoju ulogu. Često se ponašaju inertno, neko drugi će otkloniti probleme, neko drugi će izaći u susret u nepovoljnim situacijama. Iz svih tih razloga imamo mnogo predloga zakona koji će omogućiti i preventivno delovanje i sve ono što će doprineti smanjenju rizika od nastanka katastrofa, što će uticati na efikasno reagovanje u slučaju nastupanja katastrofa i brzo otklanjanje posledica.

Kako kod nas nije postojala dovoljna svest o preuzimanju preventivnih aktivnosti, danas odgovorno rukovodstvo u lokalnim samoupravama intenzivno radi na proceni rizika i na donošenju planova spasavanja i zaštite svog stanovništva. Upravo odgovorno rukovodstvo, sprovodeći program SNS-a na čelu sa predsednikom Aleksandrom Vučićem razmišlja o ovoj problematici i danas imamo predloge zakona koji su na dnevnom redu.

Nažalost, imamo iskustvo sa posledicama poplava iz 2014. godine, gde je pored svih problema koji su se odrazili na život i zdravlje ljudi veliki problem uočen i u uništenju infrastrukture, mostova, saobraćajnica, pruga i drugih objekata. Svako delovanje i svaki cilj koji se očekuje donošenjem ovog zakona omogućiće pozitivne efekte kroz sve sfere društva, počev od jedinica lokalne samouprave, kroz privredne subjekte, građane i svakako zaštitu infrastrukture.

Istaći ću primer kako se suočava i kako preventivno deluje opština koja se suočila sa poplavama 2014. godine. I danas u opštini Ub imamo realizaciju projekta koji se odnosi na izgradnju rasteretnog kanala Gračica–Ub, koji predstavlja prvu fazu kao rešenje zaštite Uba od poplava. Izgradnju rasteretnog kanala sprovodiće „Srbijavode“, a deo projekta koji se odnosi na izgradnju mosta preko kanala, čija je vrednost skoro pet miliona, i izgradnju saobraćajnice pored kanala, čija je vrednost skoro šest miliona, finansiraće opština Ub. Dakle, ovim će se rešiti višedecenijski problem građana koji žive u slivu reke Gračice. Sveobuhvatno i pažljivo se pristupa rešavanju problema i, svakako, sprovođenjem ovog zakona očekivaće se samo pozitivni efekti.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Milena Turk.

Izvolite.

MILENA TURK: Hvala, predsedavajući.

Uvaženi predstavnici Ministarstva, dame i gospodo narodni poslanici, podnela sam amandman na 1. član Zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama kako bi se dodatno definisao predmet ovog zakona i posebno istakao značaj sanacije ovih elementarnih nepogoda.

S obzirom na iskustva koja naša zemlja nosi iz 2014. godine i 2016. godine, kada su nas zadesile zaista katastrofalne posledice ovih poplava, jasno je da moramo posebno voditi računa o upravljanju rizicima, o povećanju naše otpornosti na rizike i na opasnosti, ali i da zaštitimo na adekvatan način naše stanovništvo.

Kako dolazim iz opštine Trstenik, koja je takođe tokom 2014. godine pretrpela katastrofalne posledice kada je reka Zapadna Morava dostigla svoj istorijski maksimum, ali isto tako i bujična poplava Ljubostinjske reke je napravila značajne štete, kada je ugroženo bilo i izvoriste pijaće vode, vodosnabdevanje u prekidu, ali oštećeni i brojni putevi, objekti i poljoprivredna proizvodnja je pretrpela velike štete.

Na otklanjanju posledica angažovali su se zaista svi, i ministarstva, i građani, i volonteri, kako bi se život što pre, u što kraćem roku vratio u normalu. Tada smo usvojili u Narodnoj skupštini Zakon o uklanjanju posledica poplava kako bi se koordinisao prijem humanitarne pomoći, kako bi se odredili prioriteti, kako bi se vodio čitav proces obnove i sva sredstva su iskorišćena i za sanaciju infrastrukture, za sanaciju puteva, za sanaciju mostova i za obnovu objekata. Zaista, munjevitom reakcijom Vlade Republike Srbije, u tom trenutku Trstenik je bila jedna od opština koja je proglašena prioritetom, za svega par dana je, uz odvajanje 30 miliona dinara, regulisano pitanje vodosnabdevanja i uspostavljen je stabilan sistem vodosnabdevanja za sve stanovnike opštine Trstenik. Vojska Srbije i Ministarstvo odbrane su radili na sanaciji ovog terena, na dezinfekciji,

kako bi se građani u što kraćem roku vratili u svoje domove, ali isto tako i na dopremanju humanitarne pomoći.

Ono što je, međutim, tragično i što bih želela da naglasim je to što su pojedini čelnici pojedinih lokalnih samouprava sebi dali za pravo da sredstva koja su opredeljena i namenjena za sanaciju određenih objekata stoje, da rokovi teku i ističu, da oni ne preduzmu ništa i da prosto svojom inertnošću i neažurnošću dovedu u pitanje realizaciju ovih projekata.

Sredstva Fonda solidarnosti su imala zadate rokove u kojima su projekti morali biti završeni i opština koja ne ispoštuje ove rokove, koji su unapred bili dogovoreni i potpisani, snosila bi odgovarajuće posledice u smislu plaćanja penala ili možda čak vraćanje celog iznosa novca, bez realizovanih projekata.

U Trsteniku smo 2016. godine, dolaskom SNS-a na čelo lokalne samouprave, po fiokama pronašli projekte za sanaciju objekata koji su stajali, sa rokovima koji uveliko teku, koji su bili nepotpisani jer tadašnji, sada bivši predsednik opštine Trstenik nije mogao da prihvati da mu je mandat okončan. Nameće se pitanje, naravno, zaključak da li je nekome bio interes da ovi projekti propadnu, da ne budu realizovani, da građani ostanu uskraćeni za ove projekte samo zato što bivši predsednik opštine nije mogao da prihvati da mora da napusti svoju poziciju. Naravno, mi smo projekte uspeli da završimo. Uspeli smo da renoviramo i škole i objekte, da saniramo puteve, klizišta, čak i most sada privodimo kraju, ali u svakom slučaju je nedopustivo da jedan čelnik, jedan predsednik opštine sebi da toliko pravo i da ugrozi svoje stanovnike i da im ne omogući da se u što kraćem roku ovi projekti realizuju i život vrati u normalu.

Zato kroz ovaj amandman poseban akcenat želim da stavim upravo na sanaciju posledica ovih elementarnih nepogoda i na odgovornosti lokalne samouprave, jer se one samo nadovezuju na ono što je priprema, a to je procena rizika od poplave i adekvatna reakcija, kako bi se sve ove katastrofe predupredile i posledice bile što manje i zbog toga smatram da bi i ova odredba trebalo da pronađe svoje mesto u tekstu zakona. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Sandra Božić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Ljubiša Stojmirović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Mirko Krlić.

Kolega Krliću, izvolite.

MIRKO KRLIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

Gospodo iz Ministarstva, dame i gospodo narodni poslanici, napraviću mali uvod pre nego što krenem da raspravljam o samom amandmanu.

Zajednički imenitelj sveta pravosudnih i policijskih zakona je usavršavanje izgradnje trajnog sistema u upravljanju države i zbog toga

zaslužuje svaku pohvalu. Sistem znači da se više nikada neće desiti da jedna politika ili par ostrašćenih političara izvrše reformu pravosuđa po sopstvenom nalogu i time uruše sudski sistem, sudsku vlast, samim tim i izvršnu vlast, pa i celu državu.

Veoma me je obradovala diskusija ministra kada je rekao da se uvodi sistem karijernog napredovanja bez spoljnog uticaja. To znači da se maksimalno smanjuje mogućnost kriminalizacije ovako osetljivog organa kao što je policija i da se više nikada neće desiti da sprega kriminala i policije ubije premijera, a da onda resorni ministar zasedne na njegovo mesto, umesto da bude smenjen na opštu našu sramotu.

Takođe je veoma važna informacija da više neće biti moguće smanjivanje ličnih dohodaka pripadnika koji časno obavljaju svoj posao. Znam primere na tako osetljivom, tako odgovornom mestu, kao što su specijalne jedinice, recimo, časno neko služi 20 godina, a onda pređe 40. godinu i više nije u borbenom sastavu i samim tim mu se smanjuje lični dohodak i do 30%. Kada mu je najpotrebnije, kada ima decu, kada uđe u kredite, kada školuje porodicu, dolazi u situaciju da bude na neki način kažnjen. Toga više neće biti. To je jako važno za sve njih.

Kao neko ko visoko ceni policajce, apsolutno podržavam zaštitu, i fizičku i materijalnu, jer se radi o očuvanju reda i državnog poretka, a i nacionalnog dostojanstva, a nacionalno dostojanstvo nema cenu. E, to ne razume ova reciklaža političkih otpada pod radnim naslovom, sada smo čuli da je to ipak radni naslov, Savez za Srbiju, za njih sve ima cenu.

Inspiracija da amandmanom naročito istaknem sprečavanje ublažavanja posledica od poplava bila je katastrofa 2005. godine, kada su stradala sela, posebno Jaša Tomić u južnom i srednjem Banatu, u siromašnoj opštini Sečanj.

Istih tih godina pokrajinska vlast ulaže ogromna sredstva u izgradnju dunavskog keja sa trim stazama, teniskim, odbojkaškim, košarkaškim terenima, cvetnim alejama i nemam ja ništa protiv da Novi Sad bude najlepši grad u državi, tamo mi živi većina porodice, ali kilometar tog keja košta kao 10 kilometara nasipa da se spasu banatska sela, da se više nikada ne dogodi da banatski paori ostanu bez krova nad glavom, bez svojih uslova i kore hleba. A te poplave su uvek predvidljive, jer kada god krene topljenje snega sa Karpata, podivljaju inače mirne banatske reke.

Srećom, ovakva politika ravnomernog razvoja, nazovimo je tako, otišla je u prošlost, i zbog svega ovoga podržavam izgradnju uređenja zakonskog sistema, konačnog sistema države, čime i ovaj amandman ima smisla. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Dragan Savkić.

Kolega Savkiću, izvolite.

DRAGAN SAVKIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, poštovane kolege narodni poslanici, podneo sam amandman na član 1. Predloga zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama koji glasi –ovim zakonom podstiče se sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na sanaciju bujica.

Pomenuta oblast bila je dosada regulisana Zakonom o vanrednim situacijama iz 2009. godine, i njegovim izmenama i dopunama koje su usvojene 2011. godine i 2012. godine. Međutim, 2014. godine susreli smo se sa dotada neviđenom katastrofom. Za vreme majskih poplava bili su ugroženi imovina i zdravlje više od milion i 600.000 građana Republike Srbije u 38 opština, a ukupna šteta od poplava iznosila je 1,7 milijardi evra, što predstavlja 4% BDP-a.

Reagujući na katastrofalne poplave i klizišta koja su se posle poplava pojavila, Vlada Republike Srbije je 15. maja proglasila vanredno stanje na čitavoj teritoriji Republike Srbije. Istovremeno, da bi se reagovalo na katastrofu i imao maksimalan efekat, upućen je poziv za pomoć Međunarodnoj zajednici, a osnovan je i Krizni štab za poplave, i poziv Sektoru za vanredne situacije u okviru MUP-a, zajedno sa kriznim štabovima u svakoj od pogođenih opština.

Zato, polazeći od iskustava stečenih primenom Zakona o vanrednim situacijama, preuzetih međunarodnih obaveza i najnovijih tokova politike smanjenja rizika, stvorila se potreba za sveobuhvatnim normiranjem privremenih mera aktivnosti. Usvajanje predloga zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama značajno će doprineti smanjenju rizika od katastrofa, povećanju efikasnosti reagovanja u slučaju nastupanja katastrofa, kao i efikasnom otklanjanju posledica katastrofa.

Imajući sve navedeno u vidu, Predlog zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama imaće naročito pozitivan efekat otklanjanja i sanacije od bujica, što će doprineti sveukupnom razvoju republike Srbije. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Goran Nikolić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ljiljana Malušić.

Koleginice Malušić, izvolite.

LJILJANA MALUŠIĆ: Hvala, predsedavajući.

Uvaženi gosti iz Ministarstva, dame i gospodo poslanici, u periodu od 2008. do 2013. godine značajno su smanjena sredstva za ulaganje u vodoprivredu. Setimo se samo pljačkaških privatizacija, kad je devastirano 599 preduzeća. Između ostalog, desilo se to i sa vodoprivrednim preduzećima. Znači, ta vodoprivredna preduzeća više nisu postojala, nije postojao nadzor, nije bio u funkciji i zato smo doživeli tragediju, između ostalih, prvo 2012, pa 2014.

godine. Umesto da smo uložili 11 milijardi dinara u sanaciju vodoprivrede, vodoprivrednih objekata, mi smo doživeli enormno veliku katastrofu, gde je bila šteta 1.700.000.000 evra, ili 4% BDP-a čitave zemlje. Tako nešto se nikada ne sme ponoviti.

„Srbijavode“ su evidentirale 238 lokacija koje treba sanirati. To je mnogo, ali je mnogo manje u odnosu na ovo što smo preživeli.

Mi se ne možemo zaštititi od katastrofa, ali ih možemo ublažiti. Zato je rad na prevenciji, pre svega, neophodan, takođe i na edukaciji, a zatim je tu veliki stepen i ljudskosti, odnosno empatije.

Ja bih navela samo par primera velikih nepogoda koje su zaista uzele i živote i nama ispraznile budžet. Nemerljivo je govoriti o životima i budžetu, ali je neophodno sanirati. Setimo se samo Velike Morave i Jagodine pre par godina – 300 hektara poljoprivrednog zemljišta pod poplavom, 360 domaćinstava i hiljadu i po hektara, neupotrebljivih, na teritoriji Užica, na području Lužničke doline, usled plavljenja reke Lužnice, poplavljeno 520 hektara, u Gornjem Milanovcu oštećen Koridor 11 itd.

Ja dolazim sa opštine Voždovac, koja do 2013. godine nije imala generalni urbanistički plan. Možete misliti! Onda se gradilo ko je gde želeo i kako je želeo. Kad smo doneli taj generalni urbanistički plan i označili rizična područja, prestala je i divlja gradnja i sada znamo gde, šta i kako gradimo. Ali ne samo to. Kad su ljudi odgovorni, kao što je to Srpska napredna stranka, onda se nađe u budžetu novca pa se izgradi u Jajincima Jelezovački kolektor, koji će služiti kao glavni odvodnik kanalizacije za podavalska sela, odnosno za 35.000 stanovnika koji su dotada imali septičke jame. Takođe, izgrađen je Kumodraški kišni kolektor i time je rešen dugogodišnji problem sa odvođenjem kišnih voda za 20.000 stanovnika. Hvala.

PREDSEDNIK: Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Jelena Mijatović.

Izvolite.

JELENA MIJATOVIĆ: Podnela sam amandman na član 1. Predloga zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama, kojim se u stavu 3. posebno definiše smanjenje rizika od poplava.

U članu 1. Predloga zakona definisan je predmet delovanja samog zakona u uslovima katastrofa, ali i prevencije i jačanja otpornosti i spremnosti zajednice da reaguje na istu. Baš zato sam amandmanom želela da skrenem pažnju na problem elementarnih nepogoda koje za posledice imaju veliku materijalnu štetu.

Srbija je veoma ranjiva i izložena delovanju prirodnih opasnosti. Jedna od glavnih prirodnih opasnosti, između ostalih, jeste poplava. Situacija u kojoj smo se našli 2014. godine, kada su ekstremne padavine uzrokovale najrazornije poplave zabeležene u više od 100 godina otkada se evidencija vodi, ukazala je

na značaj usvajanja strateškog pristupa elementarnim nepogodama i mobilisala je Vladu, ministarstva, opštine i sve druge aktere da ulože veće napore ne samo u izgradnju jednog sistema koji će integrisati aktivnosti smanjenja i upravljanja rizicima od katastrofa u aktuelnoj politici i praksi, već i u delotvorne i efikasne aktivnosti na otklanjanju posledica elementarnih nepogoda.

Rizici nisu isti širom teritorije Srbije. Razlikuju se u zavisnosti od vrste opasnosti, izloženosti, ranjivosti i kapaciteta za postupanje u vanrednim situacijama. Međutim, poplave predstavljaju glavnu hidrometeorološku opasnost. Doline većih tokova, gde se nalaze naselja, gde se nalaze poljoprivredna zemljišta, infrastrukture i industrija, izloženi su visokom riziku od poplava, koje se najčešće dešavaju u regionu Vojvodine i duž rečnih tokova Save, Drine, Velike, Južne i Zapadne Morave. Podatak koji mi je posebno privukao pažnju jeste da potencijalno plavna područja u Srbiji zahvataju površinu od oko 1,6 miliona hektara i na njima se nalazi oko 500 većih naselja i više od 500 većih industrijskih objekata, oko 1.200 kilometara železničkih pruga i više od 4.000 kilometara puteva.

Uzimajući u obzir projekcije klimatskih promena, koje ukazuju na to da možemo da očekujemo smanjenje ukupne količine padavina, ali se zato očekuje porast broja padavina jakog intenziteta usled kojih se javljaju bujične poplave, od ključne je važnosti investiranje u preventivu, jer jedan dinar uložen u preventivu zamenjuje osam dinara uloženi u saniranje posledica.

Ovaj zakon transformiše stari sistem, koji je u velikoj meri bio fokusiran na reagovanje u vanrednim situacijama, u jedan proaktivniji sistem, koji je fokusiran upravo na smanjenje rizika od katastrofa i jačanje otpornosti. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Boban Birmančević.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Tijana Davidovac.

Izvolite.

TIJANA DAVIDOVAC: Zahvaljujem, predsedavajuća.

Uvaženi predstavnici Ministarstva, dame i gospodo narodni poslanici, poštovani građani Republike Srbije, pred nama se nalazi set zakona iz nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova, Sektora za vanredne situacije, čije izmene imaju za cilj da se obezbedi što je moguće veći stepen zaštite ljudi i imovine.

Poplava koja se dogodila u maju 2014. godine, u razmerama koje nisu zabeležene u poslednjih 120 godina, ugrozila je živote, zdravlje i imovinu više od 1,6 miliona ljudi u 38 opština u centralnoj i zapadnoj Srbiji. Poplava je ugrozila rad privrednih subjekata, obrazovnih ustanova, ustanova socijalne zaštite i drugih subjekata na poplavljenim područjima, a naročito je bio ugrožen

nesmetani rad energetskog sistema. Kada se uzme u obzir svih 38 opština pogođenih poplavama, među kojima je i opština Lazarevac, iz koje ja dolazim, ukupna šteta od poplava iznosila je 1,7 milijardi evra, ili više od 4% BDP-a. Najugroženiji sektor bio je rudarsko-energetski, 32% od ukupne štete, a slede stambeni, poljoprivredni i trgovinski sektor od oko 15% po sektoru od ukupne štete.

Brojne elementarne nepogode koje su u proteklom periodu zadesile područje naše zemlje poslužile su kao upozorenje i opomena da je neophodno da se ozbiljnije pristupi preduzimanju mera kao što su planiranje i realizacija infrastrukture i investicija koje su zasnovane na poznavanju rizika kako bi se smanjio rizik nastupanja štetnih posledica većeg obima.

Jedna pohvala za Sektor vanrednih situacija, koji ulaže mnogo truda u edukaciju dece, pa je, pored postera i porodičnih priručnika, izradio i video za decu na temu „Ponašanje tokom vanrednih situacija kao što su požari, poplave i zemljotresi“.

Posebno bih istakla da je povodom obeležavanja Nedelje smanjenja rizika od prirodnih katastrofa i Međunarodnog dana smanjenja rizika od elementarnih nepogoda Gradska opština Lazarevac organizovala demonstraciju raspoloživih snaga i sredstava koja se koriste u slučaju elementarnih nepogoda i drugih vrsta opasnosti. Cilj jedne ovakve pokazne vežbe je da se preventivnim merama utiče na najmlađu populaciju kako bi se oni upoznali sa spasilačkim jedinicama naše opštine u slučaju elementarnih nepogoda.

U danu za glasanje Poslanička grupa SNS će podržati predloženi set zakona. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Na član 1. amandman je podneo poslanik Goran Pekarski.

Da li želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo poslanik Mihailo Jokić.

Da li želi reč on ili neko drugi? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela poslanica Maja Mačužić Puzić.

Izvolite.

MAJA MAČUŽIĆ PUZIĆ: Zahvaljujem, predsednice.

Poštovani ministre sa saradnicima, kolege narodni poslanici, poštovani građani, podnela sam ovaj amandman kako bih ukazala na značaj donošenja ovog zakona, vezano za zemljotrese koji su, nažalost, u Kraljevu vrlo skupo plaćeni i čije posledice se i dan-danas u Kraljevu osećaju. Da se neko potrudio da donese ovakav zakon pre 10-15 godina, Kraljevu bi ti prvi dani novembra 2010. godine izgledali potpuno drugačije.

U subotu 3. novembra je bilo tačno osam godina od tog nemilog događaja, odnosno od razornog zemljotresa koji je pogodio Kraljevo. Tada je stradalo dvoje ljudi. Oštećeno je više hiljada kuća, stanova, privrednih objekata.

Šteta je procenjena na preko dve i po milijarde dinara. U gradu nije bilo struje, nije bilo grejanja, voda nije bila za piće. Zdravstveni centar „Studenica“, koji je trebalo da prihvati povređene i ranjene, a bilo ih je preko 200, potpuno je bio uništen. Operacione sale nisu funkcionisale, porodilište je bilo poplavljeno, internistička bolnica uništena. Mobilna telefonija nije funkcionisala.

Zemljotres u Kraljevu je bio vrhunac uništenja grada koji je već u tom trenutku bio ekonomski i privredno opustošen od strane žutog preduzeća i žute družine u toku prethodnih godina, a koja ni u trenutcima otklanjanja posledica tog zemljotresa nije odustala od svoje misije gramzivosti i punjenja sopstvenih džepova. U postupku sanacije posledica zemljotresa sagrađeno je 465 kuća, obnovljeno na hiljade objekata i sve bi to možda moglo da se smatra uspehom da to isto žuto preduzeće nije, zarad svojih ličnih interesa, bacilo mrlju na sve to.

Više tužilaštvo je nakon toga čak na 252 strane teretilo osumnjičene iz rukovodstva grada, a članove tadašnje žute koalicije, da su tokom sanacije posledica zemljotresa u Kraljevu sebi i drugima omogućili imovinsku korist i oštetili budžet za 100 miliona dinara. Terete se da su, između ostalog, izvođačima plaćali punu cenu da izvedu radove, ne umanjujući vrednost izvedenih radova za iznos doniranog materijala, a koga je, zahvaljujući plemenitim ljudima, bilo zaista puno.

I, grubo posmatrajući, ne bi bilo nikakvih razloga da takva optužnica ne bude na čvrstim nogama da se u Kraljevu nije desila nova elementarna nepogoda u vidu požara, koja je zadesila, vidi čuda, samo jednu kancelariju, i to, pretpostavljate, kancelariju odeljenja zaduženog za sanaciju zemljotresa i pri tome uništila gotovo svu dokumentaciju vezanu za zemljotrese, a pretpostavljate šta se nakon toga desilo sa optužnicom. Elem, da je zakonski i suštinski bilo rešeno, kao što to čini ovaj zakon, ne samo preventivno delovanje, već i efikasno reagovanje u slučaju ovakvih katastrofa, kao i efikasno otklanjanje posledica, život građana bi bio vraćen u normalne uslove u vrlo kratkom roku, bez mogućnosti zloupotreba.

Ono što je važno reći o ovom zakonu je i da se dosadašnji fokus pomera sa reagovanja u slučaju katastrofe na koncept preventivnog delovanja, odnosno spremnosti i smanjenja rizika od katastrofa, tako da ja očekujem da će i spremnost lokalnih zajednica biti sada na višem nivou, ali i kultura bezbednosti i otpornosti pojedinaca. Nadam se da će zahvaljujući ovom zakonu ubuduće svi biti mnogo spremniji na vanredne situacije, da će se postići veći stepen zaštite ljudi i imovine i smanjiti rizik od nastupanja štetnih posledica većih obima, ali i zloupotrebe tuđe nesreće. Naravno da ću u danu za glasanje podržati ovaj zakon, a kolege poslanike pozivam da podrže moj amandman. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Radoslav Cokić.

Izvolite.

RADOSLAV COKIĆ: Poštovana predsednice Skupštine, poštovani ministre i potpredsedniče Vlade, poštovani predstavnici Ministarstva, kolege poslanici, za 40 godina svog života nisam doživeo ni dvadesetogodišnji nivo voda, a onda sam imao priliku da 1999. godine na lokalnom nivou i 2014. godine na nivou Podunavskog okruga, a i naše zemlje, doživim stogodišnji nivo voda. Velike su posledice koje su nam, ovoga puta govorim o poplavama, one nanele, jer su nekada ljudi potpuno preuredili u opštini Smederevska Palanka i šire, gde protiču reke Kubršnica i Jasenica, vodotokove pre 40-50 godina i 40 godina bili smo zaštićeni, a onda, zbog lošeg održavanja i ljudskog faktora pre svega, i vremenskih neprilika, imali smo katastrofalne posledice.

Mnogo nas manje košta ulaganje u preventivu, opremanje, pripremanje objekata da oni izvrše svoju funkciju, kao što su npr. rečna korita, korita manjih reka koja sad mogu da se preskoče, a nekada izgledaju zastrašujuće kada velike vode naiđu. Sad imamo dovoljno iskustva i na lokalnom nivou i na nivou države da, evo, sve to pretočimo u zakon i u budućnosti sprečimo da imamo ovakve posledice kakve smo imali i da to što smo zapisali iskoristimo i sada i ostavimo budućim pokolenjima da oni mogu da znaju ta iskustva.

Preventiva jeste važna. Na tome treba mnogo da se radi. Na edukaciji treba mnogo da se radi. Ali, moram da kažem da je poslednjih godina u svakom segmentu znatno poboljšana situacija, pa kad je u pitanju i planiranje, a posebno bih istakao, jer je bilo ovde pominjano obaveštavanje, da je sada, već dugi niz godina, obaveštavanje savršeno. Ponekad i previše informacija imamo u svakom času kakve su meteorološke prilike i šta se dešava, što je jako važno da bismo mogli da delujemo na pravi način.

Poplave koje su nam se dešavale, koje sam ja video svojim očima, hvala bogu nisu odnele ljudske žrtve. Sve se desilo po danu. Da se desilo noću, i posmatrajući situaciju u kakvoj smo se našli, pitanje je kako bi to bilo. Ljudi su nam najvažniji, zatim idu objekti, zatim ide poljoprivredno zemljište. U tom smislu podržavam ovaj zakon, koji popravljajući zakon koji smo dosada imali. Nadam se da ćemo poštujući zakon koji donosimo na lakši način da se suočavamo sa vremenskim neprilikama koje budu dolazile.

PREDSEDNİK: Na član 1. amandman je podneo poslanik Branko Popović.

Izvolite.

BRANKO POPOVIĆ: Zahvaljujem, predsednice.

Poštovani ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, dopunom ovog člana stavom koji sam predložio dodatno se definiše Predlog zakona u smislu afirmacije sveukupnog razvoja naše države.

Smanjenje rizika od epidemije zaraznih bolesti je politika koja se uspostavlja i vodi u cilju sprečavanja novih i smanjenja postojećih rizika kroz

implementaciju zdravstvenih mera. Novootvorena laboratorija Centra za medicinsku biohemiju Kliničkog centra Srbije omogućava najkvalitetniju i najbržu laboratorijsku dijagnostiku. Za nabavku najsavremenije opreme i aparata, kao i za kompletnu adaptaciju prostora, izdvojeno je više od 1,5 miliona evra. Ova laboratorija omogućava značajno bolji kvalitet i dostupnost laboratorijskih usluga, kraće čekanje na venepunkciju, odnosno bolju prevenciju i efikasnije lečenje pacijenata. U okviru laboratorije instalirani su najsavremeniji aparati, analizatori i oprema, a sistem poseduje automatizaciju radnog prostora od 30 metara dužine, što omogućava najveći stepen zaštite uzoraka i za sat vremena može da se obradi čak 1.500 epruveta i obavi oko 4.500 analiza. Ova referentna laboratorija svakako će odgovoriti svim izazovima u smislu epidemiološkog nadzora u slučaju vanrednih situacija, a naročito u slučaju epidemija zaraznih oboljenja.

Vlada Republike Srbije kontinuirano ulaže u zdravstvene ustanove, a samim tim su višestruko povećane mogućnosti za pravovremenu reakciju na epidemije zaraznih oboljenja. Na ovaj način sprečavaju se veće posledice po zdravlje ljudi, smanjuju se troškovi suzbijanja epidemija i, uopšte, reakcija celog sistema na pojavu katastrofa biće brža i efikasnija. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo poslanik Milosav Milojević.

Izvolite.

MILOSAV MILOJEVIĆ: Hvala.

Uvažena predsednice Narodne skupštine, cenjeni ministre u Vladi Republike Srbije, dame i gospodo narodni poslanici, u članu 1. Predloga zakona predlažem da se doda stav 3, koji glasi – ovim zakonom podstiče se sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtnom na umanjenje posledica bujica. U tom smislu, ovim amandmanom umanjenje posledica bujica uvodimo kao jedan od predmeta ovog zakona.

Sistem reagovanja u vanrednim situacijama se našao pred ogromnim izazovima tokom katastrofalnih poplava i nepogoda koje su zahvatile našu zemlju 2014. godine. U toku ove četiri godine, nažalost, desilo se nekoliko prirodnih katastrofa koje se ne pamte u modernoj istoriji Srbije. Poučeni iskustvom iz ovog perioda, pred nama je Predlog zakona koji uređuje oblast u skladu sa zahtevima konkretnih situacija. Ovaj zakon je po svim standardima i pravnom okviru na evropskom i svetskom nivou.

Opština Arandjelovac je jedna od jedinica lokalne samouprave koja je bila najgore pogođena nepogodama. Velika količina padavina nanela je milionske štete na objektima i poljoprivrednim površinama. Oštećeno je više desetina kuća, stotine hektara poljoprivrednih kultura, a velika šteta je načinjena i na infrastrukturi, posebno na mostovima. Vlada Republike Srbije je u 2018. godini donela više mera za saniranje posledica elementarnih nepogoda i pomoć

jedinicama lokalne samouprave koje su pogođene poplavama u maju, junu i julu ove godine. Opštini Aranđelovac je od Kancelarije za javna ulaganja dodeljena pomoć u iznosu od jedan milion evra bez PDV-a za izgradnju i rekonstrukciju mostova u javnoj nameni. U narednom periodu biće sanirana šteta na šest mostova. Takođe, država će pomoći građanima Aranđelovca pogođenim nepogodama pri saniranju njihovih porodičnih objekata. Komisija nadležna za procenu štete podnela je 56 zahteva Kancelariji za upravljanje javnim ulaganjima i Vladi Republike Srbije, koja ih je verifikovala. Rade se prvostepena rešenja i čeka se rok za žalbe, nakon čega očekujemo da će početi isplata. Minimalan iznos sredstava po zahtevu biće 120.000 dinara.

Ovom prilikom želim da zahvalim Vladi Republike Srbije koja nam je nebrojeno puta dosada izašla u susret u teškim situacijama. Siguran sam da i građani Aranđelovca cene sve što Aleksandar Vučić i ceo tim Vlade čine da pomognu svakom stanovniku Republike Srbije.

PREDSEDNIK: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo poslanik Radosav Jović.

Da li želite reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo poslanik Goran Kovačević.

Izvolite.

GORAN KOVAČEVIĆ: Dame i gospodo, poštovani potpredsedniče Vlade, zakon o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama u stvari uređuje oblast tako da zaštitimo ljudske živote i materijalne resurse koji su nužni. Govorimo o ulozi svakog pojedinca do nivoa države kada želimo da zaštitimo naše društvo.

U skupštinskoj raspravi danas, u raspravi o amandmanima uglavnom slušamo o posledicama od poplava. Tiha i velika pretnja u budućem vremenskom periodu svakako jeste nedostatak pijaće vode i posledice suša. Svet se danas nalazi u situaciji da je potreba za pijaćom vodom neprekidno u porastu i ona raste po stopi od 8% do 2025. godine. Znači, 54% više će biti neophodna količina vode za osam godina nego što je danas imamo na raspolaganju, 71% zemljine kore je voda, ali, nažalost, samo 2,5% je pijaća voda, od toga 1% voda koja je prihvatljiva i koja je lako dostupna.

Država Srbija se ne nalazi ugrožena. Ona se nalazi, sa 0,3% svetskih rezervi, u situaciji da može relativno lako da reguliše svoje izvore pijaće vode, ali svakako je činjenica da je ključni faktor i problem sa kojim se država susreće proces zagađenja; 50% zagađenja dolazi od industrije, 50% od sektora stanovništva. Kada pogledate da danas milijardi ljudi nije dostupna pijaća voda, onda to svakako predstavlja jedan od bitnih faktora da se povede računa i da država Srbija u narednom vremenskom periodu više pažnje posveti ključnom faktoru koji će dovesti u situaciju državu Srbiju da ima budućnost.

PREDSEDNIK: Na član 1. amandman je podnela narodna poslanica Ana Čarapić.

Izvolite.

ANA ČARAPIĆ: Zahvaljujem, predsedavajuća.

Poštovani ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, Predlog zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama je samo još jedan dokaz u nizu da se svi članovi Vlade, da sva resorna ministarstva maksimalno zalažu i trude da svim građanima Srbije obezbede finansijsku stabilnost i institucionalnu uređenost sistema. Ne samo da usavršavamo svoje zakonodavstvo i standarde sa zakonodavstvom i standardima Evropske unije, kao zemlja kandidat za članstvo u EU, već mi uveliko danas primenjujemo zakonska rešenja koja su dovela do toga da Srbija bude lider u regionu, Evropi i svetu po više osnova, i kada je u pitanju priliv stranih direktnih investicija, i kada je u pitanju broj novootvorenih radnih mesta, rast životnog standarda sa 300 evra na 450 evra za samo četiri godine itd.

S obzirom na to da danas raspravljamo o zakonu iz oblasti Ministarstva unutrašnjih poslova, nekako mi se nameće potreba da pohvalim rad samog ministarstva u delu da je u 2018. godini nabavljeno 14 vatrogasnih vozila, u 2019. godini je najavljeno da će biti nabavljeno 46 novih vatrogasnih vozila, a za 2020. godinu se predviđa od 70 do 80. Imali smo prilike da čujemo od kolega poslanika opozicije da u zadnjih 30 godina nisu nabavljana vatrogasna vozila i nije se ulagalo u ovom delu, tako da u svakom slučaju pohvaljujem rad i zalaganje resornog ministarstva.

Takođe, resorno ministarstvo je primer dobre prakse nestranačkog zapošljavanja. Danas su na rukovodećim pozicijama u Ministarstvu unutrašnjih poslova ljudi koji godinama rade u policiji i koji su se samo stručnošću, požrtvovanjem i radom dokazali i zauzeli rukovodeća radna mesta. U periodu od 2000. do 2012. godine to nije bio slučaj. Nametala nam se potreba da razmišljamo da su naše obrazovanje, diplome i znanje bezvredni i da nam je potrebna samo žuta članska karta za bilo koji posao i zaposlenje. Danas je sasvim drugačije. Danas je i te kako aktuelno nestranačko zapošljavanje. Danas su jedina karta za zaposlenje obrazovanje, stručnost i znanje, a to je, zapravo, politika SNS-a.

PREDSEDNIK: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Milan Knežević.

MILAN KNEŽEVIĆ: Poštovana predsednice, uvaženi ministre, dame i gospodo narodni poslanici, uvaženi građani koji gledate prenos ove sednice Skupštine, ja bih zbog građana koji gledaju samo ukratko hteo da kažem da član 1. Predloga zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama u stvari daje i definiše šta je predmet i šta se uređuje ovim zakonom, a kasnije članovi do detalja daju rešenja za ovu oblast.

Moj amandman na član 1. zakona glasi da se ovim zakonom podstiče sveukupni razvoj Republike Srbije sa posebnim osvrtnom na prevenciju od posledica oluja.

Hteo bih kao podršku značaju ovog predloga zakona da kažem da su klimatske promene koje postaju sve izraženije, koje su nastale, već smo govorili o zakonima o zaštiti životne sredine na prethodnoj sednici, narušena životna okolina dala je posledice na globalnom nivou, pa i u našem regionu. U budućnosti, zbog svih tih klimatskih promena, najavljuje se sve više elementarnih nepogoda koje će pogoditi našu zemlju i zemlje u okruženju.

Hteo bih da iznesem konstataciju naučnika koji se bave ovom problematikom, koji kažu da su naučnici proteklih godina postavili tezu da klimatske promene izuzetno utiču na siromaštvo, jer dovode do direktnog uticaja na uništavanje materijalnih dobara, ljudskih žrtava, kao i poljoprivrednih kultura i zasada, dovodeći do nestašice hrane i vode, a potom i neminovno do rasta cena hrane i vode, naročito u zemljama koje su siromašnije. Same ove klimatske promene i elementarne nepogode utiču na standard ljudi.

Statistika jedna koja treba da se pomene ovde, koja govori o značaju i važnosti ovog zakona, jeste sledeća. Kaže se – u periodu od 1900. do 1940. godine registrovano je 100 prirodnih katastrofa.

Broj prirodnih katastrofa rapidno raste, pa je u vremenskom periodu od deset godina, od 1960. do 1970. godine broj katastrofa povećan na 650, pa je u periodu od 1980. do 1990. godine broj katastrofa povećan na 2.000, a u periodu od 1990. do 2000. godine na 2.800 prirodnih katastrofa. Znači, vidite koliko puta je došlo do uvećanja katastrofa zbog promena klimatskih prilika. U našim uslovima, Ministarstvo za zaštitu životne sredine za pripremu sednice u Parizu je dalo procenu da je zbog klimatskih promena u periodu od 2000. do 2015. godine naša država pretrpela direktnu štetu od pet milijardi evra. Indirektna šteta ovde nije data, koja je po procenama tri puta veća.

Značaj ovih klimatskih promena i nepogoda je ogroman i zato i ovaj predlog zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama pokušava, prvo, da na sveobuhvatan način dovede do normiranja preventivnih mera i aktivnosti radi smanjenja rizika od katastrofa. Druga stvar značajna u ovom zakonu je efikasno reagovanje u slučaju nastupanja katastrofa i treća stvar je efikasnije otklanjanje njihovih posledica, kako bi se što pre obezbedili oporavak i normalizacija uslova za život i rad na pogođenom području. Znači, celokupni zakon ima tri cilja i zato u danu za glasanje ne samo ja, nego i moje kolege iz SNS-a, daju podršku ovom zakonu. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Na član 1. amandman je podnela Dragana Barišić.

Izvolite.

DRAGANA BARIŠIĆ: Zahvaljujem, uvažena predsednice.

Poštovani ministre sa saradnicima, poštovane kolegice i kolege narodni poslanici, podnela sam amandman na prvi član ovog zakona, a u cilju dodavanja stava 3, koji bi podstakao sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na smanjenje rizika od epidemije zaraznih bolesti.

Ovim zakonom Vlada Republike Srbije i nadležno ministarstvo pokazuju da je briga o građanima naš osnovni cilj i naša osnovna politika i da odgovornom politikom radimo za dobrobit naših građana.

Ovom prilikom bih se osvrnula na katastrofalne poplave koje su zadesile našu državu 2014. i 2016. godine. Kao zdravstveni radnik i lekar kruševačke bolnice naglasila bih da je kruševačka bolnica bila spremna i bila podignuta na viši stepen mobilnosti kada su u pitanju bile poplave. Bila je spremna da zbrinjava sve one stanovnike sa ugroženih područja, a tada su bila ugrožena područja naših lokalnih opština Trstenik, Varvarin i deo grada Kruševca.

Inače, sve to smo postigli odgovornom politikom kako našeg sadašnjeg predsednika Republike gospodina Aleksandra Vučića, tako i odgovornom politikom tadašnjih čelnika kruševačke vlasti, gospodina Bratislava Gašića i ostalih. Moram da naglasim da je kruševačka bolnica do 2012. godine bila zaista u lošem stanju, da je sve bilo zapušteno, ali upravo odgovorna politika koju vodi SNS dovela je do toga da sada možemo da govorimo kako o bolnici u Kruševcu, tako i o gradu Kruševcu da je sve uređeno.

Oni koji su sada u nekom Savezu za Srbiju, pre bih rekla savezu za propast Srbije, sada govore o tome da će dovesti neki bolji život i napredak u Srbiju. Tada su se ismejavali. Dok su naš tadašnji premijer gospodin Vučić, gospodin Gašić koji je bio ministar odbrane i ostali naši ministri bili na ugroženim područjima, oni su, kao i danas što provode vreme, bili na društvenim mrežama, vređali intelekt svih građana Republike Srbije, ali kako se ovim zakonom borimo protiv prirodnih katastrofa i radimo preventivno, tako i naši građani rade preventivno na onim političkim katastrofama i na izborima daju glas onima koji vrede, a to je SNS i zato pobeđujemo sa preko 65%. Hvala.

PREDSEDNIK: Na član 1. amandman je podnela poslanica Jasmina Obradović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela poslanica Aleksandra Maletić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo poslanik Srbislav Filipović.

Izvolite.

SRBISLAV FILIPOVIĆ: Hvala, predsednice.

Uvaženi potpredsedniče Vlade sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, SNS od njenog osnivanja do danas, znači od 2008. godine pa do 2012. godine kada smo ušli u Vladu Republike Srbije, od 2014. godine kada je Aleksandar Vučić postao premijer Republike Srbije, znači, za ovih deset godina

pokazujemo, prvo dok smo bili opozicija sa odgovornim idejama i planovima o preuzimanju vlasti šta sve treba da uradimo u Srbiji da bi se ovde živelo bolje, sigurnije, prosperitetnije, lakše za građane Srbije, a pokazali smo sprovođenjem tih planova da smo ozbiljna, odgovorna i državotvorna stranka. To smo pokazali na delu.

Godine 2014. nas je priroda naterala da pokažemo snagu, ono jedinstvo, ujedinjujući faktor koji je SNS za građane Srbije, za sve njene građane svih nacionalnosti, bez obzira na razlike koje nas nekada i dele. Godine 2014. zadesile su nas stravične poplave koje nas gotovo u istoriji nisu zadesile. Preko 1,6 miliona građana Srbije je bilo ugroženo tim poplavama. Šteta se merila preko milijardu evra, ali odgovornom politikom koja poziva na ujedinjenje svih građana kada nam je teško, kada je potrebno da zajedno skupimo snagu, predvođeni Aleksandrom Vučićem, svi, rekao bih, tada i funkcioneri i građani Srbije, izašli smo tamo gde je bilo potrebno, odazvali se pozivu svoje zemlje i branili koliko je to tada bilo moguće i učinili sve što je moguće zajedno sa svojom državom. Tu su građani Srbije najvišom mogućom ocenom ocenili tada rad Vlade Republike Srbije predvođenu Aleksandrom Vučićem i Srpskom naprednom strankom. Pokazali smo da nam je briga za građane iznad svega.

Oni koji su doveli Srbiju do stanja u kome je bila do 2012. godine pokazali su da ih nije zanimalo da zakonskim rešenjima, planovima, idejama i programima spreče u najvećoj mogućoj meri, ne možete uvek da utičete na prirodu, ali da u najvećoj mogućoj meri pokušate da predvidite moguća dešavanja i da utičete na to da šteta od elementarnih nepogoda bude manja. Mi to radimo i ovakvim zakonskim predlozima koje imamo i planom smanjenja rizika za republički nivo, nivo aktuelnih pokrajina, jedinica lokalnih samouprava, gde uvodimo i zone neposrednih rizika, registar rizika, zatim eksterni plan velikih udesa, dakle, posvetili smo se sistemski rešavanju ovog problema.

Građani to vide i uveren sam da će pripadnike saveza za silovanje, mučenje, kakogod oni sebe nazivali, zadesiti na nekim narednim izborima upravo ono što je za njih najveća elementarna nepogoda, a to je da više neće ući u Parlament Republike Srbije. Hvala.

PREDSEDNIK: Na član 1. amandman je podneo poslanik Krsto Janjušević.

Izvolite.

KRSTO JANJUŠEVIĆ: Hvala, predsednice.

Poštovani potpredsedniče Vlade sa saradnicima, uvažene kolege, govoriću kratko o dve opštine koje su zadesile poplave i koje su imale probleme. Ovom temom dnevnog reda mi pokušavamo da se ti problemi više nikada ne ponove.

Pre nekoliko dana je bio Dan grada opštine Nova Varoš gde je, poštovani potpredsedniče, dodeljena plaketa zahvalnica za izuzetan doprinos u bezbednosti i protivpožarnoj zaštiti u Novoj Varoši. Oni su imali veliki problem i opasnost. Velike površine šuma Zlatara, gde postoje šume od 100 hektara, koje su imale nerešene imovinsko-pravne odnose i samim tim niko tu nije mogao da radi ništa, veliki broj suvih stabala i bilo kakav požar bi izazvao pravu katastrofu. Vi ste odmah reagovali najmodernijim vatrogasnim vozilom u vrednosti od 250.000 evra i to je od izuzetnog značaja u preventivi.

Druga opština je opština Lučani, koju su 2014. i 2016. godine pogodile poplave nanevši veliku štetu stanovništvu i privredi Lučana. I onda se krenulo prvo sa sanacijom 2014. i 2015. godine u vrednosti od 97,2 miliona dinara, a onda jednim detaljnim projektom izgradnje nasipa na desnoj obali reke Bjelice u vrednosti od 303,2 miliona dinara, veoma zahtevnom projektu koji je urađen za rekordno kratko vreme, dakle zaštitni sistemi, crpne stanice. Zatim se pristupilo i sanaciji na levoj obali reke Bjelice u vrednosti od 75,2 miliona dinara i ovim su zaštićeni i privreda i stanovništvo Lučana. Tamo imamo Namensku industriju „Milan Blagojević“ koja je pretrpela značajnu štetu kao i ostatak privrede i industrijski kompleks koji zapošljava oko dve hiljade ljudi.

Ono što se ovih dana dešava u opštini Lučani jeste pokušaj jedne političke nepogode da se nadviije nad ovom opštinom, koja sebe naziva Savezom za Srbiju. I nije ona toliko opasna po obliku, tu se još nije formirao ni najmanji oblik zato što ne mogu da skupe potpise, problematične su poruke koje oni šalju. Problematično je to što su upravo ti ljudi u prethodnom obavljanju vlasti pojeli svu onu supstancu i onu vrednost koja je trebalo da kreira i onaj novac od kog bi se izgradili svi nasipi, svi objekti i sva preventiva i sprečilo sigurno mnogo štete. To su ljudi koji u Lučanima građane gledaju kao materijal za statistiku. Njima treba statistika u Lučanima, da to veće posle prebrojavanja prikaže neka televizija, a onda da oni objave da je to u stvari njihov rejting na nivou cele Srbije. I kada Namenska „Milan Blagojević“ doživi poplavu, to se i da sanirati, ali ako u Namensku „Milan Blagojević“ upadnu majstori nenamenskog trošenja novca, onda se to veoma teško može sanirati i nemam sumnju da će ih dragačevska truba oduvati sa tog područja u neku novu opštinu, u neku novu mesnu zajednicu, da moljakaju za statistiku, a na tom putu polako sami sebe pretvaraju u statističku grešku. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Na član 1. amandman je podneo poslanik Ognjen Pantović.

Da li želi reč? (Da.)

Izvolite.

OGNJEN PANTOVIĆ: Hvala.

Dame i gospodo narodni poslanici, uvaženi potpredsedniče Vlade sa saradnicima, ovaj predlog zakona prati trend koji smo imali dosada, da

raspravljamo o dobrim predlozima zakona, o onim predlozima zakona koji prate realno stanje u oblastima o kojima raspravljamo i da ispravljaju sve one nedostatke koje smo dosada uočili.

Iskustva stečena u prethodnom periodu pokazala su da dosadašnji zakon ima određena ograničenja, da nije dozvoljavao brža reagovanja i da smo više bili fokusirani na reagovanje u samim katastrofama nego na smanjenje rizika od tih katastrofa. Potrebno je, između ostalog, da se radi na razvijanju svesti o značaju preventive i na preduzimanju preventivnih aktivnosti svih subjekata u lancu. Poznavanje i razumevanje različitih rizika je ključno za identifikovanje uzroka i za procese planiranja i reagovanja u katastrofama.

Ono što bih posebno naglasio jeste da se u ovom predlogu zakona jedinice lokalne samouprave obavezuju da izrade svoje planove o smanjenjima rizika i ono što je posebno bitno kada je u pitanju Beograd, jeste da se svih 17 opština Beograda posmatraju kao jedinice lokalne samouprave. Imajući u vidu da je bilo mnogo nelegalne gradnje, gde se sada i grad i Vlada odlučno bore protiv toga, da se gradilo na lokacijama koje su bile rizične, izradom ovih planova smanjiće se mogućnost nekih katastrofa i povećaće se bezbednost svih građana.

Siguran sam da će predloženo zakonsko rešenje da omogući da se prevaziđu uočeni problemi i da se razvijaju mere za smanjenje rizika od katastrofa. Pozivam sve narodne poslanike da podrže ovaj zakon. Hvala.

PREDSEDNİK: Na član 1. amandman je podneo Bojan Torbica.

Da li želi reč? Nije tu.

Na član 1. amandman je podnela poslanica Snežana Petrović.

Da li želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo poslanik Marijan Ristićević.

Izvolite.

MARIJAN RISTIĆEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, ima poslovice – da bi nam bilo bolje, mi moramo postati bolji. Da bismo menjali Srbiju, moramo menjati sebe. Tako i u poljoprivredi, mi moramo menjati način proizvodnje i moramo spajati proizvodnju sa preradom, poljoprivrednu proizvodnju, i sa proizvodnjom obnovljive energije, da energijom koju proizvedemo iz zelene mase, iz bio-mase, možemo da napajamo ne samo poljoprivredu i prerađivačku industriju, i da što seljak zaradi na njivi, sin preradi u fabrici, tako da dođemo do posla i hleba za obojicu.

Mi moramo raditi sve ono što prethodna vlast nije uradila. Moramo štiti poljoprivredu od nepogoda. Tu je ne možemo totalno zaštititi, ali pameću i mudrošću možemo smanjiti posledice, podržavajući protivgradne mreže i podržavajući sve ono što u vodoprivredi treba uraditi da bi se poljoprivreda maksimalno zaštitila od šteta koje elementarne nepogode mogu da nanesu.

Elementarne nepogode dođu i prođu, za godinu dana, za mesec dana, za nekoliko dana, ali ja poznajem jednu elementarnu nepogodu koja trenutno nije tu. Tu su ovi njihovi saveznici, boškomirovi. Dakle, poznajem jednu elementarnu nepogodu koja se sada okupila u savez milionera, u savez koji želi ponovo da se dokopa građanskih džepova, da svoje debele novčanike obloži još kojim svežnjem novčanica i da svoje račune na belosvetskim ostrvima debelo popuni.

Dakle, ta elementarna nepogoda nije trajala nekoliko dana, ta elementarna nepogoda nije trajala mesec dana, ta elementarna nepogoda nije trajala godinu dana, ta elementarna nepogoda, u obliku stranke bivšeg režima, u koju je prisegnuo i ovaj ljotićevec, dakle trajala je 12 godina, a u Vojvodini 16 godina. Bojim se da ćemo sve što su u poljoprivredi loše uradili nadoknaditi u narednom periodu, ali tu elementarnu nepogodu ćemo teško ukloniti ukoliko se ponovo nasiljem dokopa vlasti. Moj apel biračima je da nikako ne dozvole da ponovo ovi koji razmišljaju svojim novčanicima i debelim računima, dođu na vlast.

PREDSEDNIK: Na član 1. amandman je podneo poslanik Žarko Bogatinović.

Izvolite.

ŽARKO BOGATINOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajuća.

Dame i gospodo narodni poslanici, poštovani ministre sa saradnicima, podneo sam amandman na Predlog zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama. Ovim zakonom podstiče se sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na sprečavanje epidemije zaraznih stočnih bolesti.

Zarazne bolesti životinja pojavljuju se u zavisnosti od karakteristika mikroorganizama i mogu se javiti u obliku enzootija, obuhvatajući manja prostranstva i područja, ili u obliku epizootija, zahvatajući šira geografska prostranstva. Mogu da izazovu znatne direktne i indirektno zdravstvene, ali i značajne ekonomske štete. Neke od njih, pored znatnih šteta koje se prouzrokuju u stočarstvu, predstavljaju opasnost po zdravlje ljudi. Neke od ključnih mera za suzbijanje bolesti su rana identifikacija, zabrana kretanja, sprečavanje ilegalnog transporta životinja i uništavanje zaraženih goveda.

Na području grada Leskovca na poslovima iz programa mera izdavanja uverenja o zdravstvenom stanju životinja rade veterinarske stanice, koje su odgovorne za poslove koje im je Ministarstvo poljoprivrede dodelilo na određenom području a njihov rad kontroliše Republička veterinarska inspekcija. U slučaju pojave sumnje ili pojave zaraze Republička veterinarska inspekcija je nadležna za zakonitu primenu pravila za određenu zaraznu bolest koja ugrožava veći broj životinja u jednom ili više dvorišta ili na određenoj teritoriji koje se mogu preneti na druge, zdrave, prijemljive životinje na određenu zaraznu bolest.

Godine 2014. na području opštine Medveđa u Jablaničkom okrugu pojavila se bolest „plavi jezik“, kataralna groznica, a broj životinja koji je tada uginuo bio je veći od stotinu. Manifestuje se kod stoke tako što im jezik posle ujeda komarca ili krpelja poplavi, posle čega životinje ne mogu da jedu i uginu. Radi se o području koje se nalazi u zoni rizika od širenja bolesti iz Bugarske i Makedonije, gde se započelo sa sprovođenjem seroloških, virusoloških i entomoloških ispitivanja i opšteg nadzora nad bolesti „plavog jezika“.

Bolest kvrgave kože, nodularni dermatitis, na području Jablaničkog okruga pojavila se 16. juna 2016. godine u opštini Medveđa, a poslednji slučaj pojave ove bolesti zabeležen je u opštini Crna Trava 22. jula 2016. godine. Od pet opština u jednom gradu u Jablaničkom okrugu tri opštine su bile zaražene, Medveđa, Bojnik i Crna Trava, kao i grad Leskovac, a dve opštine, Lebane i Vlasotince, u tom području su bile ugrožene. Ukupan broj goveda na području Jablaničkog okruga tada je bio 24.000 grla, koje je u cilju prevencije veterinarska služba vakcinisala sa 100% uspešnosti u roku od 15 dana i time sprečila dalje širenje bolesti i van Jablaničkog okruga.

Bolest kvrgave kože je virusno oboljenje koje se ne može lečiti lekovima, već je prema proceni Ministarstva poljoprivrede jedini vid zaštite suzbijanje insekata koji su prenosioci ove veoma opasne zarazne bolesti. Na kraju, veterinarske službe su doprinele da se dalje širenje zaraze zaustavi, a s tim u vezi sve pohvale veterinarskoj inspekciji, takođe, Jablaničkog okruga u sprečavanju zarazne bolesti, kao i na stručnosti, zalaganju i posvećenosti. Hvala.

PREDSEDNIK: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Branimir Rančić.

Izvolite.

BRANIMIR RANČIĆ: Zahvaljujem.

Poštovani predsedniče Skupštine gospodo Gojković, poštovani ministre gospodine Stefanoviću, poštovani gosti iz Ministarstva, poštovana gospodo narodni poslanici, član 1. Predloga zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama uređuje predmet ovog zakona, te se, između ostalog, kaže – prava i obaveze građana, udruženja, pravnih lica, organa jedinica lokalne samouprave, autonomnih pokrajina Republike Srbije i funkcionisanje civilne zaštite.

U tom smislu je pod pokroviteljstvom Stalne konferencije gradova i opština 27. oktobra 2018. godine u Gradskoj kući u Nišu održan prvi sastanak predstavnika dvadesetak opština i gradova iz sliva Južne Morave sa čelnicima Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave, Kancelarije za upravljanje javnim ulaganjima i Kancelarije UNDP-a u Beogradu. Cilj sastanka je, kako je istaknuto, bilo upoznavanje sa inicijativom za udruživanje u bolju saradnju lokalnih samouprava sa ovog područja u situacijama prirodnih nepogoda i vanrednih situacija na preventivno delovanje kako bi takvih situacija bilo manje.

U praksi se pokazalo da je neophodno ponovo uspostaviti sistem civilne zaštite, koji je odlično funkcionisao u nekadašnjoj SFRJ i po tome su mnoge zapadne zemlje uspostavile svoje sisteme odbrane od vanrednih situacija. Potrebno je stvoriti sistem u kome će se opštine i gradovi udružiti i iskoristiti sve svoje kapacitete i zajednički koordinisano raditi pre svega na preventivi, bilo da su u pitanju čišćenja i uređenja vodotokova, šumskih puteva za gašenje požara i slične aktivnosti, jer poplave, požari, zemljotresi i sve druge stihije ne poznaju administrativne granice, pa zato u njihovoj preventivi treba delovati zajednički.

Dosada je pod okriljem Stalne konferencije gradova i opština već formirano nekoliko udruženja teritorijalnih određenih slivova reka, a to su veće opštine i gradovi iz sliva Zapadne Morave, Drine, Dunava, Kolubare, a pokrenute su slične inicijative i u slivu Velike Morave i Timoka.

Gradonačelnik Niša Darko Bulatović je naglasio da Grad Niš podržava ovu inicijativu i da je spreman da kao najveći grad na ovom području i grad kroz koji protiču dve najveće reke u ovom delu Srbije, Nišava i Južna Morava, sve svoje kapacitete stavi na raspolaganje i susednim opštinama, jer od prirodnih katastrofa nijedna opština ne može da se odbrani. O ovoj inicijativi u narednim mesecima treba da se izjasne skupštine svih opština i gradova sa područja sliva Južne Morave u gradu Leskovcu. Hvala na pažnji.

PREDSEDNIK: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Veroljub Matić.

Izvolite.

VEROLJUB MATIĆ: Zahvaljujem.

Zakon o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama je napravio ogroman napredak samim nazivom zakona i stavljanjem ispred „smanjenje rizika od katastrofa“, „upravljanje vanrednim situacijama“. To je nešto, ne znam da li je dobro poređenje, ali dobro objašnjava ovu prethodnu stvar pre vanrednih situacija, a to je, recimo, kao i u zdravstvu. Ako preventivno delujete, neće doći do bolesti, do epidemije itd. Tako je i ovde. Znači, jedna dobra dijagnoza svega onog što bi moglo da se desi u pripremi i u nečemu što treba odraditi da ne bi došlo do katastrofa, a mislim da samim tim smanjujemo same katastrofe. Mi ne možemo njih isključiti, s obzirom na to da ne možemo predvideti ni obim ni količinu same eventualne katastrofe, ali verovatno možemo to ublažiti. Zato je ovo i rečeno u članu 3, da je, praktično, sadržaj ovog zakona nacionalni i lokalni prioritet. Znači, sam zakon je rekao da je ovo nacionalni i lokalni prioritet.

Što se tiče subjekata sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama, svi mi smo u državi subjekti koji učestvuju u svemu tome. Međutim, ja bih počev od Vlade, Ministarstva privrede, do građana, ja bih se tu samo kratko zadržao što se tiče građana. Građani treba da budu

obavešteni, u svakom slučaju, treba da učestvuju u svemu tome. Ono što je dobar pomak jeste da je, praktično, obaveza i da je u osnovnom i srednjem obrazovanju predviđena edukacija i obuka tih đaka koji će sutra biti odgovorni za ono što nam se bude dešavalo i da budu spremni i obučeni za takve vanredne situacije, odnosno katastrofe. Po mom mišljenju, to je strašan pomak. Ovo treba da se razume, da se shvati da svi mi pojedinačno kao građani razumemo i učestvujemo u svemu ovome. Kao građani smo dužni da učestvujemo i u zaštiti i u spasavanju, u civilnoj zaštiti i svakoj drugoj zaštiti.

Rekao bih ovde nešto što je bivša vlast uradila, mislim da je to 2010. godina, a to je Zakon o vodama. Vode su kompletno bile na nivou Republike. Tim zakonom 2010. godine deo tokova je zadržan na nivou Republike, znači veliki tokovi, a svi mali tokovi su preneti na lokalni nivo. Sad, ni po jada što je došlo to na lokalni nivo, ali nigde nisu predviđena sredstva kako da se ti tokovi održavaju. Iz tih razloga mislim da je napravljena ogromna greška i da i danas trpimo zbog te greške.

Ono što bih preporučio i što je neko nasleđe od ranijih vlasti, to je da damo prednost uniformisanim licima u Sektoru za vanredne situacije. Mislim da treba dati prednost u odnosu na civilna lica jer to zaslužuju, pogotovo vatrogasno-spasilačke jedinice, jer jednostavno, bez njih ne bismo mogli da funkcionišemo ili gotovo nikako da funkcionišemo, i da neke greške iz ranijeg perioda, mada je to sada ispravljeno, gledamo da ispravimo, u smislu da nam vatrogasci-spasioci ne budu putnici koji menjaju tri ili četiri prevoza da bi došli negde da budu vatrogasci, jer oni ne poznaju tu situaciju, treba im mnogo vremena da dođu, koštaju mnogo, jednostavno ne mogu da dejstvuju kao neko ko je sa tog terena. Ima primera da neko putuje iz Krupnja do Loznice, od Loznice do Šapca, od Šapca do Koceljeve. Tu obavlja posao i istog dana se vraća. Nemam ništa protiv da taj momak radi, ali mislim da to nije dobro ni za tu vatrogasno-spasilačku jedinicu ni za državu. Mislim da je pomeranje takvih u mesta odakle su, a gde se stvori upražnjeno mesto, i popunjavanje ljudima koji su sa te teritorije, prava stvar.

Iz tih razloga predlažem da to ubuduće radimo, jer imamo jedan ukupan interes.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Poštovani poslanici, sada određujem redovnu pauzu u trajanju od sat vremena. Nastavak je u 15.00 časova. Hvala lepo.

(Posle pauze – 15.00)

PREDSEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo sa daljim radom.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Milija Miletić.

Izvolite, kolega Miletiću.

MILIJA MILETIĆ: Zahvaljujem se, predsedavajući.

Uvaženi predstavnici Ministarstva unutrašnjih poslova, podneo sam amandman s akcentom na ono o čemu govorim uvek, na nerazvijena područja, na brdsko-planinska područja, na opštine slične mojoj opštini Svrljig, Gadžin Han, Bela Palanka i veći broj takvih opština. U svom amandmanu sam stavio akcenat na problem vezan za klizišta, ali sada bih nešto više rekao konkretno o problemu koji se desio juče i danas u mom kraju, u opštini iz koje ja dolazim.

Desio se jedan veliki požar. Što se tiče svih nas u Svrljigu i u tom delu regiona imali smo dosta takvih požara koji su bili veoma problematični, veliki, 2007. godine. Sada se desio jedan takav veliki požar koji je počeo juče u deset časova, gde su vatrogasne jedinice bile na terenu. Počeo je u Beloj Palanci, sada se sa Svrljiških planina i dela Zelenog vrha požar širi prema Staroj planini i širi se velikom brzinom. Zbog suvog rastinja, zbog nepristupačnog terena vatrogasno-spasilačke jedinice su na terenu, stalno su mobilne, aktivne su.

Sada sam hteo ovde u Skupštini da obavestim i vas, predstavnike Ministarstva, predstavnike Sektora za vanredne situacije. Pretpostavljam da će Opština Svrljig da uvede i vanrednu situaciju zato što je stanje alarmantno, zato što je veliki broj ljudi ugrožen, ugrožene su i životinje zato što je taj deo naše opštine i jugoistoka Srbije veoma dobar za ispašu stoke. Sad je takva situacija da je već četiri ili pet ekipa na terenu, naših vatrogasaca-spasilaca, i mi smo angažovali dobrovoljno vatrogasno društvo iz mog kraja i želimo svi zajedno da pokušamo da lokalizujemo taj požar koji se širi velikom brzinom.

Sve su to stvari koje su za nas koji živimo u tom kraju vrlo bitne, i mislim bilo bi dobro, ukoliko je to moguće, da nadležno Ministarstvo unutrašnjih poslova u okviru svog delokruga rada i Sektor za vanredne situacije obezbede jedan helikopter koji bi mogao da učestvuje u gašenju požara zbog toga što naši vatrogasci-spasioci nemaju mogućnosti, jer su to stvarno velike kosine i nepristupačni tereni, suvo šiblje i rastinje je počelo da gori, a i bukova šuma. Inače, naš kraj je prepoznatljiv po toj šumi, po kvalitetu, po zdravoj sredini. Ali stvarno je bitno za sve nas da uspemo da lokalizujemo taj požar, i bilo bi stvarno dobro, i pozivam vas iz Ministarstva iz Sektora, da se angažuje neki helikopter da pomogne našim ljudima i da ugasimo taj požar, da se ne širi i da ne pravi veliku štetu. Hvala još jednom.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podnela Milanka Jevtović Vukojičić.

Izvolite, koleginice.

MILANKA JEVTOVIĆ VUKOJIČIĆ: Zahvaljujem.

Poštovani predsedavajući, uvažena ministarka sa saradnicima, kolege poslanici i poslanice, podnela sam amandman na član 1. Predloga zakona o sprečavanju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama.

Zakon je značajan pre svega sa aspekta javne bezbednosti, ali je, takođe, i te kako značajan i predstavlja korak napred upravo u pogledu preventivnih aktivnosti i preduzimanju svih onih mera preventivnih koje će dovesti do ublažavanja katastrofalnih posledica, odnosno izbegavanja katastrofalnih posledica ili njihovog smanjenja na najmanji mogući nivo.

Sem toga što je i ovo jedan od zakona koji predstavlja korak napred i unapređuje čitav sistem Ministarstva unutrašnjih poslova, istaći ću učešće MUP-a u jednoj globalnoj krizi koja je zahvatila i našu zemlju kao tranzitnu zemlju, a u pitanju je migrantska kriza i u pitanju je zaštita posebno ranjivih, odnosno osetljivih društvenih grupa. Moram da istaknem da je Republika Srbija tokom migrantske krize i tokom velike seobe naroda, posebno iz Sirije, koja je bila obuhvaćena ratom, ali i iz drugih zemalja pokazala visok stepen poštovanja ljudskih prava, ali, naravno, i najveći mogući stepen zaštite bezbednosti i sigurnosti njenih građana.

Moram da istaknem takođe da je u julu 2016. godine Vlada Republike Srbije donela odluku o formiranju zajedničkih snaga Policije i Vojske Srbije upravo u cilju obezbeđenja državne granice, i to prema Bugarskoj i Makedoniji, u cilju suzbijanja iregularnih migracija. Moram da istaknem da je Ministarstvo unutrašnjih poslova nagrađeno prvom nagradom, zajedno sa mađarskim policajcima, upravo na planu sprečavanja krijumčarenja ljudi.

Takođe moram da istaknem da je Ministarstvo unutrašnjih poslova donelo Memorandum i zajedno sa Republičkim javnim tužilaštvom oformilo stalnu udarnu grupu za sprečavanje krijumčarenja ljudi, jer znamo da velika migrantska kriza, koja je pogodila sve zemlje, a naravno i našu zemlju, mada su migranti kroz našu zemlju prolazili, kao tranzitnu, da su mnogi koristili migrante kako bi se obogatili i kako bi se u stvari bavili krijumčarenjem ljudi. Moram da istaknem da je ova stalna udarna grupa za suzbijanje krijumčarenja ljudi 2017. godine uhapsila 13 lica koja su sa područja Makedonije pokušala da prokrijumčare 107 izbeglih lica, a takođe je pre tri dana, zahvaljujući aktivnostima policije, na području Kikinde, Subotice, Kanjiže otkrivena osmočlana kriminalna grupa koja se bavila krijumčarenjem migranata iz Indije i Avganistana.

Naravno da je cilj i fokus MUP-a bezbednost i sigurnost naših građana, ali tokom migrantske krize je Ministarstvo unutrašnjih poslova i te kako pokazalo da je jednom koordinisanom, jednom efikasnom, jednom multidisciplinarnom aktivnošću i te kako radilo na zaštiti ljudskih prava i migranata, a pre svega onih najranjivijih, a to su deca. Moram da istaknem da je u Subotici u Dečijem domu „Kolevka“ opremljeno jedno krilo u kome su smeštena deca migranti bez roditeljske pratnje. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Marko Atlagić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Atlagiću, izvolite.

MARKO ATLAGIĆ: Uvaženi potpredsedniče Narodne skupštine gospodine Arsiću, gospođo ministarko pravde, drago mi je, gospođo ministarko, što ste vi i dr Stefanović vrlo često u ovom visokom domu među nama. To u prvom redu govori o vašem odnosu prema radu, zajedno sa vašim saradnicima, a i posvećenosti. Moram da naglasim da i danas u prepodnevnom časovima, a evo i sada u poslepodnevnom, ima duplo više vaših saradnika nego čitave opozicije ovde preko puta nas.

Moram da naglasim da je gospodin Stefanović svojevremeno predsedavao ovom visokom domu, Parlamentu, i po opštoj oceni, kako pozicije tako i opozicije, najbolje u poslednjih 20 godina. Ništa slabije ne obavlja ni funkciju ministra unutrašnjih dela, što govori o rezultatima postignutim za vreme njegovog rukovođenja.

Ujedno koristim priliku da se zahvalim Ministarstvu unutrašnjih poslova što je u jednoj godini održalo 34.000 časova iz područja bezbednosti našim učenicima, što je od velike vaspitne vrednosti, a i pridoneće ukupnoj bezbednosti u našoj zemlji.

Ovaj zakon a i predloženi amandman, ukoliko ga Vlada Republike Srbije prihvati, pridoneće nacionalnoj sigurnosti, a time i ukupnoj ubrzanoj modernizaciji Republike Srbije, za koju se nesebično zalaže i sprovodi Vlada Republike Srbije, najveći broj uvaženih narodnih poslanika i najveći broj građana Republike Srbije, a motor ubrzane modernizacije Republike Srbije je naš uvaženi predsednik Republike Srbije gospodin Aleksandar Vučić.

Bivši režim nije vodio računa o nacionalnoj bezbednosti Republike Srbije, posebno o odbrani od poplava. To, pored ostalih, pokazuje i bivši predsednik Vlade Republike Srbije, a danas uvaženi narodni poslanik Zoran Živković, koga momentalno nema ovde među nama, u narodu zvani Poljoprivrednik u Pokušaju, koji je čak negirao postojanje katastrofalnih poplava 2014. godine, kada je 15 dana posle 30.05.2014. godine izjavio: „Poplave su vešto izmišljena manipulacija. Moram priznati da sam i ja naseo toj propagandi“. Poštovani građani Republike Srbije, da li možete da poverujete da je ova osoba predsedavala Vladi Republike Srbije u jednom od mandata?

Nije samo Zoran Živković svojim nastupima radio protiv interesa građana Republike Srbije. To su, pored ostalog, činili, a i čini svakodnevno savez za drugu pljačku Srbije, kao što su Vuk Jeremić zvani Vuk Potomak, Dragan Đilas zvani Điki Mafija, Saša Janković zvani Sale Prangija, Janko Veselinović zvani Janko Stanokradica, Dušan Petrović zvani Dule Kravoubica i mnogi drugi u tom savezu lezijedovića, prevaranata, lopuža, luftiguza i vjetrogonja i džabalebaroša, koji svakodnevno tumaraju Srbijom ne bi li

pribavili neki politički poen. Zaboravili su samo jedno, da su ih građani Republike Srbije poslali u političku prošlost, iz koje se zasigurno neće vratiti.

Na kraju, mi govorimo već dva dana o Povereniku i o Zakonu o zaštiti podataka ličnosti. Ja upozoravam građane Srbije, Rodoljub Šabić je već dve godine političko lice i bavi se čistom politikom. Kao što je ranije radio i Saša Janković, bavio se politikom. Videćete za koji mesec, pretrčaće u savez lopuža, prevaranata, lezijedovića, luftiguza i vjetrogonja. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Đorđe Komlenski.

Izvolite, kolega Komlenski.

ĐORĐE KOMLENSKI: Zahvaljujem, predsedavajući.

Drugarice i drugovi, dame i gospodo narodni poslanici, uvažena gospodo ministre sa saradnicima, apsolutno je jasno da stari zakon, sada već možemo da kažemo stari, o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama, koji je donet 2009. godine, menjan 2011. godine, dopunjavan 2012. godine, jednostavno nije izdržao pred nesrećama i katastrofama koje su se u Srbiji desile u međuvremenu.

Očigledno je ovaj predlog zakona koji se nalazi pred nama jedan zaista kvalitetan predlog da se prevaziđu svi nedostaci koji su uočeni, nažalost, na praktičnim primerima i koji su možda uticali da šteta od katastrofa koje su zadesile Srbiju u ovom periodu bude i veća nego što je morala da bude.

Naime, dobro je što ovaj zakon, za razliku od prethodnog zakona i situacije kakvu smo imali u Republici Srbiji, na vrlo jasan i precizan način definiše šta su čije obaveze, šta su čija prava. Ono što je važno, važno je da postoje jasno definisani prioriteti, a to je da se život građana stavlja na prvo mesto, da se prevencija ponovo uključuje i vraća u sistem, a uspostaviti sistem kada ga neko jednom, praktično, uništi i rasturi je jako ozbiljan, težak i mukotrpan posao.

Naime, paralelno sa materijalnim sredstvima koja treba da potpomognu i olakšaju da se preduprede katastrofe ili, kada do njih dođe, da štetne posledice budu što manje, ujedno se mora raditi ponovo na obuci građana, na podizanju svesti i, jednostavno, prihvatanju jedne činjenice da bez dobro organizovanih građana na nivou lokalne samouprave, koji će biti jasno koordinisani, svesni i učestvovati u svim postupcima i procedurama koje budu predviđene za pojedine elementarne nepogode, nema dobrih rezultata ni na prevenciji, ni na smanjenju štete, a ni na otklanjanju posledica. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Dušica Stojković.

Izvolite, kolegice Stojković.

DUŠICA STOJKOVIĆ: Zahvaljujem, gospodine Arsiću.

Uvažena ministarko Kuburović sa saradnicima, drage kolege narodni poslanici, poštovani građani Srbije, procenjuje se da oko 90% svih katastrofa koje se dese u svetu jesu katastrofe koje su izazvane prirodnim faktorom. To je isto bila situacija sa majskim poplavama kada je u trećoj nedelji maja 2014. godine Srbija bila pogođena istorijskim poplavama. Ove poplave su pogodile čitav jedan region. Pored Republike Srbije, pogođene su i Republika Hrvatska i Republika Srpska. Čitav sistem bezbednosti je upravo tog meseca maja 2014. godine bio pred velikim testom. Bujične poplave pogodile su 38 opština centralne i zapadne Srbije.

Suština mog amandmana na član 1. jeste da se doda stav 3, koji će se više odnositi na sanaciju posledica bujica. Ovaj amandman definiše sam predlog zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama.

Brojke nas opominju. Brojke govore o tome da je potrebno da stanemo i da se zamislamo, da napravimo plan šta raditi dalje, kako da budemo efikasniji, kako da se sa ovim nedaćama na što bolji način uhvatimo ukoštac. Brojke su takve da pokazuju da je u Srbiji registrovano više od 11.500 bujičnih vodotokova, dok bujične poplave predstavljaju najčešću pojavu iz tzv. arsenala prirodnih rizika.

Erozija je glavni faktor za nastanak bujičnih poplava. Erozija je prisutna na 75% teritorije Srbije sa prosečnom godišnjom produkcijom erozionog materijala od oko 30 miliona metara kubnih, od čega čak osam miliona metara kubnih dospeva u naše reke, dospeva u naša rečna i potočna korita i to je uzrok enormnih količina blata i kamena u poplavljenim mestima i gradovima.

Brojke su takve da govore da su čitav jedan period, čitave decenije, od 1950. godine do 2014. godine, bile razorne negativne posledice bujičnih poplava. Te bujične poplave u našoj zemlji odnele su čak 80 ljudskih života. Učinile su materijalnu štetu enormnih razmera. Materijalna šteta se procenjuje na nekoliko milijardi evra. Učestalost pojave bujičnih poplava, intenzitet i rasprostranjenost čini ih stalnom pretnjom, ne samo kada govorimo o ekologiji, već i kada govorimo o čitavoj jednoj ekonomskoj i socijalnoj situaciji u Republici Srbiji.

Tokom poplava 2014. godine, ali i poplava koje su nas zadesile 2016. godine, i poplava koje su nas zadesile ove godine, znači 2018. godine, pripadnici Sektora bezbednosti, pripadnici Sektora za vanredne situacije su zaista bili na visini zadatka i sve vreme su bili uz svoj narod i pružili su adekvatan odgovor jednoj ovakvoj pošasti koja, evo, vidimo, skoro svake godine ugrožava našu zemlju.

Zaista imam retku priliku da javno čestitam svim pripadnicima bezbednosnog sektora, svim onim spasiocima, vatrogascima, policajcima, srpskim vojnicima koji su danonoćno bili uz svoj narod. Zaista bih želela sa ovog mesta, iz Doma Narodne skupštine, da im izrazim zaista veliko

strahopoštovanje zato što danonoćno rade, zato što obavljaju jedan jako težak i odgovoran posao kako bismo se mi kao građani Republike Srbije osećali bezbednije i sigurnije. Pripadnici Ministarstva unutrašnjih poslova su ti koji omogućavaju da građani Republike Srbije u ovoj zemlji žive bez straha. Oni su ti koji omogućavaju napredak čitavog društva. Oni štite zakon i građane, bez obzira na pol, na versku ili drugu pripadnost. Oni štite danonoćno našu decu. Oni nam obezbeđuju sigurniju i bolju budućnost. Uloga policije je zaista značajna, naročito u 21. veku, u veku koji se suočava sa brojnim izazovima i na unutrašnjem i na međunarodnom planu.

Pozdravljam odluku predsednika Aleksandra Vučića, ali i ministra Stefanovića, da se za pripadnike službe bezbednosti obezbede stanovi po povoljnijim cenama. Dobra vest je, evo, u oktobru smo u svim medijima mogli da vidimo da će prvi stanovi krenuti da se grade u Vranju, 486 stanova, zatim u Nišu, gde će se izgraditi najviše stanova za pripadnike snaga bezbednosti, čak 2.400 stanova, ali i u Beogradu gde je određena lokacija u gradskoj opštini Zemun i da će se tu izgraditi 1.000 stanova za pripadnike MUP-a.

Nakon 2014. godine sprovedena je temeljna reforma svih sektora MUP-a i rekla bih da se i u javnom mnjenju promenio diskurs. Ponovo je postalo popularno biti policajac, vatrogasac, pripadnik žandarmerije. Za to je zaslužan jedan čovek. To je prvi čovek Ministarstva unutrašnjih poslova, potpredsednik Vlade Republike Srbije gospodin Stefanović, koji zaista svakodnevno radi da se ove reforme ubrzaju, da se one nastave i da srpski policajac konačno dobije svu neophodnu opremu, uniforme, obuču. Zaista se nikada više nije ulagalo nego što se sada ulaže u modernizaciju srpske policije.

Kakvo smo stanje zatekli pre te 2014. godine? Pa naši policajci su zaista bili i bos i goli. Nisu imali osnovna sredstva za rad, a bave se zaista jednim teškim i specifičnim zanimanjem.

Svakoga dana možemo da vidimo iz medija da zaista Ministarstvo radi punom parom na projektima poput „sejf sitija“, bezbednih gradova, video-nadzora u svim osnovnim školama, nabavke softvera, digitalizacije, ali ide ukorak sa pružanjem usluga građanima. Sada su konačno građani u fokusu Ministarstva unutrašnjih poslova i o tome svedoči zaista veliki broj onlajn usluga. Vi danas možete iz svoje dnevne sobe, iz svoje kuće, iz svoje kancelarije da preko svog kompjutera ili mobilnog telefona zakažete jednu od onlajn usluga, što zaista u prethodnom periodu nije bilo moguće. Možete da zakažete vađenje ličnih dokumenata. Zaista se dosta radi na tome da se u velikom broju gradova i opština otvaraju nove policijske ispostave koje omogućavaju da se građani u svom kvartu, u svom naselju, u svojoj ulici osećaju bezbednije.

Takođe, kao što sam već rekla, menja se nešto kada je reč o javnom diskursu. Sada je popularno biti srpski policajac i srpski vatrogasac. O tome svedoči velika navala na konkursima Ministarstva unutrašnjih poslova. Samo

tokom ove godine će biti zaposleno 275 novih vatrogasaca. Drago mi je što mogu kao građanin da kažem da je neophodno da nastavimo sa modernizacijom Sektora za vanredne situacije, da podmlađujemo sastav, jer upravo su vatrogasci ti koji svakog meseca gase na stotine i stotine požara u našim gradovima, u našim opštinama.

Važno je da radimo i na preventivi kada je reč o upravljanju vanrednim situacijama, ali važno je da nastavimo i sa edukacijama. O tim edukacijama vam je govorio moj kolega prof. Marko Atlagić. Više od 2.000 pripadnika MUP-a, neki su i penzioneri, nekadašnji policajci, svakodnevno rade edukacije i edukuju naše najmlađe mališane u osnovnim školama. Važno je da na vreme krenemo sa edukacijama i obukama kako bismo decu koja odrastaju u našoj zemlji naučili da na adekvatan način reaguju u vanrednim situacijama, ali i kako da se zaštite i da budu bolji i da adekvatno postupaju na ulici, u naselju i svom školskom dvorištu.

Ja bih sada želela da kažem šta je to što nudi ovaj drugi savez koji je prekoputa nas. Žao mi je što su samo dva predstavnika opozicije danas iz tog saveza za uništavanje Srbije prekoputa nas. Oni su sastavljeni iz najrazličitijih stranaka i najrazličitijih pokreta. Znamo ko im je šef, ali se svakog dana vidi i ko su im eksperti. Juče smo imali u svim sredstvima javnog informisanja prilike da vidimo ko su im eksperti u oblasti bezbednosti, ko im je kandidat za buduće funkcije u Sektoru bezbednosti ako osvoje vlast.

Imali smo prilike da vidimo zaista čudo neviđeno, stručnjaka za bezbednost iz rijalitija, gospodina koji se druži svakodnevno sa kriminalcima, a koji predlaže epohalna rešenja – da cena goriva u Srbiji bude pet evra, da građani umesto kolima i motornim vozilima dolaze na posao peške ili biciklima. To je, zapravo, njihova osnovna platforma za razvoj Srbije. Ja im poručujem sa ovog mesta, sa mesta narodnog poslanika, da krenu prvo od samih sebe. Prvo, oni koji se kriju iza skupocenih automobila sada savetuju građane kako će da odlaze na posao. Neka oni krenu da dolaze na posao biciklima, prvo, neka oni krenu da smanje svoje stomake i da na posao idu peške pa onda neka savetuju građane Beograda i ostalih gradova.

Zaista smo nasledili teško stanje u srpskoj policiji. Verujem da smo imali mnogo Lepomira na svakom ćošku, u svakom sektoru MUP-a. Pokazali smo i dokazali da zaista nema nedodirljivih i da u svakoj akciji pokazujemo nultu toleranciju ka kriminalu i ka korupciji u našoj zemlji. Zbog svega toga, zaista smatram sa ovog mesta da je važno da usvojimo ove reformske zakone iz MUP-a i Ministarstva pravde. Želim sa ovog mesta da pozovem sve svoje kolege narodne poslanike da u danu za glasanje podrže ove reformske zakone, kako bi građani ove zemlje bili sigurniji, bezbedniji, kako bi se ostvarili svi oni standardi koji su nam u prethodnom periodu nedostajali. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Marko Parezanović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Studenka Kovačević. Izvolite, koleginice.

STUDENKA KOVAČEVIĆ: Zahvaljujem, uvaženi predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, poštovana ministre Kuburović, Gradska uprava u Boru je u skladu sa svojim zakonskim obavezama i ovlašćenjima preduzela brojne aktivnosti na jačanju kapaciteta zaštite i spasavanja.

Tokom 2018. godine pokrenut je postupak izrade planskih dokumenata, procene ugroženosti i plana zaštite i spasavanja grada. Oba ova planska dokumenta su izrađena. Procena ugroženosti i plan zaštite i spasavanja biće poslati Ministarstvu unutrašnjih poslova, odnosno Sektoru za zaštitu i spasavanje, radi dobijanja saglasnosti. Zadnja procena ugroženosti u Boru rađena je 80-ih godina prošlog veka.

U toku je i proces izrade tehničke specifikacije za raspisivanje javne nabavke kojom bi se sistem za javna uzbunjivanja doveo u ispravno stanje. Zadnji put su sve sirene za javno uzbunjivanje bile u ispravnom stanju 1999. godine.

U saradnji sa Nacionalnim trening centrom za vanredne situacije MUP-a Republike Srbije zakazana je i obuka za članove Štaba za vanredne situacije i poverenike civilne zaštite. Obuka će se održati 13. i 14. novembra. Zadnja obuka je rađena pre više od 15 godina, a mi očekujemo da će time Štab i mreža poverenika funkcionisati na jednom mnogo višem nivou, jer će ljudi koji predstavljaju kostur zaštite i spasavanja dobiti adekvatnu obuku i znanje.

Naša vatrogasno-spasilačka jedinica u Boru pre dva meseca dobila je novu opremu u vidu namenskog vozila i auto-cisterne. Gospodin Stefanović je lično uručio ključeve. Time je značajno olakšan posao našim vatrogascima-spasiocima.

Zaključak je, dakle, da se i u ovu oblast nakon više decenija ulažu značajna sredstva, što potvrđuje tvrdnju da je Vlada maksimalno posvećena rešavanju nagomilanih problema u različitim oblastima i da teži da svi mi živimo u što sigurnijem i što bezbednijem okruženju. Zasada toliko. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Vladimir Petković.

Izvolite, kolega.

VLADIMIR PETKOVIĆ: Zahvaljujem, gospodine predsedavajući.

Uvažena ministarko Kuburović, dame i gospodo narodni poslanici, građani Srbije, podneo sam amandman na član 1. Predloga zakona o smanjenju rizika od katastrofa, da se doda stav 3, a odnosi se na smanjenje rizika od oluja.

Ako uzmemo u obzir, i samim tim znamo to da je prethodni zakon donesen pre sedam godina i kao takav imao je veliki broj nedostataka, smatram da ćemo donošenjem novog zakona stvoriti mogućnost da neke pravne praznine koje su dosada postojale jednostavno nestanu.

Ono što bih se složio sa kolegama narodnim poslanicima sa teritorije grada Beograda, tj. lokalnih samouprava koje pripadaju jedinici lokalne samouprave grada Beograda, jeste da će se novi zakon odnositi i na lokalne samouprave gradskih opština. U velikoj meri će to na neki dobar način unaprediti i obezbediti dodatna sredstva kao preventivu za naredni period borbe protiv katastrofa na koje, jednostavno, mi ne možemo da utičemo.

Ono što bih posebno istakao jeste da vas podsetim da smo u prethodnim godinama imali jako velike elementarne nepogode 2014. u gradskoj opštini Obrenovac, gde sam bio lično prisutan, i 29. juna 2018. godine imali smo poplave koje su se desilo na mojoj teritoriji, tj. u opštini Barajevo, sa koje dolazim.

Želim da napomenem da se u godinama iza nas jako malo ulagalo u povećanje svesti građana, u preventivu, a kamoli tek u otklanjanje mogućih posledica koje, na svu sreću, smatramo da mogu biti bez ljudskih žrtava. Igrom slučaja, 29. juna 2018. godine došlo je do elementarnih nepogoda na teritoriji opštine Barajevo, gde je palo preko 100 litara kiše po kvadratnom metru. Da su građani i lokalna samouprava imali više mogućnosti i, naravno, svesti, ne bi došlo do poplava tih razmera, da su samo izumrla stabla koja su nanela štetu i pravljenje nekih trenutnih brana koje su pucanjem izazvale poplavu u centralnom delu opštine.

Ja se nadam da će predloženi zakon u velikoj meri smanjiti elementarne nepogode i da ćemo u narednom periodu svakako nastojati da budu bez ljudskih žrtava. Ja vam se zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Tanja Tomašević Damnjanović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, koleginice.

TANJA TOMAŠEVIĆ DAMNJANOVIĆ: Hvala, poštovani predsedavajući.

Poštovana gospođo ministre sa saradnicima, kolege i koleginice narodni poslanici, osnovni cilj i razlog donošenja ovog zakona jeste potreba da se sistem smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama kao deo jedinstvenog sistema nacionalne bezbednosti Republike Srbije pravno uredi na jedinstven način, stvaranjem pravnih uslova za uspostavljanje jedinstvenog

integrisanog sistema, a da se istovremeno sistem organizacije i funkcionisanja uskladi sa realnim potrebama zaštite i spasavanja stanovništva i materijalnih dobara od elementarnih i drugih nepogoda.

Sistem reagovanja u vanrednim situacijama, koji je glavni predmet uređivanja ovog zakona, našao se pred ogromnim izazovima tokom katastrofalnih majskih poplava 2014. godine. Poplavama su bili ugroženi životi, zdravlje i imovina više od 1,6 miliona ljudi u 119 opština centralne i zapadne Srbije, a ukupna šteta od poplava iznosila je 1,7 milijardi evra, što čini više od 4% bruto društvenog proizvoda.

Predlogom zakona stavljaju se u prvi plan principi, planski dokumenti i mere i aktivnosti koje treba da doprinesu što uspešnjoj prevenciji od katastrofa, jačanju otpornosti pojedinaca i zajednice na posledice elementarnih i drugih nepogoda i podizanju nivoa spremnosti za reagovanje u slučaju nastupanja elementarne i druge nepogode.

Planiranje i realizacija aktivnosti, investicija na svim nivoima koje su zasnovane na poznavanju rizika i kojima se obezbeđuje što je moguće veći stepen zaštite ljudi i imovine od eventualnog nastupanja novih katastrofa, predstavlja sistemski odgovor društva na ovu vrstu opasnosti i omogućava smanjivanje rizika od nastupanja štetnih posledica većeg obima. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Sonja Vlahović.

Izvolite, koleginice.

SONJA VLAHOVIĆ: Hvala, poštovani predsedavajući.

Zakon o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama je nadogradnja postojećeg sistema i Zakona o vanrednim situacijama. Ključno obeležje ovog zakona predstavlja stavljanje preventive u prvi plan. To je u stvari zajednička priprema i angažovanje samih lokalnih samouprava, pravnih subjekata i samih građana.

Novina što se tiče grada Beograda, kojeg kao lokalnu samoupravu čini 17 opština, jeste ta što je obaveza lokalne samouprave proširena i na gradske opštine grada Beograda. Beograd se dosada tretirao kao lokalna samouprava koju čini 17 opština i zbog sporosti u reagovanju, nedoumica i raznih drugih nedostataka u sistemu predato je sada jedinicama koje su opštinske u gradu Beogradu, jer one nisu lokalne samouprave ali imaju prenete nadležnosti i imaju odlike lokalne samouprave i značajne su u aspektima spasavanja.

Želim da pohvalim i istaknem rad MUP-a u protekloj 2017. godini. Pripadnici MUP-a Republike Srbije u prethodnoj godini su napravili rekordne rezultate u više oblasti. Navela bih smanjenje stope kriminaliteta. Rezultati koji su najbolji u proteklih deset godina. Gledajući ovaj period, počinjeno je i najmanje krivičnih dela ubistava, dok je broj saobraćajnih nezgoda za 17% u proseku smanjen poslednjih deset godina. Pripadnici MUP-a su u 2017. godini

ugasili više od 31.000 požara. Izdali su više od 2,4 miliona pasoša, ličnih karata, vozačkih i saobraćajnih dozvola, a na graničnim prelazima je izvršena kontrola skoro 69 miliona putnika. Rezultati rada MUP-a se vide i u 2018. godini, jer je njihov zadatak da Srbija, a i njeni građani, budu bezbedni i sigurni.

Na kraju, želela bih da pohvalim i rad Ministarstva pravde, čije ću predloge zakona, izmene i dopune zakona, podržati u danu za glasanje, a naročito bih istakla i nove zakone, kao što je zakon o besplatnoj pravnoj pomoći i zakon o lobiranju. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Olivera Pešić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, koleginice.

OLIVERA PEŠIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvažena ministarko sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, podnela sam amandman na član 1. sa ciljem da ukažem dodatno na značaj donošenja ovog zakona.

Donošenje zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama predlaže se kako bi se poboljšao opšti okvir za uspostavljanje efikasnog integrisanog sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama u cilju smanjenja postojećih rizika, sprečavanja rizika u budućnosti i efikasnijeg odgovora na katastrofe.

Složili smo se svi u diskusijama u načelu, koje smo imali prethodnih dana, da je preventiva najvažnija i da upravo treba raditi na unapređenju koncepta spremnosti i smanjenju rizika od katastrofa.

Planirana je i realizacija aktivnosti investicija na svim nivoima koje su zasnovane na poznavanju rizika kojim se obezbeđuje veći stepen zaštite ljudi i imovine od eventualnog nastupanja novih katastrofa, i to je, u stvari, sistemski odgovor društva na ovu vrstu opasnosti i omogućava smanjenje rizika od nastupanja štetnih posledica većeg obima.

Od 2014. godine do danas na teritoriji grada Leskovca locirano je i sanirano preko 50 kilometara vodotokova drugog reda, gde je grad uložio preko 30 miliona dinara. Zahvaljujući tome, problemi sa izlivanjem i poplavama su svedeni na minimum. Ako imamo u vidu da elementarna nepogoda prva nastupa na teritoriji jedinica lokalne samouprave i da se blagovremenim reagovanjem mogu sprečiti i ublažiti posledice, logično je što se predlogom ovog zakona, kao i dosada, jedinice lokalne samouprave stavljaju u prvi plan i definišu njihova prava i obaveze. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Nikola Jolović.

Izvolite, kolega.

NIKOLA JOLOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvažena ministarko sa saradnicima, zaštita i spasavanje zasnivaju se na saradnji, solidarnosti, pravovremenom i usklađenom delovanju subjekata sistema zaštite i spasavanja.

Svako ima pravo na zaštitu od nesreća i katastrofa prouzrokovanih elementarnim nepogodama i drugim nesrećama, a zaštita i spasavanje ljudskih života imaju prednost nad svim drugim zaštitnim i spasilačkim aktivnostima. Organi državne uprave moraju obezbediti da stanovništvo na području koje može pogoditi elementarna i druga nesreća bude obavešteno o opasnosti i da prilikom obezbeđenja zaštite od elementarnih nepogoda i drugih nesreća prioritarno sprovode preventivne mere zaštite u skladu sa svojim nadležnostima.

U nemalom broju slučajeva, konkretan primer, Vojska Srbije je zaista dosta pomagala gradu Novom Pazaru sa čistačima snega, koji su zbog velikih padavina bili neophodni za raščišćavanje puteva u našem kraju. U tim delovima naše zemlje sneg usled jakog vetra dostiže zaista ogromnu visinu i u jednom danu ostane veliki broj ljudi zarobljenih u snegu i smetovima. Iz napred navedenih razloga, kao i zbog toga što se često dešava da zbog snežnih nanosa i niskih temperatura najteža situacije bude na Pešteru i u Novom Pazaru, smatram da je neophodno da se predloženi amandman usvoji. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Mladen Lukić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Nenad Mitrović.

Kolega Mitroviću, izvolite.

NENAD MITROVIĆ: Gospodine predsedavajući, poštovana ministarko sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, ja sam podneo amandman na član 1. Predloga zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama.

Sistem smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama je od posebnog interesa za Republiku Srbiju i predstavlja deo sistema nacionalne bezbednosti. Oblast upravljanja vanrednim situacijama uređena je Zakonom o vanrednim situacijama koji je donet u decembru 2009. godine. Potom su usledile izmene i dopune i to 2011. i 2012. godine.

Sistem reagovanja u vanrednim situacijama, koji je glavni predmet uređivanja ovog zakona, našao se pred ogromnim izazovom tokom katastrofalnih majskih poplava 2014. godine. Poplavama su bili ugroženi životi, zdravlje i imovina više od 1.600.000 ljudi u 119 opština centralne i zapadne Srbije, a ukupna šteta od poplava iznosila je 1,7 milijardi evra što čini više od 4% BDP-a.

Osnovni ciljevi kojima teži rešenje u Predlogu zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama jesu prvenstveno u sveobuhvatnom normiranju preventivnih mera i aktivnosti radi smanjenja rizika

od katastrofa, efikasnom reagovanju u slučaju nastupanja katastrofa, kao i u što efikasnijem otklanjanju njihovih posledica kako bi se što pre obezbedili oporavak i normalizacija uslova za život i rad na pogođenom području.

Ja pozivam kolege narodne poslanike da u danu za glasanje podrže predlog zakona. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Dragan Veljković.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, kolega Veljkoviću.

DRAGAN VELJKOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Uvažena ministarko sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, životnu sredinu ugrožavaju brojne i raznovrsne opasnosti, kojima se čovek suprotstavlja u granicama svojih umnih i tehničkih mogućnosti. Od svih pojava, poplave izazivaju najveće materijalne i ekološke posledice, koje se mogu proglasiti vanrednim stanjima.

Generalno, glavni uzroci poplava su povremene pojave kiša jakog intenziteta, kao i kiše umerenog intenziteta, a koje traju neobično dugo. Poplave izazivaju različite štetne posledice, odnosno prouzrokuju štetu, a najveće štete su, svakako, izgubljeni ljudski životi. Ostale štete mogu se podeliti na materijalne i nematerijalne, direktne i indirektne. Upravo sa takvim posledicama susreli smo se u periodu april–septembar 2014. godine, kada je zbog obilnih padavina došlo do poplava na prostoru koji obuhvata oko 20.000 kvadratnih kilometara, što se dotada nikada nije događalo. Posledice su bile katastrofalne i manifestovale su se u ugrožavanju života, zdravlja i imovine više od 1,6 miliona ljudi u 119 opština zapadne i centralne Srbije, a ukupna šteta iznosila je 1,7 milijardi evra. Uzimajući u obzir iskustva iz tog perioda, kao i činjenice da je poplavama potencijalno ugroženo 18% teritorije Republike Srbije, najviše u priobalju Dunava, Tise, Save, zatim Morave, Drine i Kolubare, nameće se potreba daljeg razvoja preventivnih aktivnosti u ovoj oblasti.

Do pogoršanja stanja zaštite od poplava u Srbiji dolazi usled ljudskih aktivnosti, kao što su krčenje šuma, neplanska urbanizacija, oštećenje vodnih objekata. Daljem pogoršanju mogu doprineti nepravilna upravljanja vodnim objektima, kao i potencijalne klimatske promene.

U odbrani od poplava najveći značaj imaju preventivne zaštite, koje moraju obuhvatiti prostornu celinu vodotoka, priobalja i sliva. Osnovni cilj preventivnih mera sastoji se u smanjenju verovatnoće pojava izlivanja velikih voda i redukciji potencijalnih šteta od poplava. U tom smislu potrebno je, pored ostalog, planirati na svim vodotocima drugog reda čišćenje korita i rastinja, a u preventivne mere spadaju i pravovremeno uzbunjivanje, evakuacija stanovništva i sklanjanje pokretne imovine. Sve ove preventivne mere iziskuju

velika finansijska izdvajanja, ali sve što se danas ne investira u prevenciju, ako dođe do poplava, kasnije će se platiti sedam puta više.

Shvatajući značaj preventivnih mera, Srbija je u sistemu zaštite od ove nepogode od 2014. godine do danas uložila oko pola milijardi evra i završila 410 gradilišta u 101 opštini Srbije.

Upravo predloženim zakonom, pored ostalog, predviđaju se i mere i aktivnosti koje treba da doprinesu što uspešnijoj prevenciji od katastrofa i podizanju nivoa spremnosti za reagovanje u slučaju nastupanja elementarne i druge nepogode, pa ga, stoga, u danu za glasanje treba podržati. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Stanija Kompirović.

Izvolite, koleginice.

STANIJA KOMPIROVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvažena ministarko sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, polazeći od dužnosti svakog odgovornog društva da radi na unapređenju stepena svoje odgovornosti prema pretnjama od katastrofa, kao i činjenice da su pretnje ove vrste u poslednjim decenijama sve prisutnije na globalnom nivou, neophodno je raditi na unapređenju postojećeg sistema zaštite i spasavanja u Republici Srbiji. Moj amandman u članu 1. ovog zakona ide u pravcu smanjenja rizika od posledica katastrofa.

Poplave koje su se dogodile u Republici Srbiji u maju 2014. godine, u razmerama koje nisu zabeležene u poslednjih 120 godina, ugrozile su živote, zdravlje i imovinu više od jedne šestine miliona ljudi u 38 opština u centralnoj i zapadnoj Srbiji. Poplava je ugrozila i u velikom obimu uništila imovinu veće vrednosti, čime je bio onemogućen rad privrednih subjekata, škola i drugih obrazovnih ustanova, zdravstvenih ustanova, ustanova socijalne zaštite, energetskog sistema Republike Srbije. Štetne posledice poplava su naročito bile vidljive u oblasti poljoprivredne proizvodnje, tako da su zasađeni poljoprivredni proizvodi u većem obimu uništeni, a stočni fond je u velikoj meri bio ugrožen, u određenom obimu i uništen. Naravno, veliki gubitak u poplavama predstavlja i gubitak ljudskih života koji se nikakvim merama ne mogu vratiti, pa je Vlada 20. maja 2014. godine proglasila i trodnevnu žalost u Srbiji.

U septembru 2014. godine, znači samo četiri meseca posle majskih poplava, istočni deo Srbije, tri opštine Borskog okruga, pogođen je elementarnim nepogodama. Velike bujične poplave koje su pokrenule mnoga klizišta imale su za posledicu vanrednu situaciju u tom delu Srbije. Navedeni događaj mora poslužiti kao upozorenje i opomena da je neophodno da se u Republici Srbiji ozbiljnije pristupi preduzimanju mera kao što su planiranje i realizacija investicija koje su se zasnivale na poznavanju rizika kojima će obezbediti što je moguće veći stepen zaštite ljudi i imovine od eventualnih nastupanja novih poplava većeg intenziteta, odnosno smanjiti rizik nastupanja

štetnih posledica većeg obima. S obzirom na to da se mi nalazimo u jednom odgovornom društvu i s obzirom na politiku koju vodi naš predsednik, sada se mnogo više vodi računa o takvim katastrofama koje se dešavaju kod nas u zemlji. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Milovan Krivokapić.

Izvolite, kolega.

MILOVAN KRIVOKAPIĆ: Hvala, predsedavajući.

Uvažena ministarko sa saradnicima, kolegice i kolege, oblast upravljanja vanrednim situacijama uređena je Zakonom o vanrednim situacijama koji je donet u decembru 2009. godine. Zatim su usledile izmene, i kao kod većine zakona koje je donela prethodna vlast za vreme svog mandata, ni ovaj nije bilo moguće dodatim izmenama i dopunama uskladiti i adekvatno definisati, već je potrebno uraditi novi zakon koji bi uredio pitanje u ovoj oblasti, što mi trenutno i radimo. Srbija se suočila sa vrstom katastrofe koju nije uzrokovala priroda, već vladavina prethodne vlasti i koja je zaista bacila čitav narod na kolena i državu dovela na ivicu ambisa. Šteta koju su nam naneli još uvek nije sanirana i trebaće godine i godine da se ispravi učinjeno. Nanete su ozbiljne posledice građanima i njihovim materijalnim dobrima, jer drugačije nisu mogli da grabe za sebe i da uvećavaju stanje na računima i kvadrata na ekskluzivnim lokacijama.

Ratovi, sankcije i nijedna prirodna nepogoda nije mogla da uništi našu državu onoliko koliko je to uspela gospoda iz prethodne vlasti. Pljačkaškim privatizacijama koje su sprovodili, građani Srbije i Srbija su uništavani temeljno i namerno. Iza njih je ostala najveća stopa nezaposlenosti i siromaštva u Evropi. Upropastili su ugledne firme i dozvolili kriminalu i korupciji da se razmaše i obuhvati sve sfere društva. Gospoda se bogatila pribavljajući materijalnu korist za sebe kroz nameštene tendere, procenite i provizije, čerupanje državnog budžeta, srozavanje ugleda institucija, čak i kroz otimanje socijalne pomoći i kupovinu glasova na izborima.

Zaštita od ovakvih događaja podrazumevala je preduzimanje određenih mera, odnosno postojanje jasne svesti naših građana o posledicama, razmerama i ozbiljnosti svega što se dešavalo za vreme vladavine prethodne vlasti. Jedno je bilo jasno. Trebalo je spasavati što se spasiti može. Mnogo toga je uništeno, ali je budućnost za građane Srbije morala da bude izvesnija i izbori su bili ti gde je prethodnoj vlasti pokazano koliko su loše radili i da nikada više neće biti u prilici da naprave toliku katastrofu u Srbiji.

Amandman koji sam predložio, čijim bi se usvajanjem stvorili neophodni normativni uslovi za efikasnije sprovođenje zaštite od elementarnih i drugih nepogoda, doprineće povećanju stepena bezbednosti građana.

U savremenom svetu smo svedoci povećanog broja prirodnih katastrofa, poplava, suša, zemljotresa, olujnih vetrova koji pričinjavaju sve veću štetu. Znamo da posledice katastrofa dugo traju. Ugrožena područja imaju velike potrebe za finansijskom i materijalnom pomoći mesecima nakon toga, a to podrazumeva nadzor i praćenje nad zaraznim bolestima, obezbeđivanje medicinskog materijala, uspostavljanje normalne službe primarne zdravstvene zaštite, vodosnabdevanje stanovanja i zaposlenosti i pomoći zajednici za mentalni i socijalni oporavak nakon jenjavanja krize. Prirodne katastrofe nisu uvek uzrok za izbijanje epidemija, ali svakako jesu rizik za povećanje broja obolelih od zaraznih bolesti koje, ukoliko sistem reagovanja i zaštite nije adekvatno organizovan, u nekom momentu može da izmakne kontroli i pređe u epidemiju. Donošenjem ovog zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama poboljšao bi se opšti okvir za uspostavljanje efikasnog integrisanog sistema smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama u cilju smanjenja postojećih rizika, rešavanja stvaranja rizika u budućnosti i efikasnijeg odgovora na katastrofe. Hvala lepo.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Živan Đurišić.

Kolega Đurišiću, izvolite.

ŽIVAN ĐURIŠIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovana ministarko sa saradnicima, poštovani narodni poslanici, podneo sam amandman na član 1. Predloga zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama i on glasi – u članu 1. Predloga zakona dodaje se novi stav 3. koji glasi – ovim zakonom podstiče se sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtnom na sanaciju posledica jakih kiša.

Član 1. Predloga zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama propisuje predmet ovog zakona i oblasti na koje se ovaj zakon odnosi. Oblast upravljanja vanrednim situacijama dosada je bila uređena Zakonom o vanrednim situacijama koji je donet 2009. godine, a menjan je i dopunjavao 2011. i 2012. godine. Ovom prilikom osvrnuo bih se na jedinice lokalne samouprave, s obzirom na to da elementarna nepogoda prvo nastupa na teritoriji jedinice lokalne samouprave i da se pravovremenim reagovanjem mogu sprečiti ili ublažiti posledice iste. Iz tih razloga ovim zakonom, kao i dosada važećim Zakonom o vanrednim situacijama, lokalne samouprave stavljaju se u prvi plan.

Lokalna samouprava opštine Velika Plana, shodno Zakonu o vodama, Odluci o određivanju granica vodnih područja, Odluci o utvrđivanju i popisu voda drugog reda, u postupku pripreme plana odbrane od poplava, a sledeći obaveze proistekle iz Zakona o vanrednim situacijama, sačinjava godišnje programe mera i radova na smanjenju rizika od poplava na vodotocima drugog reda. Područje opštine Velika Plana locirano je u slivu reke Velika Morava, pa

stoga pripada vodnom području Morava. S obzirom na dominantnu ulogu pritoka reke Jasenice, reke Rača, sa značajnim hidrološkim uticajem na područje, rejonizacija područja se može generalno izvršiti podelom na priobalja reke Velika Morava, reke Jasenica, reke Rača, reke Jezava i potoka Bulinjak. Kao potencijalna opasnost za pojavu poplava teritorije i naselja u opštini Velika Plana od voda drugog reda izdvajaju se potoci u slivu reke Jasenice, u slivu Velike Morave, u slivu reke Rača, u slivu reke Jezava i slivu potoka Točak. Dominantne delatnosti u priobalju ovih vodotokova su poljoprivreda i ratarstvo. Poljoprivreda, kao najznačajnija grana privrede, zastupljena je na 35.000 hektara, od čega je najveći deo obradivih površina u neposrednom priobalju tokova.

Lokalna samouprava opštine Velika Plana prepoznala je značaj preventivnog delovanja u zaštiti i održavanju ovih vodotokova, pa je tako, između ostalog, 2017. godine u regulaciji vodotoka Krnjevački potok uložila deset miliona dinara iz svojih sredstava. Ove godine, ovih dana, počinju radovi sredstvima u iznosu od 153.530.000 dinara, koje je obezbedila Vlada Republike Srbije preko Kancelarije za upravljanje javnim ulaganjima, kao kapitalnu investiciju za sprečavanje rizika od poplava na ovom vodotoku. U ime građana opštine Velika Plana zahvaljujem se na ovome. To je politika ove vlade, politika Srpske napredne stranke na čelu sa predsednikom Aleksandrom Vučićem.

U danu za glasanje pozivam narodne poslanike da glasamo za ovaj zakon. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Vladimir Orlić.

Kolega Orliću, izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: Dame i gospodo, u Srbiji se danas o potrebama građana brine. U Srbiji se danas radi i u oblasti reagovanja u vanrednim situacijama mi danas možemo da konstatujemo da je formirano devet regionalnih specijalističkih timova za spasavanje i rad na vodi sa pripadajućom kompletnom specijalističkom opremom. Ovi timovi su formirani u Beogradu, Čačku, Jagodini, Šapcu, Valjevu, Prijepolju, Užicu, Boru i Zaječaru. Takođe, formiran je i specijalistički tim za spasavanje iz ruševina sa pripadajućom kompletnom opremom i specijalno obučenim psima u gradu Kruševcu.

U mišljenju na predloženi amandman Ministarstvo je jasno navelo da podsticaj sveukupnog razvoja Republike Srbije svakako jeste jedan od ciljeva ovog predloga zakona i to je upravo tema i ovog amandmana. Međutim, podsećam da razvoja nema nikakvog bez prethodno ispunjenih preduslova mira i stabilnosti u društvu.

Danas se u Republici Srbiji sprovode organizovani, orkestrirani nasrtaji na mir i na stabilnost u našem društvu. Svi su apsolutno skandalizovani, svi su zaprepašćeni onim porukama i onim rečima koje su se mogle čuti od strane

Sulejmana Ugljanina sinoć, koji je Republiku Srbiju nazvao fašističkom tvorevinom, ali treba znati da to nije usamljena poruka, da je to deo jedne iste propagandne matrice. Iste te reči upotrebio je i Slobodan Georgiev iz „Birna“, koji je poznat po tome, i ta organizacija je poznata po tome da sramno služi u propagandne svrhe za blaćenje sopstvene države i bezbroj puta je uhvaćen u raznim lažima.

Iste te poruke više puta je lično izgovorio i Dragan Đilas, danas ponovo. Danas, baveći se stanjem u medijima, ponovo je našu državu poistovetio sa fašističkom tvorevinom. Oni koji se tim rečima služe i koji se tim temama bave, nezadovoljni su slobodama u medijima, kako sami kažu. Ovo je potpuno moguće da vi danas vidite u dnevnom listu, dakle, kao pse prikazane narodne poslanike, ministre u Vladi Srbije, gradske funkcionere, čak i neke novinare koji nisu po volji onima koji ovakve stvari crtaju, pišu i štampaju.

Ako neko misli da su tzv. nezavisni mislioci, tzv. slobodni novinari u stanju da ove stvari osude, ne, nisu. Dakle, oni te i takve stavove apsolutno dele, oni takve stvari pišu i saopštavaju javno. Primera radi, Dušan Mašić moli Aleksandra Vučića da veže kerove. Primera radi, Ljiljana Lukić zamišlja kako Aleksandar Vučić izgladnjuje svoje kerove, dakle, ove ljude koji ovako crtaju narodne poslanike i ministre u Vladi da bi ih onda puštao na protivnike. Isto misli i Dragan Maršićanin. Isto misli i samoproglášena savest medijskih udruženja Slaviša Lekić, koji takođe kaže, apeluje na Vučića da veže kerove, opet misleći na ove ljude, pre svega na novinare koji njemu nisu po volji, i pre svega na ministre koje navodi imenom i prezimenom.

Pomenuti Lekić očigledno ne prihvata sportski kada mu se skrene pažnja da je njegovo tzv. nezavisno udruženje novinara Srbije direktno finansirano od strane Dragana Đilasa, pa vidim da u dnevnim tekstovima negoduje i kaže – neće ćutati kada to čuje. Odlično. Pozivamo ga da ne ćuti, nego da svima lepo objasni kako se dobro oseća i koliko mu je fino kada dobije od Dragana Đilasa, npr., skromnu pozajmicu od šest miliona. Da li je to cena profesionalizma? Da li je to cena savesti? Na kraju, mi znamo da ne razgovaramo sa ljudima koji znaju šta te reči uopšte znače. Oni neka se bave svojim prljavim poslom, a mi ćemo da radimo i biće vremenom samo jasnija razlika između nas i njih. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik...

Koleginice Čomić, po kom osnovu?

(Gordana Čomić: Vreme ovlašćenog.)

PREDSEDAVAJUĆI: Izvolite.

GORDANA ČOMIĆ: Hvala lepo.

Slušajući raspravu kojoj smo svedoci danas u sali Narodne skupštine, a povodom rešenja budućeg, verovatno usvojenog zakona o upravljanju vanrednim situacijama i katastrofama, stiče se utisak, bar pažljivo slušajući

amandmane dosada, da postoji velika verovatnoća da, ako se ne pouzdamo u profesionalce u Vladi, da nam se poplave opet dogode, pošto mi ovde, nažalost, ne pričamo o rešenjima u zakonu i o tome šta je bolje nego ili imamo sastave kako smo se proveli u poplavama ili klasičan folklor kojim se promoviše svoja vlada...

(Poslanici SNS-a: Kako te nije sramota?)

Narodni poslanici dobacuju, a ja sam držala noge u laboru. Ako tamo može za sve, ja ću imati par minuta o Srpskoj listi na Kosovu, o dosijeima svih članova Srpske liste i o Milanu Radojičiću, ako ima toga, s obzirom na to da vas veseli da koleginici poslanici dobacujete prostakluke. Ja neću sa vama razmenjivati prostakluke, ali hoću o vanrednoj situaciji i katastrofalnom stanju u Prištini, s obzirom na biografije poslanika Srpske liste i predsednika vlade Ramuša Haradinaja i sav profil kriminaliteta i dosijea i kod jednih i kod drugih, tek da se uklopim u onaj drugi deo, koji zovem folklorom.

Dakle, da se vratim na zakon. Odredbe ovog zakona, pažljivo gledajući koliko se razlikuju prvi zakon 2009. godine i izmene i dopune 2011. godine, u suštini su svedene na to da se jasnije zna kako će se uspostaviti sistem organizacije da se za najkraće moguće vreme zna tačno ko će šta da uradi i da se zna ko će da izmeri da li je rezultat ispravan i da li je pravi.

Dosta se ovde govorilo o preventivi. Meni je žao da je ovo izgubljeno vreme za one koji nas posmatraju i da smo mogli mi poslanici ovde da govorimo o preventivi, da smo mogli da upozorimo da se ne seče drveće da se ne bi stvarale erozije, da se ne baca đubre u reke, potoke, da se ne zapušavaju odvodni kanali, jendeci, šarampovi, da se ne zaorava odvodni kanal pored regionalnih puteva ili seoskih puteva, da se pobrinemo da u svakoj zgradi postoji mali protivpožarni aparat i da se zna kako se upotrebljava, da obavestimo ljude čitajući i saznajući koliko nam vremena treba od prve meteorološke prognoze do trenutka kada je nemoguće izbeći određenu količinu vode po kvadratnom metru, kada ćete imati bujicu pa ćete imati bujicu, da razgovaramo o svemu tome što je preventiva kada su u pitanju olujne kiše, bujične vode ili stradanje terena od erozija, da uputimo jasnu poruku da retenzije nisu sanirane kod vodotokova u Srbiji i da je potrebno da ne gradi svako sebi vikendicu u retenziji jer je baš lep pogled, da se podsetimo da nisu inovirane karte erozije za Srbiju, što stvara ogroman problem svima onima koji hoće da rade na preventivi, i da govorimo o osnovnim parametrima klimatskih promena koje proizvode manje ili više promene koje doživljavamo kao olujne kiše, poplave, klizišta ili, u nekim slučajevima, požare kao posledične događaje.

Dakle, šta mi građani možemo sve da uradimo od danas, od sutra da bi bili smanjeni rizici od onoga što se napravi kao posledica kada se zaore jendek, kada se zapuši jendek, kada se poseče drveće, kada se ne sluša vremenska prognoza, kada nemamo požarni aparat u kući, kada ne radimo čišćenje

odvodnih kanala ili kada prosto ne znamo kapacitet kanalizacije. Dakle, ne govorim o pojavama stogodišnjih visokih majskih voda dunavskih, ili niskih, niti o slivovima koji s vremena na vreme imaju ekstreme. To je priroda, protiv koje ne možete ništa, ali ono što možete je zaista preventiva.

Ova sednica bi bila dobro iskorišćeno vreme da smo govorili pojedinačno o svakom od rešenja, gledajući manjkavost, kao što sam ja pokušala, i da smo dali svoj doprinos na to šta je zaista preventiva, šta je to što svako od nas, preuzimajući ličnu odgovornost, treba da uradi da bi se smanjio rizik da neko u nekakvoj nesreći, u katastrofalnoj situaciji, koje se definišu u članu ovog zakona, strada ili da stradaju materijalna dobra.

U maloj digresiji, verovatno smo svi svedočili filmovima sa lepom arhitekturom San Franciska i sa onim čuvenim požarnim stepenicama koje su sada ukras. One nisu postojale pre požara koji je uništio jedan dobar deo grada i, nažalost, u kojem je poginulo strašno mnogo ljudi i otada imate te čuvene požarne stepenice na zgradama, u San Francisku pogotovo, a i inače.

Dakle, požarni putevi koje imamo u zgradama. Jesmo li rekli našoj deci šta da rade u zgradi ako nismo tu? To je preventiva. Dakle da osposobimo sve nas da znamo da vreme koje živimo bez ikakve elementarne nepogode, bez katastrofe, da nije vreme ikoje drugo osim ono do trenutka kada će se tako nešto dogoditi. Kažu da za zemljotrese nema preventive. Ima. Ima. Građevinarstvo, izgradnja kuća je preventiva za zemljotrese. Kuće, mostovi, podzemni objekti se u Japanu ili Indoneziji grade na potpuno drugačiji način nego u drugim delovima sveta. Da hoćemo da govorimo o tome koje su to moguće trusne tačke na teritoriji naše zemlje, s obzirom na to da znamo gde su moguće pojave zemljotresa i onih koji su se događali, ali i konfiguracije tla i sudara ploče.

Dakle, ako smo već hteli da doprinesemo da se jedan zakon koji je na snazi od 2009. godine inovira i da se zaista poboljša rešenjima koja će omogućiti da organizacija saniranja nesreća i katastrofa bude glatkija... Ništa nije pisalo u zakonu što bi sprečilo da se 2014. godine cela organizacija odigrava mnogo glatkije. Ljudi su u pitanju, a ne ono što piše u zakonu. I ako ovako rešimo da dragoceno vreme podelimo na to šta je bilo i kako smo se proveli u prethodnim poplavama, to vam je narativ društva koji kaže – ovima će se to desiti opet. Ja to ne bih volela, to je poslednja stvar, i zato i delim ovo što znam o tome šta je preventiva.

Zašto je važno da se o preventivi govori i sa strane Ministarstva, i sa strane poslanika, eventualno i medija koje to zanima? Zato što je to onda zajednički napor, koji ljudi počinju da shvataju ozbiljno. Tako se događaju promene u ponašanju. Pa ako svi mi kažemo – nemoj u potok, koji je inače bujični, bacati šut, đubre, najlon, nego to odloži na neko drugo mesto, valjda razumemo da je to preventiva da, ako naiđe bujica, da ćete vi imati nesreću ne zbog prirodne bujice, nego zbog prepreka od đubreta ili zapušениh kanala koje

su ljudi svojim šutom i ostalim smećem napravili jer ih nije briga. Ja taj deo isto ne razumem, ali dobro, imaju prava da ih nije briga, ali onda je naš posao da im kažemo šta je to što je preventiva u svakoj situaciji kada se radi o vanrednim situacijama i o upravljanju vanrednim situacijama.

Kažu da je najbolje da ljudi imaju vrlo jasan sistem za upravljanje vanrednim situacijama i da imaju snažno raširenu nadu da se one nikada neće desiti. To je najbolje uloženi novac, da ga ne potrošite nikad na saniranje ili na spasavanje, ali neke vrste nepogoda prosto ne možete da izbegnete bez obzira na to da li su prirodne ili su izazvane veštačkim akcidentima bilo koje vrste.

I to su otprilike moje opaske koje se tiču tema koje delimo na ovoj sednici Skupštine, sa nadom, znajući rad Sektora i kada je donošen zakon i da ponovim da i danas mi je žao što nam nije uspelo sa ministrom Dačićem da to bude zakon o civilnoj zaštiti, onako kako bi trebalo da bude, ali nije uspelo, nije bilo većine, dakle, ne sumnjajući da ste i tada umeli da odgovorite zadatku i da ispunite sve svoje nadležnosti ja vam želim u tom sektoru što manje posla. Samo preventivu, edukaciju i nabavku osnovnih sredstava, a što manje, ako nikako, rada na saniranju bilo koje vrste elementarne nepogode koja nas zadesi zato što ne možemo da utičemo da se ne dogodi. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Kolega Martinoviću, po Poslovniku?

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, povređen je član 107. Pre svega moram da kažem, zbog građana Srbije, da nijedan poslanik SNS-a nije vređao gospođu Čomić, niti joj upućivao bilo kakve uvrede, nego je ona rekla kako mi pišemo neke sastave na temu kako smo se proveli u poplavama. Pa trebalo bi da pita poslanike iz Šapca kako su se proveli građani Šapca pod vlašću Dušana Petrovića koji apsolutno nije primenio nijednu zakonom propisanu meru, ni on ni njegov gradonačelnik, da bi se Šabac odbranio od poplava, pa je, kada je Sava pretila da poplavi „Zorku“, tadašnji predsednik Vlade, sada predsednik Republike Aleksandar Vučić, poslao generala Dikovića da spasava Šabac od poplava. Evo, tako smo se mi, kako vi kažete, provodili od poplava.

Mi smo se sad naslušali jedne lepe priče, trebalo je da se uradi ovo ili ono, da se zaštitimo od poplava, ali da bi građani Srbije znali, gospođa Čomić, koja je govorila u ime Demokratske stranke, izgleda da je zaboravila da je njen ministar Oliver Dulić potrošio samo za sajt „Očistimo Srbiju“ 25.000 evra. Takođe, trebalo bi da zna da Demokratska stranka, koja je vladala Vojvodinom od 2000. do 2016. godine, dakle punih 16 godina, ništa nije uradila da očisti kanale i vodotokove na teritoriji AP Vojvodine iako su svake godine iz budžeta AP Vojvodine izdvajana ogromna sredstva za čišćenje kanala i vodotokova. Desile su nam se poplave u Jaši Tomiću 2005. godine, desile su se poplave u pojedinim delovima Vojvodine 2014. godine iako nije trebalo da se dese, zato

što pokrajinska vlada Demokratske stranke nije ništa drugo radila nego nenamenski trošila novac. Ovde je u pitanju nešto što se, ja mislim, nije...

PREDSEDAVAJUĆI: Privodite kraju, kolega Martinoviću.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Molim?

PREDSEDAVAJUĆI: Privodite kraju, kažem.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Završio sam.

PREDSEDAVAJUĆI: Koleginice Čomić, samo možete po amandmanu ili po Poslovniku.

Po amandmanu? Izvolite.

GORDANA ČOMIĆ: Amandmansko vreme. Zaboravila sam da u ovom delu dok sam govorila kao ovlašćena predstavica dodam osobine, biografije i kriminalne dosjee poslanika Srpske liste i Ramuša Haradinaja i njihov uticaj na štetu u životnoj sredini. Dakle, Mile Radojičić, sigurno svima dostupni kriminalni dosjei, a i ostali poslanici Srpske liste, sve što rade na Kosovu je da prave štetu životnoj sredini. Dakle, da prave štetu onome što bi trebalo da čuvaju. Ako imamo sve jedno lice sa kriminalnim dosijeima, ako imamo predsednika Vlade u Prištini sa kriminalnim dosijeom, a ovde svi smatramo da je Kosovo neotuđivi deo Srbije, onda smatram da je razgovor o tome kako ti kriminalci imaju nameru da u vanrednim situacijama i katastrofama rade, da o tome podelimo informacije.

To su informacije koje postoje u javnosti, dakle nisu izmišljotine. Kriminalna dela koja su svi učinili, postoje u javnosti. Predsednik Vlade je izbegao odgovornost za svoja kriminalna dela zasada. Postoje u javnosti informacije o kriminogenim strukturama sa kojima se sarađuje vrlo glatko i jednostavno i mene brine nebriga u ovoj sali, da nikoga ne zanima šta će biti na tom delu zemlje u slučaju katastrofalnih situacija, elementarnih nepogoda i svega onoga što se dešava inače.

Kako će ljudi sa kriminalnim dosijeima, zatvorskim kaznama i oni koji od zatvora beže poput predsednika Vlade u Prištini, koji je u koaliciji sa Srpskom listom gde su isti takvi, kako će se oni i na koji način, kojim kredibilitetom izboriti sa vanrednim situacijama i sa katastrofama koje su moguće, pošto je jedan deo rasprava ovde, takođe, o kredibilitetu.

Ja ne sporim, kao što sam već rekla, kredibilitet predstavnika Ministarstva unutrašnjih poslova, niti zasluge eksperata bilo gde, ali s obzirom na vesti u javnosti, i te kako sporim kredibilitet ljudi koji su čas u Vladi, čas nisu u Vladi, čas jesu za zatvor, čas neće da idu u zatvor, čas jesu organizovani kriminal, čas nisu, po potrebi, kao što sporim da se jednostavno taj deo teritorije uopšte ne spominje kao da tamo ne žive ljudi, a ovamo imamo vrlo velike i strasne izjave o tome za šta smo sve spremni i kolike smo sve žrtve, zato što treba da napravimo dijalog i normalizaciju između Beograda i Prištine.

To što je to licemerno, to se podrazumeva. Etika je nestala iz politike i otuda taj ogroman prostor moralne korupcije u kojima se bira koga ćeš da razapinješ, a koga nećeš. Ja ne biram. Zato što nema etike, zato i može da nam prođe cela sednica i da se ona svede na to što ja zovem, jer tako zvuči, sastavima koji se dele ovde. Usput, sve ijedan amandman je Vlada odbila.

Naravno, ja to ne sporim većini. To je način da svaki poslanik dođe do reči. To je način da istakneš uspehe svoje vlade. To je način da održiš imidž onoga što smatraš da je uloženo jako mnogo posla da bude rezultat. Taj deo ne sporim, kao što ne sporim da se to uradi u dogovoru sa Vladom. To je jedan od načina.

Ako vam se neko obrati sa idejom da sednica i vreme može da se iskoristi mnogo bolje, onda, prosto, nemate dozvolu da se kikoćete verbalnim nasiljem i dobacivanjem. Ne očekujem od predsedavajućeg da tu reaguje. To ne može, a da onda ne podelimo i ovu temu koja je stvarno ozbiljna, i za koju ja mislim da bi trebalo da bude, takođe, ozbiljan deo razgovora u ovoj skupštini, ako vam je zaista stalo do onoga na šta se pozivate da jeste. Ne može oba. Ne može i iskren problem koji predsednik Srbije najviše ima i da se ovde ponašamo kao da to ne postoji. To ne može. Zato sam vam rekla – ovo je, nažalost, jednako folklor, kao i čuvena mantra da su „žuti“ za sve krivi i da, pre nego što je 2012. godine SNS pobedila prvi put, nismo imali ništa, a onda je neko došao i odneo nam sve, kao kadgod što je bilo polovinom prošlog veka. Hvala vam.

(Aleksandar Martinović: Po amandmanu.)

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Aleksandar Martinović. Pravo na repliku.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, dragi građani Srbije, iskren da vam budem, ja više neću da se čudim izjavama Ruže Tomašić i kojekakvih drugih ustaša na račun Srbije i srpskog naroda kada ovakve reči čujem u srpskom parlamentu. Zaista više nema potrebe da se čudimo. Šta da mi očekujemo od Hrvata, od Sulejmana Ugljanina koji kaže za Srbiju da je fašistička država, da Sandžak ne pripada ni Srbiji, ni Crnoj Gori, nego da treba da bude nezavisna republika, ako jedna žena, koja je navodno Srpkinja, kaže da su predstavnici Srpske liste na Kosovu i Metohiji svi do jednog kriminalci, da Srbija ne čini ništa za Kosovo i Metohiju, da podržavamo ratnog zločinca Ramuša Haradinaja? Zaista se više neću čuditi ničemu što dolazi iz Zagreba, ničemu što dolazi iz Sarajeva, ničemu što dolazi od pojedinih Bošnjaka iz Novog Pazara posle ovih reči koje sam sada, maločas čuo.

Zbog građana Srbije želim da ponovim ono što je prethodna govornica, izgleda, zaboravila. Njena stranka je u koaliciji sa Demokratskom strankom Srbije pustila 2000. i 2001. godine nekoliko hiljada šiptarskih terorista iz srpskih zatvora, koji su javno priznavali da su Srbima tokom 1998–1999. godine, dakle

za vreme oružanih sukoba, vadili oči, da su ih klali, da su silovali itd. Želim da podsetim gospođu Čomić da, kada su dolazili na vlast 2000. godine...

PREDSEDAVAJUĆI: Privodite kraju, kolega Martinoviću.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Kakav sad kraj, gospodine Arsiću? Lepo sam rekao da sam se javio po amandmanu.

PREDSEDAVAJUĆI: Dobili ste pravo na repliku.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Imam obavezu kao predstavnik poslaničke grupe da branim Srbiju od onih koji misle da je ovo Parlament nekakve države, gde ta ista država može bestidno da se vređa. Ne znam da li ste čuli šta je sve rekla gospođa Čomić za svoju rođenu državu kojoj, navodno, pripada i za srpski narod na Kosovu i Metohiji? Da su to dole sve sami kriminalci, lopuže, bitange i ne znam kakve je sve epitete upotrebila. Dakle, javio sam se po amandmanu.

Gospođa Čomić je, izgleda, zaboravila da, kad su dolazili na vlast 2000. godine, da su rekli da je Kosovo i Metohija demokratsko pitanje, da je Milošević izazvao rat na Kosovu i Metohiji zato što nije umeo da razgovara sa predstavnicima Albanaca sa Kosova i Metohije a, eto, oni će, tj. DOS umeti sa njima da razgovara i oni će to pitanje da reše na jedan miran način.

Kako su ga rešili, to smo videli. Godine 2008. je Kosovo i Metohija proglasilo nezavisnost. Njihov tadašnji predsednik Boris Tadić je pobegao u Rumuniju na jedan dan, navodno u službeni poset Bukureštu, a onda su 2010. godine, znajući unapred kakva će biti odluka Međunarodnog suda pravde, pitali taj isti Međunarodni sud pravde da li je odluka skupštine u Prištini da se proglasi nezavisnost Kosova i Metohije u skladu sa međunarodnim pravom ili ne, a znali su da sudije Međunarodnog suda pravde ne donose odluke na svoju ruku, nego u skladu sa zvaničnom politikom svoje države. I laiku je bilo jasno kakva će odluka Međunarodnog suda pravde da bude.

Ovde nam gospođa Čomić, u duhu jedne neviđene srbofobije, spočitava zašto učestvujemo u vladi, u radu vlade u Prištini. Da sačuvamo ono što se spasti može od vas koji ste na Kosovu i Metohiji uništili sve tragove srpske državnosti i sve tragove srpskih institucija. To ste uradili vi iz DS-a. To je uradio Boris Tadić. To je uradio Vuk Jeremić. To je uradio Dušan Petrović. To ste uradili svi vi kojima je sada lider Saveza za Srbiju Dragan Đilas, i to biste uradili ponovo ako bi vam narod, nekim slučajem, poverio vlast.

Ovde nam pretite kako ćete da iznosite jedan po jedan kriminalni dosije. Pozivam vas, iznosite slobodno. Hajde da vidimo koji su to kriminalci na Kosovu i Metohiji koji brane srpske interese. Kriminalci, po vama. Baš bih voleo da čujem šta su to oni kriminalno uradili. Šta je ukrao na KiM Marko Đurić? Šta je ukrao Branimir Stojanović? Šta je ukrao bilo ko od tih ljudi koji i dan-danas žive na KiM? Nemojte da zaboravite, imali ste vi jednog ministra u tzv. kosovskoj vladi pre nego što se pojavila Srpska lista, Gorana Bogdanovića.

Da li je bio ministar poljoprivrede u vreme kada je uspostavljena granica na Jarinju i Brnjaku? To se desilo u vaše vreme.

Koliko puta je Boris Tadić kao predsednik Republike bio na Kosovu i Metohiji? Pokušajte da izbrojite. A koliko puta je bio Aleksandar Vučić? Išao je među Srbe i onda kada je bilo lako i onda kada je bilo teško.

Koliko novca ste izdvajali za KiM dok ste bili na vlasti? Pa niste izdvajali skoro ništa, zato što vas KiM nije zanimalo. Bitno da se Oliver Dulić obogatio. Bitno da se Dragan Đilas obogatio. Bitno da se Vuk Jeremić provodi po najskupocenijim hotelima. To je bila vaša politika prema Kosovu i Metohiji, vas koji ste u vašim biografijama, kad već spominjete biografije, otvoreno priznavali da ste završavali kurseve CIA, da ste kao vaš nekadašnji predsednik stranke i ministar odbrane, koji inače nije prošao bezbednosnu proveru BIA Dragan Šutanovac, napisali u zvaničnoj biografiji, kao kandidata za ministra odbrane u drugoj vladi Vojislava Koštunice 2007. godine, da je završio obaveštajni kurs u Maršalovom centru u Saveznoj Republici Nemačkoj, u Garmiš-Partenkirhenu. I sada nam vi spočitavate – šta ste, kaže, vi uradili za KiM?

Činimo sve što je moguće da sačuvamo srpski narod na KiM, da sačuvamo opštine u kojima su Srbi u većini, da spasimo što se spasiti može posle 12 godina vaše pogubne vladavine. Setite se malo vaših izjava iz 1998. godine, iz 1999, iz 2000. godine, iz 2001. godine itd., kako ćete sve to vi da rešite, vi velike demokrate, vi veliki Evropejci, vi političari građanske orijentacije.

Kako ste ga rešili? Niste ga rešili nikako. Ostavili ste nam KiM kao nerešen problem, kao jednu ranu koja krvari i dan-danas, kao što ste ostavili srpsku ekonomiju kao ranu koja krvari do dan-danas, kao što ste srpsku medicinu ostavili kao ranu koja krvari do dan-danas. Imali ste ministra zdravlja, ne znam kako vas sve skupa nije sramota, imali ste ministra zdravlja koji nije imao hrabrosti da se leči u svojoj rođenoj državi nego se lečio u Nemačkoj i potrošio za to milion evra narodnih para.

O kriminalnim aferama Bojana Pajtića vi bolje znate nego ja. O kriminalnim aferama Olivera Dulića vi bolje znate nego ja. I koliko je para potrošeno, i koje su firme dobijale nameštene tendere, i kako ste se bogatili, dok je narod postajao sve siromašniji, i kako ste za četiri godine uspeali da BDP spustite na – 3,1% i kako ste za četiri godine vaše vladavine preko 400.000 ljudi ostavili bez posla.

Eto, to su vaše biografije. Biografije vaših lidera. Biografije onih koji su vodili Srbiju, onih koji su vodili Vojvodinu. Bruka i sramota. Srpski narod nije imao goru vlast od one koja ga je zadesila 5. oktobra 2000. godine. I sve ono što se dešava i dan-danas na KiM je posledica onoga što ste vi činili od 2000. do 2012. godine. Ako je neko najveći i iskreni saveznik Ramuša Haradinaja, to

ste vi iz Saveza za Srbiju. Vi ste tim banditima i kriminalcima omogućili da proglase nezavisnost KiM 2008. godine, i vi ste ti koji ste ćutali sve vreme, zato što vam je bila važnija pobeda Borisa Tadića u drugom krugu predsedničkih izbora od KiM, i zato što vam je uvek sve važnije ne samo od Kosova i Metohije. Ma, vi biste se odrekli bilo kog dela teritorije, možda ne biste, eventualno, Beograda, zato što u Beogradu još uvek ima mnogo para, pa mislite da pokradete ono što niste uspeli da pokradete dok ste bili na vlasti, ali nema tog dela državne teritorije kojeg se vi ne biste odrekli, samo da dođete ponovo na vlast, pa da ponovo na grbači srpskog naroda i svih građana Srbije zajašu Dragan Đilas, Šolak, Vuk Jeremić i svi oni koji su sa vama u koaliciji, da nastavite tamo gde ste stali 2012. godine.

Nemam ništa protiv ako vam narod ukaže poverenje. Zaista nemam ništa protiv. Ako narod kaže da su alternativa Aleksandru Vučiću i SNS-u Dragan Đilas, Vuk Jeremić, Boško Obradović, Dušan Petrović, vi, Zoran Lutovac, Dragan Šutanovac, nemam ništa protiv, ali moraćete da pobedite na izborima. Nećete obesiti premijerku. Nećete obesiti predsednika Republike. Nećemo vam to dozvoliti. Nećete reprizirati 5. oktobar. Moraćete da nas pobedite na izborima. Dakle, imate samo jedan mali, eto, taj uslov. Mnogo ste jaki. Mnogo ste moćni. Ima preko 20 organizacija u tom vašem savezu. Šta je za tako krupnu i jaku političku organizaciju da pobedi jednu malu, nesposobnu Srpsku naprednu stranku? Dakle, imate samo taj jedan mali uslov, da nas pobedite na izborima. Ništa drugo.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Martinoviću.

Kolega Krivokapiću, vi smatrate da diskusija gospodina Martinovića nije dobra ili imate problema sa elektronskim sistemom?

(Krivokapić: Spomenula me je. Ja sam član predsedništva Srpske liste.)

PREDSEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, narodni poslanik Gordana Čomić.

Izvolite.

GORDANA ČOMIĆ: Zahvaljujem.

Vrlo kratko. Nema razloga da se uzbuđuje bilo koji narodni poslanik, uz puno poštovanje za ponovljen stav o svemu onome što smo mi „žuti“ uradili.

Omlatili ste nas, sa'ranili, samo što ne znate da smo seme. Fala vam bar na pokušajima da ovde u ovoj sali razgovaramo jedni sa drugima, a ne da saopštavamo folklorne tekstove o onome šta je bilo i o optužbama ko je crn a ko je beo, i zašto može da se bude dobar samo ako se pokaže da je onaj drugi loš.

Imate na upravljanju Srbiju. Nisu vam „žuti“ prepreka. Ponavljam, omlatili, više našim naporima nego vašim, i sa'ranili. Jedino što niste videli da smo seme. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI (Vladimir Marinković): Hvala.

Reč ima Aleksandar Martinović.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Nemam ja ništa protiv Demokratske stranke. Vi imate vašu politiku i samo napred na čelu sa Draganom Đilasom, sa Boškom Obradovićem, sa Vukom Jeremićem, sa Dušanom Petrovićem. Samo napred, pa šta vam bog da.

Ja sam ovde reagovao na vašu izjavu da su svi predstavnici Srpske liste kriminalci...

(Gordana Čomić: Tako je. Poslanici.)

Dobro, hvala vam.

Krivokapiću, jesi li ti kriminalac?

Evo jednog kriminalca, gospodine Marinkoviću, iz Srpske liste. Profesor Medicinskog fakulteta u Kosovskoj Mitrovici, moj kolega Krivokapić. Evo ga jedan kriminalac.

(Gordana Čomić: Nije poslanik.)

Kada bih vam čitao biografiju tog velikog kriminalca, u toj biografiji nema ni jednog jedinog krivičnog dela. Imaju tomovi i tomovi udžbenika za studente Medicinskog fakulteta, imaju članci koji su objavljeni u najprestižnijim časopisima u svetu koji se bave medicinom. Ne znam kako vas nije sramota da ovakve ljude, a takvih ljudi ima još, nazivate kriminalcima.

Kaži, molim te, Krivokapiću, šta si ukrao na KiM. Šta si ukrao na KiM? Jesi li pravio sajt koji košta 25.000 evra? Jesi li pravio sajt? Je li pravio iko od Srba na KiM sajt koji košta 25.000 evra „Očistimo Srbiju“? Dakle, niko to nije radio od predstavnika Srpske liste.

Kaži, Krivokapiću, jesi li pustio nekog šiptarskog teroristu iz zatvora, ti i tvoje kolege iz Srpske liste? Jesi li to uradio?

(Gordana Čomić: Kaži ko je ubio Olivera Ivanovića.)

Jesi li rekao da je KiM demokratsko pitanje i kada oborimo vlast u Beogradu, uz pomoć naših prijatelja iz inostranstva, onda ćemo da rešimo pitanje KiM? Jesi li rekao, Krivokapiću, ti ili bilo ko iz Srpske liste? Ne, nego gospođa Čomić ovde bezočno vređa Srpsku listu i srpski narod koji živi na KiM.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, gospodine Martinoviću.

Reč ima narodni poslanik Marijan Ristićević, povreda Poslovnika.

MARIJAN RISTIĆEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, uvažavajući predsedavajućeg i one koji dobacuju, ovo nije bilo obično dobacivanje. Ovo je bilo dobacivanje kojim smo kvalifikovani, a reklamiram član 108. i 109, kao kriminalci.

Ja s tim ne mogu da se složim. Nisam se ja kupao u Šilerovoj. Nisam ja pustio 2.108 albanskih terorista, uključujući i braću Mazreku. Nisam ja prećutao ubistvo dece u Goraždevcu. Nisam ja pustio Šiptare iz zatvora. Nisam ja kriv za ubistvo Momira Gavrilovića. Nisam ja kriv za ubistvo Boška Buhe. Nisam ja

kriminalcima davao da asfaltiraju puteve. To je radila neka druga stranka. Nisam ja bio u Vladi, ne znam kako se onaj zvao, Redžepi, od 2002. do 2004. godine. Nisam ja bio u Vladi i ostao u Vladi i posle gnusnog ubistva dva mališana i ranjavanja tri ili četiri na reci, čini mi se, Bistrici u Goraždevcu. Nisam ja bio. Oni su bili.

Ta kvalifikacija o nama da smo kriminalci bila je veoma teška i vi ste, bez obzira na to što uvažavam gospođu Čomić, morali da zaposegnete za nekim merama iz člana 208. i 209, ali vama je to oprošteno. Treba da budete tolerantni. Mi treba da negujemo opoziciju iako ona nije protiv nas. Veliki deo, izuzimam gospođu Čomić, jeste protiv ove države, protiv dizanja države Srbije. Ja hoću da poručim nešto gospođi Čomić, uvažavajući je u potpunosti. To seme za koje ona tvrdi da će nići, neće nići. Zapašeno je Ljotićem i Đilasom i nikada nići neće. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Kolega Rističeviću, smatram da nisam povredio Poslovnik. Ne treba ni da obrazlažem, s tim što imam potrebu da upozorim sve narodne poslanike, žao mi je što poslanici DS-a nisu u sali, izašli su, da ne koristimo tako teške reči, pogotovo za naše...

(Marijan Rističević: Ja?)

Ne, za poslanike koji su izašli iz sale.

... Pogotovo za naše kolege iz Srpske liste, koji se na stvarno jedan častan, i u veoma teškim uslovima, način bore na teritoriji KiM za prava Srba i smatram da treba da imamo i te kako senzibiliteta. Ako nemamo ovde jedni prema drugima, treba prema njima da imamo. Oni su predstavnici našeg naroda koji su izabrani na izborima. Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Milimir Vujadinović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima Milimir Vujadinović.

Izvolite.

MILIMIR VUJADINOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Uvažene kolege, poštovani članovi Vlade, pre nego što počnem, ne mogu da se otmem utisku, još uvek sam u šoku na osnovu onoga što smo čuli danas u srpskom parlamentu. Svi politički predstavnici Srba na KiM su nazivani kriminalcima. To je valjda neki trend u poslednjim mesecima.

Podsetiću vas da je u avgustu isti taj savez za Srbiju zatražio da državljaninu u Srbiji, koji je samo prokomentarisao napore predsednika Srbije, Miloradu Dodiku koji je prokomentarisao napor predsednika Srbije za postizanje nekakvog, da kažem, bilo kakvog rešenja koje će omogućiti život na KiM, tražili su zabranu ulaska u Republiku Srbiju Miloradu Dodiku.

Kada je samo pre mesec i po dana Bakir Izetbegović Kosovo i Metohiju nazvao nezavisnom državom, nisu reagovali. Takođe nisu reagovali kada je

novi član predsedništva Komšić učinio isto. Opet je reagovao samo predsednik Srbije Aleksandar Vučić i mislim da to samo po sebi govori dovoljno.

Sada ću preći na amandman.

Intencija mog amandmana, uvažene kolege, jeste da ukaže na potrebu prevencije posledica migrantske krize i kao takva doprinese sveukupnom razvoju Republike Srbije. Pored svih onih burnih i istorijskih događaja u kojima se Srbija našla u poslednje dve decenije, imali smo jedan globalni problem u čijem središtu smo se našli ne svojom krivicom. U središtu tog problema smo bili ni krivi ni dužni. Sami. Na početak, tj. na koren tog problema nismo mogli da utičemo na bilo koji način. Međutim, činjenica je da smo mi postali deo, tj. veliki deo rešenja, tj. otklanjanja posledica koje je uzrokovao taj problem. Mi smo imali zaista veliki uticaj u tom delu. Često smo mogli poslužiti kao primer nekim razvijenijim evropskim i svetskim društvima. Taj problem je nešto novijeg datuma. On je novi za Evropu, novi za svet, barem Evropa se u tom obliku nije susretala sa problemom migracija, a Srbija ga je spremno dočekala zahvaljujući sistemu koji je odgovorno postavljen i taj sistem je dočekao i kroz njega je prošlo više od 1.200.000 ljudi.

Naravno, usledile su sve pozitivne ocene svih agencija UN, međunarodnih organizacija, pojedinačnih zemalja Evrope i sveta, i došli smo u situaciju da Srbija stvara o sebi jednu novu, pozitivnu sliku. To je jedan novi pozitivni imidž koji u konačnici utiče i na razvoj Srbije. Pitate me kako. Tako što pozitivan imidž i pozitivna slika Srbije na kojoj radi predsednik Vučić u prethodnim godinama i te kako utiče na neke nove investicije u Srbiji, jer u zemlji koja nema pozitivan imidž, nema ni novih investicija. Naravno, i u tom poslu smo imali protivnike. Oni su bili uglavnom iz današnjeg Saveza za Srbiju, a protivljenje se ogledalo u podmetačinama i lažima da ćemo, bog zna, raditi na nekakvom masovnom naseljavanju migranata u Srbiju.

Međutim, istina je potpuno drugačija. Istina je to da danas imamo sliku Srbije kao jedne humane zemlje i odgovorne, kada je u pitanju ovaj globalni problem, i istina je to da u Srbiji danas imamo svega oko tri hiljade ljudi i svi oni su u prihvatnim centrima u Republici Srbiji i uokvireni jednom zakonskom kontrolom.

Moj amandman je hteo da pokaže kako i u nekim kriznim situacijama možete odgovornom politikom i odgovornim delanjem da stvorite priliku za jedan dobar imidž zemlje, a samim tim u budućnosti utičete i na sveukupni razvoj sopstvene države. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Vujadinoviću.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik dr Aleksandar Martinović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, kolega Martinoviću.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, intencija mog amandmana je da se ovaj zakon dovede u vezu sa razvojem, ukupnim razvojem sistema nacionalne bezbednosti u Republici Srbiji.

Želim da podsetim građane Srbije da je naša država samo za poslednje dve godine uložila mnogo sredstava u opremanje naše vojske, policije i naših obaveštajnih službi. Nabavili smo šest novih migova. Rusi su nam pomogli da remontujemo četiri naša postojeća. Nabavili smo nove helikoptere za vojsku i za policiju, nove tenkove, nova borbena vozila, ali i nove uniforme, naravno, nove čizme. Sve to ne bi bilo moguće da nije bilo ispravne i promišljene ekonomske politike, da nije bilo stabilizacije javnih finansija, da nije bilo rasta BDP-a, investicija i otvaranja novih radnih mesta. Ne možemo imati snažnu vojsku ako nemamo snažnu ekonomiju. Ja mislim da je SNS pokazala da je takva politika jedino moguća.

Ono što želim da kažem, i da se nadovežem na diskusiju mog kolege Vladimira Orlića, jeste da, kada već govorimo o nacionalnoj bezbednosti, poruke koje su nam, svima nama u stvari, stigle od Sulejmana Ugljanina, mislim da apsolutno ne doprinose dobrim odnosima Srba i Bošnjaka. Sulejman Ugljanin je, valjda u žaru pobeđe na izborima za Bošnjačko nacionalno vijeće, rekao: „Ti problemi su to što Bošnjaci nemaju status naroda i što nije rešen status Sandžaka, koji je okupirana zemlja od 1912. godine. Srbija i Crna Gora nemaju tapiju nad Sandžakom, a ako žele da ga uknjiže kao svoju teritoriju, moraće da u Ustav uknjiže Bošnjake kao narod. Mi smo na tome dobili izbore i to ćemo zastupati“.

On je, kaže, ljudima u Beogradu koji su hteli da uzmu Bošnjačko nacionalno vijeće poručio da im je to propalo i da im je posao bio jalov. Ali ono što zaista zabrinjava, nešto što bi trebalo da zabrine i Srbe, i Bošnjake i predstavnike svih političkih partija, jeste sledeća rečenica: „Zadovoljan sam što ćemo sada sa više političkih opcija deliti odgovornost i što ćemo zajedno pobediti tu neman, fašističku tvorevinu, srpsku državu, Srbiju koja želi da legalizuje genocid i zločine kao sredstvo osvajanja teritorija i rešavanja političkih pitanja“. Ovo je izjava koja je zaista neprimerena. Ovo je izjava koja može slobodno da se okarakterise kao ratnohuškačka, izjava koja ne može doneti dobro nikome ko živi u Raško-polimskoj oblasti.

Ja neću da ulazim u terminologiju. Bošnjacima je verovatno drago da se ta oblast naziva Sandžak. Nije problem u tome. Problem je u tome kada kažete da je to oblast koju je država Srbija okupirala i kada državu koja organizuje izbore za nacionalne savete nazivate fašističkom. Nema izbora u fašističkim državama. To bi Sulejman Ugljanin trebalo da zna. Izbora ima u demokratskim državama. Srbija je demokratska država. Srbija je država svih građana koji u njoj žive. Država je srpskog naroda, ali podjednako i svih onih koji u njoj žive, a koji nisu Srbi. Srbija je i država Bošnjaka.

Sulejman Ugljanin ovakvim izjavama hoće da stvori atmosferu koju je svojevremeno stvarao početkom 90-ih godina, kada je organizovao referendum o tzv. autonomiji Sandžaka, i kada je hteo da proglasi republiku Sandžak. To je politika koja je veoma opasna. Na kraju krajeva, takve izjave su nepoštene i duboko ne odgovaraju činjenicama. Ako je iko uradio nešto dobro za popravljajanje odnosa između Srba i Bošnjaka, za prevazilaženje trauma između Srba i Bošnjaka, kako Bošnjaka koji žive u Srbiji, tako i Bošnjaka iz Bosne i Hercegovine, onda je to upravo Aleksandar Vučić. Nije mu bilo lako 2015. godine da ode u Srebrenicu i mi do dan-danas nismo dobili odgovore na pitanje ko je hteo u Srebrenici da ubije predsednika Vlade Aleksandra Vučića.

Aleksandar Vučić, iako mu je život visio o koncu, kao što ste videli, nije pognuo glavu pred onima koji su hteli da ga ubiju. Mi ni danas nećemo da pogremo glavu pred Sulejmanom Ugljaninom. Nemamo mi ništa protiv Bošnjaka. Bošnjaci su naši prijatelji, naše komšije, naši građani i brinućemo o njima kao što brinemo i o svim drugim građanima Srbije u svakom drugom delu Republike Srbije. Ali nećemo dozvoliti da se Srbija proglašava fašističkom državom. Ona to nikad nije bila, a pogotovo nije danas. I to bi Suljo Ugljanin trebalo da zna. Ako misli da će ovakvim izjavama da natera Aleksandra Vučića da ga uzme u Vladu Srbije, neće.

I ponoviću samo ono što je rekao naš predsednik pre nekoliko meseci, reagujući na sličnu izjavu Ugljaninovu – Suljo, nema fotelje za tebe u Beogradu. Nema fotelje za one koji rođenu državu, državu u kojoj su učestvovali na izborima, nazivaju fašističkom državom.

Dakle, Srbija nije fašistička država. Srbija je demokratska država a neka služi na čast svakome onome ko se, krijući se iza bošnjačkog ili bilo čijeg drugog manjinskog identiteta, usuđuje da državu u kojoj učestvuje na izborima, u kojoj živi, u kojoj žive oni, njihova deca, njihovi unuci, naziva fašističkom državom.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, doktore Martinoviću.

Po amandmanu Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Posle ovoga što je gospodin Martinović rekao, zaista ne može se staviti mnogo primedbi na ovo, jer jeste sve tačno što je rekao za Sulejmana Ugljanina, jeste tačno da se pokušava stvoriti veštački loša atmosfera za nacionalne manjine u Srbiji, pre svega u Raškoj oblasti. Ali mi ovde imamo jedan problem. Gospodin Martinović kaže – neće Suljo Ugljanin dobiti na osnovu ovoga fotelju u Vladi Republike Srbije. Ali šta ćemo sa onim ko ima fotelju u Vladi Republike Srbije?

Sulejman Ugljanin je izašao na ove izbore sa svojom listom koja se zvala Samoopredeljenje. S njim je predizbornu koaliciju zaključila izborna lista Vakata. Izbornu listu Vakata je podržao je Rasim Ljajić, dakle čovek koji ima fotelju

skoro već 20 godina u Vladi Republike Srbije. Sulejman Ugljanin je sinoć... Bili su zajedno, i ta lista Vakata je i Samoopredeljenje u Novom Pazaru, bahanalisali su celu noć, slavili neku pobjedu, mada nisam baš sigurna da mogu to doživeti kao pobjedu njih dvojica u koaliciji, ali dobro, njihova je to stvar. Ali je Sulejman Ugljanin, ovo što ste rekli, gospodine Martinoviću, rekao – zajedno ćemo uništiti fašističku tvorevinu srpsku državu. Zajedno sa onim s kim je napravio koaliciju, zajedno sa onim koga je podržao Rasim Ljajić.

Celu noć se orilo po Novom Pazaru, ta ista grupacija, uzvikivali su: „Jedna nam je i jedina želja da zakoljemo Vojvodu Šešelja“ i „Vučiću, pederu!“ To se celu noć orilo Novim Pazarom i samo odgovor koji bi trebalo da dobijemo ovde na pitanje je – da li Rasim Ljajić, kao potpredsednik Vlade, i dalje stoji iza podrške ovoj koaliciji Samoopredeljenje i Vakata je, odnosno toj grupaciji Vakata je, koja je deo politike Sulejmana Ugljanina? Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, Milorad Mijatović.

Izvolite.

MILORAD MIJATOVIĆ: Zahvaljujem, gospodine potpredsedniče.

Apsolutno smatram da je izjava Sulejmana Ugljanina neprihvatljiva. To je danas izjavio i ministar Rasim Ljajić. Iza takvih ratnohušakačkih izjava ne možemo kao partija nikad stajati.

Socijaldemokratska partija je partija državotvorna, vezana za Srbiju i ostaće vezana za Srbiju. Budite uvereni da ćemo uvek insistirati na našoj državi Srbiji i nećemo dozvoliti da bilo ko prođe, s bilo koje strane, da li sa te strane Sandžaka ili sa ove strane, neće proći. No pasaran.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Pravo na repliku ima Aleksandar Martinović.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Neće niko dok je Srbije kao pravne i demokratske države da zakolje Vojislava Šešelja.

(Vjerica Radeta: Ne plaši se on. Samo kažem šta su govorili.)

Razumem šta ste hteli da kažete. To što viču „Vučiću, pederu!“, pa to viču i po stadionima ovde u Beogradu. Nije to ništa novo.

Ali hoću da kažem nešto drugo. Cilj i motivacija mog izlaganja nije da pretim bilo kome ili da omalovažavam pripadnika bilo koje nacionalne manjine. Ono što bi trebalo i Srbi i Bošnjaci dobro da razumeju to je da raško-polimskoj oblasti, kako je mi nazivamo, ili Sandžaku, kako je Bošnjaci nazivaju, nisu potrebne ovakve izjave kao što je izjava Sulejmana Ugljanina. Treba investicija, treba novih radnih mesta, treba boljih škola, treba boljih bolnica, treba više pameti, više razumevanja, više sloge. Politika SNS-a je sloga, trajna sloga između Srba i muslimana, ili Bošnjaka, kako se oni danas nazivaju.

Samo želim da podsetim da Bošnjačko nacionalno vijeće nema ingerencije da menja granice države Srbije, nema ingerencije da vodi spoljnu

politiku Republike Srbije. Neće Suljo Ugljanin da otcepi Sandžak, niti bilo koji drugi deo Republike Srbije. Bošnjačko nacionalno vijeće će morati da deluje u skladu sa pozitivnim propisima Republike Srbije, a to pre svega znači da se bavi onim nadležnostima koje su zakonom stavljene u kompetencije svakog nacionalnog veća, pa i bošnjačkog, znači, obrazovanje, informisanje, kultura, negovanje običaja, jezika, pisma. Dakle, time će da se bavi bošnjačko i svako drugo nacionalno veće koje postoji u Srbiji.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Martinoviću.

(Vjerica Radeta: Replika.)

Možete po amandmanu.

(Vjerica Radeta: Pomenut je Vojislav Šešelj u negativnom kontekstu.)

PREDSEDAVAJUĆI: Nije u negativnom kontekstu, apsolutno. Čak ga je zaštitio.

Po amandmanu, Neđo Jovanović.

Izvolite.

NEĐO JOVANOVIĆ: Zahvaljujem se, predsedavajući.

Podržavam u celosti i u ime Poslaničke grupe Socijalističke partije Srbije amandman uvaženog kolege Martinovića, koji je dao jedan širi kontekst dešavanja koja su jako aktuelna, naročito danas, i medijski i politički. Stoga u ime svih nas socijalista ističem činjenice koje niko neće dovesti u sumnju.

Prva činjenica je da je grad Novi Pazar jedan od gradova u Srbiji. Druga činjenica je da je teritorija Novog Pazara sastavni deo teritorije Srbije. A treća činjenica je da je na toj teritoriji, kao i na teritoriji Raške oblasti, na kojoj, između ostalog, ne žive samo Bošnjaci već i Srbi, Crnogorci i neke druge nacionalnosti, raspisan referendum ili bolje reći izbori za Savet nacionalnih manjina.

Dakle, država Srbija je pokazala svoj puni demokratski kapacitet, jer je država Srbija demokratska država i u tom svom punom demokratskom kapacitetu država Srbija je omogućila Bošnjacima da slobodno izraze svoje biračko pravo. I to su Bošnjaci i izrazili. To je bošnjački narod ostvario u skladu sa Ustavom Republike Srbije, a taj Ustav Republike Srbije garantuje prava i Bošnjacima i Srbima i svim ostalim nacijama i nacionalnostima na teritoriji naše države.

Ako je tako, a jeste tako, onda šta drugo nego osuditi izjave koje ukazuju na to da je država Srbija fašistička tvorevina, da je predsednik države Srbije Aleksandar Vučić nekakav diktator ili neko ko pokušava svoju državu i deo svoje države da stavi pod nekakav jaram. Pa da li građanima Srbije, koji i te kako umeju da razmišljaju, i ovo može da bude jasno, da u svojoj državi neko pokušava deo teritorije, svoje države da stavi pod nekakav položaj nipodaštavanja ili fašističkog ugnjetavanja.

Zaista ove izjave, uvaženi kolega Martinoviću, moraju zavredeti punu osudu, ali ne samo osudu. Moraju zavredeti nešto mnogo drugačije, a to je intervencija organa institucija države Srbije, prevashodno pravosudnih institucija. Ovo nije ništa drugo nego atak na državu Srbiju. Ovo nije ništa drugo nego napad na državno uređenje, na naš pravni poredak i naš pravni sistem. Ovo nije ništa drugo nego napad na Ustav Republike Srbije.

Ako su ovakvi napadi prisutni, onda se stvarno neko mora time pozabaviti. Da li će neko biti procesuiran zbog ovakvih izjava, ostaje da se vidi. Ostaje da se sačeka. Smatram, i u ime nas socijalista sam uveren, da tužilaštvo ovde ne može ostati bez reakcije, da se moraju procesuirati ili barem operativno uzeti u obzir sve one izjave koje su bile usmerene na ružanje države Srbije, na atak na njen poredak i na ugrožavanje njenog sistema. Alibi za ostvaren dobar rezultat ni u kom slučaju nije nešto što podrazumeva slobodu izražavanja.

S druge strane, izjave koje je dao gospodin Ugljanin ni u kom slučaju ne mogu da budu pokrivene alibijem za ostvaren rezultat, jer taj ostvareni rezultat, ma kakav da je, ne daje mu za pravo da kroz ono što je na demokratski način ostvario, gde je na demokratski način uspeo da na izborima dostigne nivo koji je dostigao, da se na taj način opredeli prema državi koja mu je to omogućila, rušeći tu istu državu.

Gospodine Martinoviću, smatram da ste bili potpuno u pravu. Zahvaljujem se.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Jovanoviću.

(Vjerica Radeta: Po Poslovniku.)

Povreda Poslovnika.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Valjda bar to mogu da dobijem. Zaista je neverovatno da nisam dobila pravo na repliku, ali nema veze.

Vi treba da povedete računa o primeni člana 27. Ne možete vi tu, na tom mestu, gospodine Marinkoviću, da budete isključivo član vaše stranke. Vi morate da budete predsedavajući za kojeg svi ovde poslanici treba da imaju isti status. Svakome biste dali u ovom slučaju pravo na repliku, ali meni niste dali.

Ali to što vas muči i to što skakućete na svaki pomen, i vi i ove vaše kolege, na pomen imena Rasima Ljajića, to je vaš problem. Ne možete vi nas zaustaviti i sprečiti da pominjemo ono što mi znamo i za šta imamo saznanja.

I onda gospodin Mijatović kaže oni će kao državotvorna stranka zaštititi Srbiju od rušenja, kako sam razumela, i onih u Sandžaku, kako on reče, i ovih ovamo, pokazujući na nas. I vi ne reagujete. Vama to ne smeta. Pa srpski radikali nisu nikada razbijali državu i nikada nećemo dozvoliti nikome da razbija državu Srbiju, ali vi ostajete dužni, odnosno Rasim Ljajić ostaje dužan odgovor ovom narodu, Vladi Republike Srbije, Aleksandru Vučiću, koji je stao iza njega, ostaje dužan odgovor da li će on i dalje, da li će ova grupacija Vakata je, koja je njegova

bila na ovim izborima, da li će ići u koaliciju sa Samoopredeljenjem Sulejmana Ugljanina. To je suštinsko pitanje, jer su oni napravili predizbornu koaliciju.

Izbori prošli, još nemamo konačne rezultate, ali kakvi god budu, to je pitanje na koje mi tražimo odgovor – da li će Rasim Ljajić sa Suljom Ugljaninom i posle ovoga ići u koaliciju i da li Rasim Ljajić stoji iza narko-kartela u Novom Pazaru? Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala vam.

Nisam povredio Poslovnik i naravno da imate pravo, kao i svaki narodni poslanik u ovoj sali, apsolutno. Kada sedim na ovom mestu, ne predstavljam svoju partiju, nego radim svoj posao u skladu sa Poslovnikom, a vi ste mi još jednom dali argument da niste imali pravo na repliku i da sam dobro odlučio u skladu sa članom 104. jer nisam primetio da je profesor Mijatović apsolutno pokazao ni na koga, pa ni na vas, ni na vašu poslaničku grupu.

Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje?

(Da.)

Povreda Poslovnika, Nataša Jovanović.

Izvolite.

NATAŠA Sp. JOVANOVIĆ: Gospodine Marinkoviću, ne možete da budete zagovornik neke državne politike Srbije dok ste u koaliciji sa Vučićem, pošto često gostujete na jednoj televiziji sa nacionalnom frekvencijom, a da ovde zatvarate oči i zabijate glavu kao noj u pesak pred zaista zastrašujućim stvarima u današnjem danu.

Javljam se po članu 107. jer je vaš kolega, iz vaše stranke, Mijatović povredio i grubo narušio dostojanstvo Narodne skupštine obraćajući se nama srpskim radikalima. Maltene je hteo da nas poistoveti sa Sulejmanom Ugljaninom, a ono što je najstrašnije, gospodine Martinoviću, Ugljanin nije samo za državu Srbiju rekao da je fašistička, već je pozvao na javni linč sve Srbe koji rade u Raškoj oblasti u državnim institucijama. Rekao je „da su oni fašistički pioni koji rade, i po migu Rusa će učiniti sve da nestane“, kako je on rekao, „Bošnjaka sa tih prostora“.

Sad vi meni recite, gospodine Marinkoviću, kad ste vi predsednik ili tamo neki funkcioner u stranci Rasima Ljajića i podržali ste, verovatno ste i vi bili na nekom mitingu Ugljanina i onako ga zdušno podržali kao Marinković, zajedno sa Suljom tamo skandirali da pozivate za tu listu, kako je moguće da u Narodnoj skupštini Republike Srbije vi poslanicima koji na to ukazuju bilo šta spočitavate. Pa vi danas treba da kažete da li ste vi kao Vladimir Marinković za tako nešto, pa da vas ne prozivam sad ovde sve poimenično.

Pa kako vas, bre, nije sramota? Podržavate onoga koji na nečiji mig hoće da razbija Srbiju, da menja Ustav. Evo, tu je i Nela Kuburović, ministar pravde. Taj isti Ugljanin je još u januaru tražio da se Ustav menja i kroji na način na koji on to hoće po zahtevima njegovih mentora. Nemojte da se pravite nevešti i

vi i ovaj nesrećni Mijatović ovde. Pre dve godine kada je Ugljanin sa tim krenuo... (Isključen mikrofoni.)

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala. Isteklo vam je vreme.

Smatram da nisam povredio Poslovnik, a od vas niti je korektno, niti kolegijalno da me pozovete da vam odgovorim a znate da to ne mogu iz ove pozicije, a vrlo bih vam rado odgovorio.

(Nataša Jovanović: Pa prepusti Arsiću, pa odgovori.)

Ima ko će iz naše poslaničke grupe.

Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje?

Ne želite. Dobro.

Milorad Mijatović, povreda Poslovnika.

MILORAD MIJATOVIĆ: Zaista mislim da je svaka polemika bespotrebna. Član 27. Svaka polemika je bespotrebna.

(Vjerica Radeta: Ja sam se javila po članu 27.)

Član 103. Gospodine potpredsedniče, ovo više ne može da se sluša, da se poslanici vređaju. Ja zaista nisam nesrećan, a o sreći i nesreći onaj ko govori neka o tome razmišlja.

Vi znate vrlo dobro da Socijaldemokratska partija nije učestvovala na ovim izborima. Mi smo dali podršku listi poštenih ljudi, kompetentnih ljudi, naučnika, ljudi profesora i dali smo tu podršku, ali je to dala Sandžacka demokratska partija. Svako dalje vezivanje mislim da je bespotrebno i da ne vodi ničemu.

Stranka koja se javlja za reč je poznata po tome da konstruiše afere, da izmišlja, da iznosi laži. Na tome i opstaju i na tome vrlo uspešno već 20 i nešto godina u ovoj Srbiji oni rade ono što su dosada radili, upravo najveću štetu nanoseći državi Srbiji. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, prof. Mijatoviću. Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje? (Ne.) Hvala.

Po Poslovniku, Vjerica Radeta.

VJERICA RADETA: Član 27. stav 1. u vezi sa članom 107.

Ovde smo čuli zaista vrlo uvredljive primedbe kolege Mijatovića. Evo, ne znam zašto dobacuje. Mogao je malopre, imao je vremena, sve... Slobodno, nema potrebe histerično da skakuće, neka se opet javi. Neću intervenisati ako ponovi isti član Poslovnika koji i ja sad reklamiram.

Zaista je nedopustivo da se dozvoli i da se na ovaj način kolega obraća narodnim poslanicima Srpske radikalne stranke. Reći da mi opstajemo na izmišljanju afera, ne postoji čovek u Srbiji koji u to veruje. Ali ne postoji čovek u Srbiji, voleli nas ili nas mrzeli, ili bili ravnodušni, ne postoji čovek u Srbiji koji neće reći – e, kada je izneo Vojislav Šešelj, onda je to istina. Praksa je pokazala da je to tako.

Samo se vi smejte, a dobro znate da je tako. Samo se vi smejte. Mi ne opstajemo na izmišljanju afera, ne opstajemo na iznošenju afera, a vi opstajete na listama drugih stranaka. Vi opstajete... Izadite jednom muški na izbore, pa da vidimo gde ste i koliko ćete poslanika imati. Iz jednih kola prelazite u druga, sa liste Borisa Tadića na listu Aleksandra Vučića. Vi ste nemoralni ljudi, jer tako nešto mogu samo nemoralni ljudi da rade, i prolazite ovde zato što vas je na svojoj grbači ovaj put uveo Aleksandar Vučić, prošli put Boris Tadić, sledeći put ćete opet nekome da se nudite.

Vi ne možete nikome reći da opstaje na nečemu, osim na onome što je politika stranke. Vi nemate politiku, jer vi ste malo Bošnjaci, malo socijaldemokrate. Ne ide tako.

PREDSEDAVAJUĆI: Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje, s obzirom na to da nisam povredio Poslovnik? (Ne.) Hvala.

Reč ima dr Dragan Vesović.

DRAGAN VESOVIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

Ja sam se još malopre javio po amandmanu cenjenog kolege Martinovića i sve ću do jedne jedine reči koju je rekao da podržim, samo ne mogu da budem zadovoljan, jer ne vidim rešenje onoga šta ćemo da uradimo povodom ovakve izjave gospodina Ugljanina, a nešto uraditi moramo.

Uvek sa ove govornice ustanem kada se spomene Sandžak, jer u Ustavu Republike Srbije to ne postoji. Slažemo se, kolega Martinoviću, da je to Raška oblast, ali moramo da se složimo da nije prvi put gospodinu Ugljaninu da ima ovakva proklizavanja. Skoro je pozivao nekog nazoviministra inostranih poslova neke tzv. države koja je deo teritorije, pa smo otčitali. Pa stalno čutimo kada on ima takve ispade.

Tu je ministar pravde. Žao mi je što nije gospodin ministar unutrašnjih poslova tu, da ih pitamo šta ćemo da preduzmemo, jer Srbija je pokazala, i tu se slažem sa uvaženim kolegom Jovanovićem i bliži sam njegovom stavu, da nešto moramo preduzeti. Pokazali smo najveći demokratski potencijal. Dali smo mogućnost svim nacionalnim manjinama u državi Srbiji da svoja prava kroz nacionalna veća u onome za šta ste vi rekli da je delatnost tih nacionalnih veća ostvaruju.

Kada ja sa ove govornice pričam o pravima Srba, u okolnim zemljama nemam podršku sa strane, a gospodinu Ugljaninu ja ću da poručim, jer ne znam da li ćete iz raznoraznih razloga, jer setićemo se, ne tako davno on je bio ministar, bez nekog resora, ali je sedeo u Vladi i tačno je da mu je predsednik gospodin Vučić rekao skoro – Suljo, nema te fotelje i nećeš se na taj način izboriti.

Ja ću mu predložiti ono što je najveći demokratski princip koji može da postoji. Pošto se njemu ne sviđa u Srbiji, pa neka je napusti. Ima široko polje,

ima mogućnost demokratskog odlučivanja. Ne sviđa mu se u Srbiji, neka je napusti.

Ne možemo da ostanemo nemi, i vlast i opozicija, na ovo što nam se radi. Raška oblast nije Sandžak. Raška oblast je srce Srbije. Tu je nastala srpska srednjovekovna država. Tu su nam i Stupovi i Sopoćani, i ne možemo da dozvolimo takve ispade i da se svaki dan čudimo kada gospodin Ugljanin, a setite se kada je skoro otišao kod, kako reče, baba Erdogana na par dana u posetu. Podsetiću vas da nam je najveći turski prijatelj među prvima priznao Kosovo. Moramo da reagujemo. Kako, voleo bih da čujemo. Ja sam predložio. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, dr Vesoviću.

Dr Aleksandar Martinović, pravo na repliku.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Ja sam već rekao – što bih se ja čudio izjavama Sulejmana Ugljanina kada ovde u Narodnoj skupštini Republike Srbije čujem maltene iste reči na račun srpskog naroda koji živi na Kosovu i Metohiji, da ga predstavljaju kriminalci, ološ, lopovi i kakvim sve drugim epitetima ti ljudi nisu nazivani.

Vi kažete da mi ćutimo. Evo, kao što vidite, ne ćutimo. Upravo je SNS u Narodnoj skupštini otvorila pitanje izjave Sulejmana Ugljanina. Neka Suljo radi svoj posao, mi ćemo svoj. Mi ćemo i dalje da pružamo ruku našim prijateljima Bošnjacima, i Srbima i Bošnjacima i u Novom Pazaru, i u Tutinu, Sjenici i svakom drugom delu teritorije Republike Srbije potrebno je ono što je potrebno i meni i vama, ono što je potrebno i vašoj i mojoj deci. Potrebni su dobri putevi, dobre škole, dobre bolnice, mogućnost da ostanu u svojoj zemlji, da rade, da mogu ovde da zasnuju svoje porodice. Potreban im je mir. Potrebna im je stabilnost. Potrebno je razumevanje jednih i drugih.

Nemojte da imate nikakav strah. Neće niko da otcepi bilo koji deo teritorije Republike Srbije, jer nikome se neće desiti ništa loše zbog toga što je Sulja Ugljanin uspeo da dobije najveći broj mesta u Bošnjačkom nacionalnom vijeću. Neka mu je nazdravlje! Ali država Srbija će ostati celovita, a Vlada Srbije i predsednik Republike i mi koji ih podržavamo ovde u Narodnoj skupštini nastavićemo da radimo svoj posao, da dovlačimo i dalje investitore i iz zemlje i iz inostranstva u taj deo Republike Srbije, da otvaramo nova radna mesta, da gradimo još bolje puteve, da gradimo još bolje škole, da otvaramo nova obdaništa, da radimo na tome da nas ima više u toj oblasti, i Srba i Bošnjaka i svih drugih.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, dr Martinoviću.

Pravo na repliku ima dr Dragan Vesović.

Izvolite.

DRAGAN VESOVIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

Slažemo se, gospodine Martinoviću, da ste vi prvi rekli, i ja podržavam te reči, ali ja očekujem dela, a reči kao reči, seku. Čudimo se Sulejmanu Ugljaninu kada kaže da je Srbija fašistička tvorevina, a ja od vas čujem da sam ja fašista. Ne od vas lično, sa te strane. Dosta puta i stalno apelujem da vodimo računa šta pričamo.

Šta ćemo npr. sa time, gospodine Martinoviću, što je u Prijepolju SNS u koaliciji sa Ugljaninom? Hoćete li napustiti koaliciju? To moramo da radimo. Ne možemo da ćutimo. Znam da isto mislimo, ali hajde da isto i uradimo. Toliko imam prijatelja Bošnjaka, nadam se baš onako dobrih kao što su i vaši prijatelji, sa kojima se redovno čujem, čestitamo praznike, posećujemo se. Nije to sporno. Sporan je čovek koji ovu, ovakvu retoriku unosi u državu Srbiju i pokušava da na nečemu gradi nešto što ne može da ostane bez osude. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆU: Hvala, doktore Vesoviću.

Reč ima Marijan Rističević, povreda Poslovnika.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, potpuno uvažavajući prethodnog govornika, reklamiram član 107.

Fašizam je čudna stvar. Ja na određeni način razumem Sulju Ugljanina. Srbija mu je bila dobra dok je imao fotelju ovde. Onog trenutka kada je izgubio fotelju, Srbija nije više bila za njega država. To je stav Sulejmana Ugljanina. To je čovek konflikta, čovek koji želi da homogenizuje Bošnjake oko konflikta koji će sam izazvati.

Ja nisam od onih koji će nasesti na ratoborne, ratnohušakačke i nacionalističke izjave Sulejmana Ugljanina. Srbija treba da ide napred. Lako ćemo mi sa Sulejmanom Ugljaninom, vrlo lako. Ali ja pitam ove retoričare koji glasno osuđuju, što i ja činim, Sulejmana Ugljanina da li su sa podjednakom težinom osudili poziv na vešanje na Terazijama, poziv na silovanje. To mi je nešto kao minimum fašizma. Da li su na isti način osuđivali poziv na puč, na vojno hapšenje i policijsko hapšenje regularno izabranog predsednika Republike Srbije? Ja to nisam čuo iz onih klupa odakle čujem glasne, opravdano glasne izlive prema Sulejmanu Ugljaninu. Mislim da je on to zaslužio, ali i da smo mi kao Skupština zaslužili da nam iz tih klupa objasne, iz tog saveza Boškomir – Lepomir da li je izjava da je carica Milica makro svoje ćerke Olivere prostitutke službeni stav te koalicije ili je to istup samo jednog od lidera. Da li je to deo fašizma? Da li je to deo „govora mržnje“? Ja se slažem s tim.

Moramo imati jednak tretman za sve. Pri tome treba da odelimo Sulejmana Ugljanina od Bošnjaka, jer Bošnjaci nisu zaslužili da imaju takvog Sulejmana Ugljanina. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala. Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje? (Ne.)

Gospodine Jovanoviću, po amandmanu?

(Nedo Jovanović: Pomenut sam od strane kolege.)

Da, ali niste u negativnom kontekstu. On se samo složio sa vama.

Možete po amandmanu, ali prednost ima Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Čini mi se da smo ovde svi bar deklarativno saglasni sa tim da ovo što je Sulejman Ugljanin rekao nije dobro i da je to naišlo na opštu osudu. Ono što sam ja rekla u prvom ili nekom već prethodnom javljanju, želim da podsetim da je 2016. godine Sulejman Ugljanin imao slične verbalne ispade, kao što su ovi ovih dana, i tada se Rasim Ljajić ogradio od njega i sve najgore rekao o tim izjavama, ali je onda pitanje kako se dve godine kasnije našao u koaliciji sa njim. To deluje veoma neiskreno.

Rasim Ljajić je pre tri dana rekao ako ne pobedi ova koalicija, mislio je na tu svoju koaliciju Vakaf i Samoopredeljenje Sulejmana Ugljanina, goreće Novi Pazar. To nije izmišljeno. To je rekao direktno u kameru. Rekao je, dalje, da Bošnjaci moraju da uključe mozak. Dakle, on je uvredio Bošnjake, ili muslimane, kako ih mi zovemo, ali u svakom slučaju, svejedno je.

Ovo što izgovara Sulejman Ugljanin treba da se osudi, ali nije to toliko opasno. Nije Suljo opasan. Može on da lupeta šta hoće, jer to, na kraju krajeva, jeste samo lupetanje, ali mnogo je opasnije to što je Novi Pazar pun droge kojom se truju i ubijaju i srpska i muslimanska deca. To je problem kojem se mora posvetiti posebna pažnja, a to je, mi vam tvrdimo, i te kako povezano sa potpredsednikom Vlade Rasimom Ljajićem.

PREDSEDNIK: Reč ima Vladimir Marinković, povreda Poslovnika.

VLADIMIR MARINKOVIĆ: Hvala, uvažena predsednice Narodne skupštine.

Reklamiram član 107. Prekršen je Poslovnik i prekršen je više puta tokom dana i prethodnih dana, imajući u vidu da se priča, prvo što se krši dostojanstvo Narodne skupštine, drugo što ovde jedna od poslaničkih grupa apsolutno ne priča o dnevnom redu. Bar da se govori nešto što je vezano za dnevni red i ove predloge zakona i sam amandman koji je gospodin Martinović obrazlagao, ali ovo stvarno nema nikakve veze. Ovde imamo na sceni jedan izražaj fikcije, ali slobodno mogu da kažem i frustracije prethodne govornice potpredsednikom Vlade Rasimom Ljajićem. Ovo ću objasniti time što je ovo sudar dve Srbije. Jeste sudar dve Srbije, jedne koja je u roptaju, jedne koja je na svom potpunom zalasku i jedne koja utiče i koja doprinosi modernizaciji naše zemlje, koja podstiče sve one civilizovane vrednosti koje Srbija treba da dostigne i koje je dostigla u prethodnih nekoliko godina.

Smatram da je SDPS i te kako doprinela tome, a pogotovo gospodin Rasim Ljajić. Štagod da je radio u mandatima i sada, dok je ministar trgovine, i u prethodnim mandatima, uradio je puno i za ljudska prava, uradio je puno i za one koji su bili optuženi, koji su bili u problemu, i to mogu da posvedoče, i posvedočile su mi neke kolege ovde. Kada niko nije hteo da uradi državni posao,

kada niko nije hteo da poštuje zakon pre 10-15 godina, to je radio Rasim Ljajić i ovo mu je hvala. Ovo je rezultat te frustracije i fikcije, ali mi znamo o čemu se radi. Moderna Srbija će da pobedi.

Ne tražim da se izjasnimo u danu za glasanje.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Reč ima Vjerica Radeta, povreda Poslovnika.

VJERICA RADETA: Član 27. stav 1.

Naravno, ne može se ovde govoriti o frustraciji, bar ne frustraciji poslanika Srpske radikalne stranke. Nema, zaista, nikakvog razloga. Mi dominiramo u ovom parlamentu, tako da ne vidim što bismo bili frustrirani.

Kada je u pitanju neka podela Srbije na ovu ili onu, a o čemu je govorio gospodin Marinković, ja znam, mi znamo samo za jednu jedinu Srbiju. Čija je politika zastarela, čija nije, to ocenjuju birači, ali ono što je činjenica jeste da Marinković pripada manjem broju ljudi, koji bi želeli u Srbiji Skotovu Srbiju. Mi srpski radikali to ne dozvoljavamo.

Moramo zaista jednom da raščistimo zasvagda to kome je Rasim Ljajić pomagao. Mi smo o Rasimu Ljajiću govorili pozitivno u smislu saradnje sa njim kada smo kao tim za odbranu Vojislava Šešelja sarađivali, ali nije on radio, znate, ništa spektakularno. Čak nije radio kako je trebalo da se radi. Gospođa Maja Gojković to zna, bila je član tima na početku. Naša kancelarija, haška u Srbiji, bila je u obavezi istog momenta kad pošalje određenu dokumentaciju Haškom tužilaštvu da kopiju dostavi timu za odbranu. E, to se nikada nije desilo, već kad mi saznamo, kad predsednik naš sazna u Hagu da je tužilaštvo dobilo neku dokumentaciju, onda zovemo Rasima Ljajića i kažemo – što nam nisi poslao? On kaže – evo, sad ću da kažem službama neka dođe neko da uzme. E, to je istina. Znači, on je radio taj činovnički posao, ali tek kada smo mi to tražili. I nikada nije... On je govorio da on to nije uspeo, da mu nije dao Dragan Šutanovac.

(Predsednik: Vreme.)

Molim, vas, samo da završim ovu rečenicu. Rekao je da mu nije dao Dragan Šutanovac. Nikada nam nije dao spise Aleksandra Vasiljevića, koji je najodgovorniji za zločine koji se Srbima stavljaју na teret.

PREDSEDNIK: Daću vam po amandmanu, i Neđi Jovanoviću i Vladimiru Marinkoviću.

I molila bih vas da se nekako vratimo na amandmane.

Svakako dobijate vi prvo po amandmanu, pa Neđo Jovanović.

VLADIMIR MARINKOVIĆ: Hvala, uvažena predsednice Narodne skupštine.

Naravno da, kao što je i profesor Mijatović malopre rekao, kao poslanička grupa, kao narodni poslanici koji teže i podržavaju najveću stranku u ovom parlamentu, koji su deo većine, koji su državotvorni i tako se ponašaju,

naravno da najoštrije osuđujemo ponašanje i izjave Sulejmana Ugljanina, pogotovo što, i gospodin Martinović je to lepo objasnio, to su bili izbori za nacionalne savete nacionalnih manjina, ali moram da napomenem i to da su se neke stranke koje su parlamentarne, opozicione stranke, i te kako uključile u te izbore.

Ja još uvek, verujte mi, ne mogu da nađem tu kopču, ne mogu da nađem logiku da se neka stranka koja funkcioniše na nacionalnom nivou, koja je parlamentarna, čije je sedište u Beogradu, uključuje u proces izbora za Nacionalni savet nacionalnih manjina i to za izbore za Bošnjačko nacionalno vijeće. Onda postavljam pitanje zašto se ne uključuje za izbore za nacionalno veće Roma, Slovaka, Rumuna. Logično je da se postavlja pitanje zašto baš Bošnjaka. I tu dolazimo do tih glavnih odgovora, dakle do glavnog motiva da je ovo politički instruirano, da tu ima i te kako ogromnog interesa. Neću ulaziti koji je interes.

Molim vas, uvažena predsednice Narodne skupštine, jutros smo imali priliku da čujemo da je neko ovde nas u poslaničkoj grupi prebrojavao, prebrojavao nam krvna zrnca i rekao – pa od vas 10 jedan je Bošnjak. Ja vas molim, ovo je visoki dom Narodne skupštine. Mi smo ovde svi isti. Svi ovde treba da se ponašamo državotvorno u cilju jačanja naše Srbije, naše zemlje, da radimo prvenstveno u interesu naših građana, a ne da prebrojavamo jedni druge.

Poštujem sve one koji su članovi SNS, ko god da su, Mađari, Slovaci, Rusini, takođe i iz SRS, ali neću da dozvolim da neko u 21. veku, u 2018. godini komentariše kako mi imamo jednog Bošnjaka. Sutra će reći – pa kakvi ste vi to Srbi, jer svi pripadamo većinskom narodu. Zašto to radimo u 21. veku? Milan Stojadinović se okreće u grobu zbog ovoga i svi oni velikani koji su gradili našu zemlju, gradili ove temelje na kojima danas imamo ovu našu parlamentarnu demokratiju i Skupštinu. I kralj Aleksandar i Milan Stojadinović i svi oni koji su se borili i dali svoje živote za ovu zemlju. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima Neđo Jovanović.

NEĐO JOVANOVIĆ: Zahvaljujem se.

Podržavajući amandman uvaženog kolege Martinovića, za razliku od ostalih poslanika, ja, uvažena predsednice, pozivam na budnost. Budnost zbog toga što je u pitanju govor mržnje, i to govor mržnje prema državi koja je obezbedila pravo da Sulejman Ugljanin bira i da bude biran. Državi Srbiji, koja je Bošnjacima obezbedila pravo da na demokratskim izborima izaberu one za koje smatraju da imaju najveći kapacitet kada je u pitanju njihovo pravo glasa.

Ako govor mržnje koji je usmeren prema državi koja je to sve obezbedila, koja to garantuje i po Ustavu, smatramo benignim, onda smo u jednoj velikoj opasnosti, jer taj govor mržnje bukvalno može da bude kao karcinom u metastazi, a kada metastazira, on razjeda tkivo, ubija. Na taj način je upravo počelo razjedaње nečega što ne sme da se dozvoli, a to je uređenje

države Srbije. To je nešto što ni u kom slučaju ne sme da prođe bez onoga što sam ukazao u prethodnom govoru, a to je bez adekvatne reakcije institucija koje na to moraju da odgovore.

Sulejman Ugljanin ne koristi samo dnevnopolitičke prilike da ostvari određene poene. On realizuje ono oko čega treba biti posebno oprezan, ostvaruje ono što mu je neko drugi zacrtao ili neko inscenirao. Ja molim bukvalno sve u državi Srbiji da ovako nešto ne prihvate tako lako i da imamo apsolutno nulti stepen tolerancije prema onome što je uradio Sulejman Ugljanin. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Dajem pauzu od 10 minuta, da pokušamo da se vratimo na amandmane, inače ćemo završiti danas sednicu.

(Narodni poslanici dobacuju.)

Nećete vikati.

Ne sumnjam, ali bolje da se dogovorimo nego da se sankcionišemo.

(Nataša Sp. Jovanović dobacuje.)

Ne mora se ništa sem da se umre, Nataša. Poslanice, nemojte se svađati sa mnom.

Nije bilo nikakvih neistina. Polako. Nemam istinometar na mom predsedavajućem mestu, zato imate svi prava da diskutujete, ali ima načina i da se nešto zaustavi što nema veze sa Predlogom zakona, raspravom o amandmanima.

(Nataša Sp. Jovanović dobacuje.)

Nemojte se svađati sa mnom. Polako.

(Posle pauze.)

PREDSEDNIK: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Veroljub Arsić.

Izvolite, kolega Arsiću.

VEROLJUB ARSIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, imajući iskustva koja smo imali 2014. godine, bilo je potrebno urediti oblast i povećati sigurnost građana Republike Srbije i njihovu imovinu. Međutim, ja sam se od nekih svojih kolega narodnih poslanika koji su iz bivšeg režima i nekih njihovih diskusija zaista prilično iznenadio. Žao mi je što nisu tu. Neki od tih kolega nikad nisu učestvovali u izvršnoj vlasti, ali ja smatram da svako bira svoje društvo i da je u društvu onih koji mu najviše odgovaraju i kojima je najbliži.

Ovde je bilo raznih laži oko pripadnika Srpske liste, ali jedna novina u ovom zakonu jeste ta da neće sve biti povereno i predato lokalnim vlastima kada su u pitanju prirodne katastrofe i vanredne situacije. Imaće mnogo veću nadležnost republički organi nego što su imali dosada, a to valjda zbog iskustva koje smo imali sa gradom Šapcem. Znači, nikada neću moći da shvatim

logiku ljudi koji su ostavili svoje sugrađane i njihovu imovinu na milost i nemilost stihijama i bujicama da bi za sve ono što se loše desi okrivili tadašnjeg predsednika Vlade Aleksandra Vučića i ministra unutrašnjih poslova Nebojšu Stefanovića, da bi stekli neki politički poen, da bi naudili političkom ugledu i Vlade Republike Srbije i njenih ministara. Takvi ljudi, koji se igraju ne samo imovinom svojih građana nego i životima svojih građana, ne zaslužuju da vode ni jednu jedinu lokalnu samoupravu. Zamislite, oni su iz tog grada, rođeni su u tom gradu, žive u tom gradu i spremni su, da bi napravili nekakvu političku štetu, da dovedu u pitanje živote svojih sugrađana. Pa to je morbidno. Zamislite kakvo je onda njihovo razmišljanje o Republici Srbiji. Zamislite kakvo je onda njihovo razmišljanje o našoj južnoj pokrajini Kosovu i Metohiji. I onda mi dođu ti iz bivšeg režima da pričaju kako su neki drugi lopovi.

Samo još jedan primer. Evo, imali su doktrinu da nam vojska ne treba, da nas više niko neće da napada, pa su sve živo upropašćavali, prodavali, rasprodali. Ali da se vratimo ponovo na tu 2014. godinu. Vojska je oduvek bila jedan simbol koji brani građane ne samo od neprijatelja, nego kada su u pitanju i prirodne katastrofe i nesreće. Tadašnja vojska Srbije nije mogla da pomaže građanima jer su prodali čak i čamce. I onda mi pričaju kako oni vole Srbiju, a ne mi. U takvu situaciju su nas bili doveli. I, mada moja koleginica nije u svemu tome učestvovala, iz Novog Sada, iz bivšeg režima, vraćam se početku diskusije. Svako bira svoje društvo, a valjda ga bira sa onima sa kojima se najbolje oseća.

PREDSEDNIK: Na član 1. amandman je podnela dr Desanka Repac.

Izvolite.

DESANKA REPAC: Zahvaljujem, predsednice.

Poštovane kolege, predstavnici Vlade, gospođo ministarko, podnela sam amandman sa posebnim osvrtom na smanjenje rizika od migrantske krize.

Ovim zakonom uređujemo smanjenje rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama. Akcenat zakona je na prevenciji, jačanju pojedinca zajednice da reaguju na katastrofe i spasavanje, zaštitu ljudi, materijalnih i kulturnih dobara. Zakon reguliše prava građana, obaveze pravnih lica, lokalne samouprave, autonomne pokrajine i Republike Srbije.

Republika Srbija i Evropska unija su se tokom 2015. i 2016. godine suočile s nezabeleženim naletom migranata i izbeglica. U EU je pristiglo više od milion ljudi. Većina je pobegla od rata i terora iz afričkih i azijskih zemalja. To je bila humanitarna migrantska katastrofa. Radilo se o problemu koji je svakodnevno odnosio živote, uglavnom mlade ljude i decu. To je bilo goruće pitanje, jer je broj dece migranata bez roditelja i pratnje rastao.

Ovo su bili putevi očajnika. Hiljade ljudi je poginulo na moru pokušavajući se domoći EU. Srbija je devedesetih naučila šta znači biti

izbeglica. Zbog toga smo spremno otvorili granice kada je migracijska kriza počela i sa EU smo pristupili rešavanju problema.

Tako je u Subotici, gradu iz kog ja dolazim, u ime Srbije, koji je opravdao sva moguća očekivanja, pokazano ljudsko lice prema ljudima koji su bežali iz rodniha mesta zbog ratnih sukoba na tim prostorima. Subotica je ozbiljno i odgovorno pristupila ovom problemu. Ovo što je Srbija uradila za migrante stavilo ju je na prvo mesto država koje su na najodgovorniji mogući način rešili pitanje. Subotička lokalna samouprava, na čelu sa gospodinom Bogdanom Labanom, jako osporavan u poslednje vreme, formirala je pored Saveta za migracije i Radnu grupu za praćenje migracija na teritoriji grada. Lokalna samouprava sa Vladom Republike Srbije sprečavala je humanitarnu katastrofu i pomogla održavanje bezbednosti sa Ministarstvom unutrašnjih poslova.

Zajedno sa nevladinim organizacijama i Vladom Republike Srbije subotička lokalna samouprava otvara prihvatni centar koji je pod pokroviteljstvom Komesarijata za izbeglice. Subotica ima čime da se pohvali kada je migrantska kriza u pitanju jer se ponašala prema svim ljudskim normama, gde su svi bili dobri domaćini i ljudi na usluzi koji su spremni da pomognu. Migrantska kriza je ljudska stvarnost, kojom treba kvalitetno upravljati a ne posmatrati kao problem koji se treba rešiti. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo poslanik Radovan Jančić.

Izvolite.

RADOVAN JANČIĆ: Zahvaljujem, gospođo predsednice.

Poštovani narodni poslanici, cenjena gospođo Kuburović, sa ciljem da se dodatno definiše predmet zakona o kojem raspravljamo podneo sam amandman koji glasi – ovim zakonom podstiče se sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na prevenciju od posledica suše.

Sistem smanjenja rizika od katastrofa i upravljanja vanrednim situacijama koji se ovim predlogom zakona uspostavlja je od posebnog interesa za Republiku Srbiju i predstavlja deo nacionalne bezbednosti. Zato je od posebne važnosti donošenje ovog zakona, kojim se u prvi plan stavljaju principi, planski dokumenti, mere i aktivnosti koje treba da doprinesu uspešnoj prevenciji od katastrofa i podignu nivo spremnosti na reagovanje u slučaju nastupanja elementarnih ili drugih vrsta nepogoda.

Ključno obeležje Predloga zakona predstavlja stavljanje preventive u prvi plan kako bi se rizici od katastrofa smanjili i stvorili svi uslovi za efikasnije sprovođenje zaštite od elementarnih nepogoda, što će, što je i najvažnije, doprineti povećanju stepena bezbednosti građana i njihove imovine.

Elementarna nepogoda je iznenadna velika nesreća koja prekida normalno odvijanje života, uzrokuje žrtve, štetu većeg obima na imovini ili njen potpuni gubitak. Jedna od elementarnih nepogoda jeste i suša, kada su zalihe

vode u tlu smanjene zbog pomanjkanja padavina. Zbog suše mogu nastati ozbiljni poremećaji u poljoprivredi, kao osloncu u proizvodnji hrane, što u krajnjem slučaju može izazvati pojavu gladi i gubitke u ljudskoj i životinjskoj populaciji. Pojava suše postaje sve češća u celom svetu. Gotovo da ju je nemoguće predvideti, ali se ona, prateći i analizirajući brojne parametre, ipak može naslutiti, pa čak i pravovremeno prognozirati. Preventivnim delovanjem i razvojnim projektima ove vlade Srbija će veoma brzo otkloniti rizik mogućih posledica ove elementarne nepogode o kojoj sve do 2012. godine niko nije razmišljao. U Srbiji se pod sistemima za navodnjavanje do te 2012. godine nalazilo jedva 2% obradivog poljoprivrednog zemljišta, a cilj nas iz SNS-a je da bude bar 10%.

Otuda je danas u Vojvodini u toku izgradnja 11 kapitalnih regionalnih sistema, u centralnoj Srbiji tri hidrosistema, sa ciljem da se otklone svi rizici i omogući efikasna borba protiv suše. Pored toga, nema u Vojvodini lokalne samouprave koja nije pristupila uređenju dvonamenske kanalske mreže na poljoprivrednom zemljištu i izradi projektno-tehničkih dokumentacija za podizanje i izgradnju novih zalivnih sistema.

Odgovornim pristupom ove vlade i Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede u rešavanju problema suše i radu na smanjenju rizika od ove elementarne nepogode iskazuje se visok stepen odgovornosti prema građanima, sa ciljem da se pre svega obezbedi njihova bezbednost, ali i da se realizuju razvojni ciljevi u oblasti poljoprivrede i time doprinese sveukupnom razvoju Republike Srbije. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo poslanik Vlado Babić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela poslanica Ljibuška Lakatoš.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo poslanik Miodrag Linta.

Izvolite.

MIODRAG LINTA: Hvala. O mom amandmanu ću govoriti u kontekstu tragedije, odnosno katastrofe koju je doživeo srpski narod 90-ih godina na prostoru bivše Jugoslavije.

Opšte je poznato da je sa područja današnje Hrvatske 90-ih godina prošlog veka proterano preko pola miliona Srba. Sa područja današnje Federacije BiH takođe je proterano pola miliona Srba, a sa područja Kosova i Metohije preko 200.000 Srba i drugih nealbanaca. Dakle, bilans ratova koji su vođeni na prostoru bivše Jugoslavije 90-ih godina prošlog veka je tragičan za srpski narod. Preko 1.200.000 Srba je doživelo tragediju i bilo prinuđeno da napusti svoje stanove i kuće.

Šta su bili uzroci tih ratova? Mi danas imamo na sceni u delu pojedinih zapadnih centara moći, delu zapadnog javnog mnjenja, kao i u Zagrebu, Sarajevu i u Prištini, priču o jednoj potpuno lažnoj, besmislenoj i apsurdnoj tezi da je glavni krivac za ratove 90-ih godina bila Srbija i srpski narod, a da su Albanci, Hrvati, Bošnjaci tobože bili žrtve koje su vodile oslobodilačke ratove.

Istorijske činjenice pokazuju potpuno suprotno. Glavni krivac za rat na području današnje Hrvatske bila je proustaška politika Franje Tuđmana, čiji cilj je bio stvaranje hrvatske države bez ili sa što manje Srba. Hrvatska je vodila osvajački i agresivni rat prema srpskom narodu u Hrvatskoj, prema JNA i prema Jugoslaviji. Mi danas imamo kao mantru priču u Hrvatskoj kako je tobože tzv. Domovinski rat bio oslobodilački rat. To je čak definisano Deklaracijom o Domovinskom ratu iz 2000. godine i zakonom o pravima branitelja, koji je usvojen na Hrvatskom saboru krajem prošle godine.

Mi moramo stalno da reagujemo na tu lažnu i bespravnu tezu hrvatskih političara i hrvatske javnosti da su Srbija, odnosno Jugoslavija, JNA i krajiški Srbi izvršili agresiju na Hrvatsku. Kako je moguće da su Srbi u Hrvatskoj izvršili agresiju sami na sebe, kad tamo žive vekovima? Kako je moguće da sam ja izvršio agresiju na moju opštinu Vrginmost? Kako je moguće da je kolega Atlagić izvršio agresiju na severnu Dalmaciju? Kako je moguće da su stotine hiljada Srba, a živelo ih je oko 700.000 zajedno sa Jugoslovenima, izvršili agresiju sami na sebe? Tu tezu demantuje jedan veoma važan dokument iz maja 1993. godine koji su sačinile Ujedinjene nacije. Prema tome dokumentu, do maja 1993. godine, dakle prve dve godine rata, sa područja koje je bilo pod kontrolom hrvatskih snaga i hrvatske vlasti proterana je 251.000 Srba i još preko 250.000 je proterano u zločinačkim akcijama „Oluja“, „Bljesak“ i „Medački džep“.

Drugi problem koji imamo u Hrvatskoj jeste da punih 28 godina, od dolaska Franje Tuđmana na vlast, imamo državni projekat rehabilitacije ustaštva i ustaške ideologije koji je ušao u svoju završnu fazu, tako da imamo i skandaloznu odluku tzv. Vijeća, odnosno Centra za suočavanje s prošlošću u Zagrebu, da se ustaški pozdrav „Za dom spremni“, pod kojim je pobijeno stotine hiljada Srba u ozloglašenoj NDH, prema mišljenju toga saveta može koristiti ponekad, u specijalnim prilikama. Da li je moguće da bi nekakav savet za suočavanje sa prošlošću u Berlinu doneo zaključak da se „Zig hajl“, nacistički pozdrav, može koristiti u pojedinim prilikama? Naravno da to nije moguće.

Glavni problem jeste što u Hrvatskoj nije izvršen proces denacifikacije i zato sada imamo tragičnu činjenicu da je ustaštvo temelj današnje Hrvatske, da imamo sistematsko kršenje ljudskih nacionalnih prava Srba u Hrvatskoj, da imamo stotine hiljada proteranih Srba koji ne mogu da ostvare svoja osnovna imovinska, stečena, statusna i druga prava, koji ne mogu da vrata stanarska prava, zaostale neisplaćene penzije. Preko 10.000 srpskih kuća i poslovnih

objekata je srušeno u klasičnim terorističkim akcijama tokom 1991, 1992, 1993. godine po hrvatskim gradovima.

U Srbiji se često, daću samo jedan primer, tragedija Srba iz zapadne Slavonije svodi na „Bljesak“, kada je proterano oko 20-ak hiljada Srba. Većina, preko 70.000 Srba sa područja zapadne Slavonije je proterano tokom leta i jeseni 1991. godine u zločinačkim akcijama „Otkos“, „Orkan“ i „Papuk“.

Slična situacija je, nažalost, i na području Federacije BiH. Rekao sam, i sa tog područja je proterano preko pola miliona Srba. Srbi su tamo građani drugog reda. Prema poslednjem popisu iz 2013. godine, od blizu 600.000 Srba, koliko ih je živelo uoči rata na području Federacije BiH, sada ih živi svega 56.000.

Danas sam, sticajem okolnosti, u Skupštini Srbije u svojstvu predsednika Odbora za dijasporu Srba u regionu primio vladiku bihaćko-petrovačkoga Sergija i predstavnike 12 značajnih udruženja koja deluju u Srbiji, a čiji su predstavnici i članovi rodnom i poreklom sa područja Federacije BiH. Danas smo konstatovali dosta sumorne činjenice. Imamo problem da i dalje obnova Federacije BiH, obnova porušenih kuća ide veoma sporo, da se ne obnavlja komunalna infrastruktura, da imamo sistemsku diskriminaciju Srba koji ne mogu da se zaposle na nivou 10 kantona Federacije BiH u prosveti, u zdravstvu, policiji, u javnim preduzećima. Kao posledicu toga imamo iseljavanje. Sve su veća iseljavanja srpskih povratnika koji su se vratili početkom 2000-ih godina svojim kućama i na svoja ognjišta.

Imamo problem vezano za učenje srpskog jezika. Naime, imamo četiri opštine gde su Srbi većina. To su Glamoč, Grahovo, Drvar i Bosanski Petrovac. Na primer, u Drvaru se uči nacionalna grupa predmeta po nastavnom planu iz Republike Srpske samo za tri predmeta – istoriju, geografiju i književnost, ali svi ostali predmeti se uče na hrvatskom jeziku i po hrvatskom nastavnom planu. U Glamoču je potpuno tragična situacija. Srbi su tamo većina. Nema apsolutno ni nacionalne grupe predmeta, ni mogućnosti da srpska deca na području opštine Glamoč uče na srpskom jeziku makar ovu nacionalnu grupu predmeta. Dakle, problemi su veoma brojni i ono što je važno jeste još aktivnija uloga naše države.

Poseban problem koji želim da istaknem, pošto je ovde i ministarka pravde gospođa Nela Kuburović, jeste pitanje ratnih zločina. Mi imamo etnički motivisano pravosuđe u Sarajevu, imamo etnički motivisano pravosuđe u Zagrebu, imamo montirane sudske procese, imamo hapšenja Srba na osnovu poternica, imamo problem da svaki pripadnik Vojske Republike Srpske Krajine i Policije Republike Srpske Krajine strahuje da putuje izvan države Srbije, jer preti opasnost da je Hrvatska pokrenula nekakvu istragu i da će biti uhapšen, da će biti zatvoren, pa će onda dokazivati svoju nevinost u zatvoru.

Ja apelujem na gospođu Kuburović da napravimo jedan sastanak, da vidimo da se pri Ministarstvu pravde napravi jedna kancelarija za ratne zločine, da se angažuje nekoliko vrhunskih advokata iz te oblasti, da naši ljudi koji su bili na ratištu, i na području BiH i na području Hrvatske, mogu da dođu da se obrate, da dobiju savet i da osećaju da država Srbija stoji iza njih.

Ogromna većina Srba se časno borila u Vojski Republike Srpske, u Vojski Republike Srpske Krajine i oni žele da speru ljagu sa svoga imena. Ne žele da nose stigmę ratnih zločinaca. Zato je važno da država Srbija pomogne i da insistira u razgovorima sa Zagrebom i Sarajevom da se tim ljudima omogući pošteno suđenje, da Zagreb i Sarajevo, ako imaju dokaze da je Linta Miodrag ili bilo ko drugi učinio bilo kakav ratni zločin protiv ratnih zarobljenika ili protiv celog stanovništva, da se taj predmet dostavi i u Beograd, da se sudi ovde u Višem sudu u Beogradu, da Hrvatska monitoriše taj postupak, odnosno sudski proces, da to radi i BiH, ali da se spreči da se naši ljudi hapse i da se onda u montiranim procesima osuđuju u Sarajevu i Zagrebu.

S druge strane, mislim da je važno da naše Tužilaštvo za ratne zločine daleko aktivnije pokreće istrage za brojne zločine protiv srpskih civila i ratnih zarobljenika koji su se desili devedesetih godina na području Hrvatske, na području BiH i KiM. Ja sam imao više sastanaka i sa bivšim tužiocem za ratne zločine Vukčevićem i sa sadašnjim tužiocem gospođom Stanojković. Mislim da tu moramo biti daleko aktivniji, da moramo da jačamo službu za ratne zločine i da moramo da aktivno radimo na procesuiranju ratnih zločinaca protiv Srba. Inače, u suprotnom preći opasnost da će Hrvatska, takođe i BiH, odnosno zvanično Sarajevo, nizom lažnih presuda, nizom optužnica, novim istragama, da verifikuju lažnu i besmislenu tezu koju sam već pominjao, a ona glasi – mi u Sarajevu, mi u Zagrebu, mi Bošnjaci, mi Hrvati smo bili žrtve, mi smo bili oslobođeni, a vi ste Srbi i Srbija kompletno i srpski narod, vi ste agresori i zločinci. To ne smemo dozvoliti. Znači, moramo se zalagati za politiku istih standarda. Ko god je učinio zločin, bio Srbin, Hrvat, Bošnjak, Albanac, on mora da odgovara. Sada to nije slučaj, sada je na delu politika dvostrukih standarda.

Dakle, još jednom apel gospođi Kuburović da napravimo jedan sastanak kod vas, da vidimo da pomognemo našim ljudima. Upravo su me i danas zvali naši zemljaci vezano za generala Borislava Đukića, koji je bio častan oficir u Vojski Republike Srpske Krajine, koji već više godina čami u zatvoru „Bilice“ u Splitu. Ja sam pre dve godine lično posetio i generala Đukića i kapetana Dragana i molili su i apelovali su da država Srbija pomogne njihovu odbranu. Porodica generala Đukića je na ivici opstanka. Iscrpili su sva finansijska sredstva. Taj proces i dalje traje i bilo bi veoma značajno, gospođo Kuburović, da vidimo da se obezbede sredstva i da se pomogne porodici generala Đukića, jednog časnog oficira, da se odbrani u sudskom postupku, u jednom montiranom sudskom postupku koji i dalje traje u Hrvatskoj. Zahvaljujem se.

PREDSEDNIK: Hvala.

Na član 1. amandman je podnela poslanica Aleksandra Majkić.

Izvolite.

ALEKSANDRA MAJKIĆ: Zahvaljujem, predsednice.

Dame i gospodo narodni poslanici, poštovani ministri sa saradnicima, s obzirom na iskustvo Srbije u prethodnim godinama koje se tiče elementarnih nepogoda, pre svega poplava ali i zemljotresa i požara, veoma je značajno što je na dnevnom redu ovaj zakon i veoma je značajno što se u zakonu o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama nalazi odredba koja upravo smanjenje rizika i upravljanje vanrednim okolnostima stavlja kao nacionalni državni prioritet ali i kao lokalni prioritet. Takođe je bitno da se naglasi i ono što piše u zakonu, da je zaštita ljudskih života najbitnija u odnosu na sve ostale zaštitne aktivnosti.

Kada govorimo o smanjenju rizika i upravljanju vanrednim okolnostima treba naglasiti da je potrebna i sanacija, odnosno otklanjanje posledica elementarnih nepogoda, pa tako i otklanjanje posledica suša, kako i glasi moj amandman. Kada se govori o sušama, često su posledice suša požari. Nažalost, u regionu gde ja živim požari su češće posledice nemara ljudi nego što su posledice suša, pa je tako u Kikindi u prvih dvadeset dana oktobra bilo 170 požara, a samo u jednom trenutku je bilo u isto vreme devet požara, i da nije bilo jedinica dobrovoljnih vatrogasaca, posledice šteta koje su već postojale bile bi mnogo teže. Zbog toga me raduje najava da će se profesionalni vatrogasci pojačati sa šest članova u Kikindi, iz koje dolazim.

Takođe me raduje i to što je najavljeno da će se širom Srbije kupovati vozila, teretna vozila za gašenje požara, koja nedostaju svim dobrovoljnim vatrogasnim jedinicama, kao i da će se postojeća vozila MUP-a, koja njima više nisu potreba, rasporediti na dobrovoljna vatrogasna društva. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Na član 1. amandman je podnela poslanica Dragana Kostić.

Izvolite.

DRAGANA KOSTIĆ: Zahvaljujem, predsednice.

Uvaženi ministri sa saradnicima, narodni poslanici i građani Srbije, često smo u prilici u poslednje vreme da čujemo upozorenje meteorologa – u ovim delovima Srbije danas će duvati olujni i orkanski vetrovi. Upravo Predlog zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama stavlja u prvi plan mere i aktivnosti koje treba da doprinesu što uspešnijoj prevenciji od katastrofa gde se ubrajaju i oluje, a to su jačanje otpornosti pojedinaca i zajednica na posledice elementarnih i drugih nepogoda i podizanje nivoa spremnosti za reagovanje u slučaju nastupanja elementarne i druge nepogode.

Poseban akcenat se stavlja na uspostavljanje partnerstva između javnog i privatnog sektora i na uključenost naučnih organizacija, udruženja i organizacija civilnog društva.

Svedoci smo tragične pogibije u junu prošle godine žene za volanom svog auta, kada je zbog jake oluje u okolini Novog Sada pala topola na njen auto. Godine 2014. u maju nesvakidašnja oluja u Srbiji dogodila se kada je tornado kod Crne Trave porušio 20-ak kuća i pomoćnih objekata i iz korena iščupao stabla obima od tri metara. U novembru 2010. godine zabeležena je oluja u području Kruševca, gde su udari bili orkanske jačine, preko 150 km na sat.

U nadi da ćemo što manje slušati i osećati posledice elementarnih i drugih nepogoda, u danu za glasanje Predlog ovog zakona imaće punu moju podršku, kao i poslanika Srpske napredne stranke.

PREDSEDNIK: Na član 1. amandman je podnela poslanica Ana Karadžić.

Izvolite.

ANA KARADŽIĆ: Zahvaljujem.

Poštovani predsedavajući, ministri sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, podnela sam ovaj amandman u želji da istaknem važnost prevencije od posledice grada.

Nažalost, da bismo izvršili preventivne radnje na pravi način, moramo to raditi na osnovu primera iz prakse. Mi imamo primer iz 2014. godine gde su nas zadesile katastrofalne poplave koje su bile razmera koje nismo imali poslednjih 120 godina. Ministar Stefanović je u svom uvodnom izlaganju rekao da je ključ u preventivi i izneo podatak, ukoliko se dobro sećam, da za jedan dinar uložen u preventivu možemo da oslobodimo nekih osam dinara koje bismo uložili u sanaciju posledica. Preventiva kreće od lokalne samouprave. Potrebno je da izradimo strateška i planska dokumenta, koja će odrediti na koji način će se najbolje delovati u takvim situacijama.

Ja bih se sada najviše osvrnula na zaštitu od grada. Veliki problem jeste limitirajući faktor koji imamo u pograničnim delovima, a to je da ne možemo preventivno delati na teritoriji zemalja koje su u okruženju, već samo na teritoriji Republike Srbije, što znači da, kada oblaci već stignu u našu zemlju, nekada je i kasno da se preventivno deluje. Međutim, zaista smatram da su Vlada Republike Srbije i naš resurs koji se bavi ovom problematikom jako upućeni u sve probleme koje trenutno imamo i deluju preventivno u nekim merama u kojima mogu, počevši od subvencionisanja osiguranja useva, subvencionisanja protivgradne mreže itd. Ja se nadam da će se ovaj spektar preventivnih mera proširiti, jer naši poljoprivrednici često trpe velike štete.

Takođe, u procesu modernizacije opreme koju imamo, gde prelazimo u potpunosti na modernu, automatsku preventivnu tehnologiju, kojom utičemo

protivgradnim raketama, zaista smatram da će se doprineti značajno prevenciji. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo Dalibor Radičević.

Da li neko želi reč?

Izvolite.

DALIBOR RADIČEVIĆ: Zahvaljujem, predsednice.

Poštovani ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, podneo sam amandman na član 1. Predloga zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama, gde sam pokušao da ukažem na važnost da se preventivno deluje na opasnosti od katastrofa koje mogu da nas zadese, a u skladu sa narodnom umotvorinom „Bolje sprečiti nego lečiti“.

Smanjenje rizika od prirodnih katastrofa, kao i podizanje svesti o pripremi i prevenciji jeste proces koji mora da ima kontinuitet. Prirodne katastrofe nije moguće u potpunosti sprečiti, ali je moguće preventivno delovati, kao i uticati na ponašanje čoveka, koji svojim postupcima i te kako utiče na klimatske promene.

Srbija ima iskustva sa prirodnim katastrofama. Pokazalo se da su reakcije, po pravilu, dobre, ali potrebno je da imamo jedno ovakvo zakonsko rešenje kako bismo još spremniji mogli da reagujemo.

Rukovodstvo države, na čelu sa predsednikom Vučićem i ministrima, i te kako radi na preventivnom sprečavanju posledica elementarnih nepogoda. To može da se vidi na primeru iz Aleksinca. Svi smo bili svedoci problema koje je Aleksinac imao sa poplavama. Svake godine barem jednom, a neretko i više puta u toku godine, Aleksinac je bio glavna vest zbog poplavljenih kuća i oranica. Unazad 50 godina se pričalo o odbrambenom nasipu na levoj obali Južne Morave. Pričalo se u pravom smislu te reči, ali se ništa nije radilo. Kad voda izađe iz rečnog korita, dolazili su političari, obećavali i moguće i nemoguće i odlazili, i čekali da rešenje ovog problema padne sa neba.

Bilo je potrebno da Srpska napredna stranka dođe na vlast da se nešto i uradi. I uradilo se. Izgrađen je nasip u dužini od 13,7 kilometara. Vrednost investicije je blizu pet miliona evra. Ovo je dobar primer kako se radi na prevenciji i zato Srpska napredna stranka i ima ovakvo poverenje građana. Hvala.

PREDSEDNIK: Na član 1. amandman je podneo poslanik Dalibor Radičević.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo poslanik Zvonimir Đokić.

Izvolite.

ZVONIMIR ĐOKIĆ: Zahvaljujem, poštovana predsedavajuća.

Poštovani gospodine ministre sa saradnicima, poštovani narodni poslanici, u potpunosti podržavam Predlog zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama i glasaću za njegovo usvajanje.

Predlog zakona je kvalitetan i sveobuhvatan u normiranju preventivnih mera i aktivnosti u cilju smanjenja rizika od katastrofa, efikasnog reagovanja u slučaju nastupanja elementarnih i drugih nepogoda i efikasnog otklanjanja njihovih posledica.

Naglasak je na što uspešnijoj prevenciji i jačanju otpornosti lokalnih zajednica i društva u celini i na podizanju nivoa spremnosti za reagovanje u svim predvidivim situacijama.

Veoma je značajan i naglasak na međunarodnoj saradnji, kako u domenu prevencije tako i u domenu pomoći. Usvajanjem zakona stvoriće se neophodni uslovi za sprovođenje efikasnije zaštite, što će povećati stepen bezbednosti građana.

Poučeni iskustvom iz ranijeg perioda, a posebno iz katastrofalnih majskih poplava 2014. godine, koje su zahvatile teritoriju 119 opština centralne i zapadne Srbije i u kojima su bili ugroženi životi, zdravlje i imovina više od 1.600.000 ljudi, moramo se osvrnuti na sve aspekte našeg reagovanja i ponašanja u ovakvim situacijama. Kažu da poplava izbaci sve na površinu, i ono najbolje, ali i ono najgore. Ta poplava 2014. godine pokazala je kako možemo da se ujedinito oko cilja, ali i kako, gotovo po pravilu, postoji i neko ko je protiv, ko koči i ko takve situacije koristi za ostvarenje svojih ličnih ciljeva, bez obzira na posledice.

Setimo se još jednom te 2014. godine. Setimo se Šapca, Obrenovca, Krupnja i mnogih drugih mesta ugroženih poplavama. Poplava je donela brojne žrtve i ogromnu štetu, ali nam je donela još nešto – solidarnost i hrabrost mladih ljudi širom Srbije, koji su pokazali da mogu i hoće da se okupe i pruže nesebičnu pomoć ugroženima kao dobrovoljci. Poplava nam je donela i mnoge nove herojske spasioce koji su rizikovali svoje živote da bi pomogli onima koji su bili u opasnosti.

Setimo se mudrih i ključnih poteza najodgovornijih u ovoj državi, počev od tadašnjeg premijera Aleksandra Vučića, mnogih ministara u Vladi, rukovodećih u Vojsci, Policiji, javnim preduzećima, pa i među građanima. Setimo se da je, recimo, ključni potez u odbrani Šapca bilo to što je poslat lično načelnik Generalštaba general Diković da sa oficirima organizuje odbranu Šapca, i to je strateški jako važan potez, koja je u tom trenutku bila neorganizovana, a pretilo je da Šabac padne. Zahvaljujući toj mudroj odluci i tom potezu Šabac nije pao.

Tadašnja vlada na čelu sa Vučićem suočila se sa neviđenom stihijom kako je znala i umela. Iako nisu imali formalno ovlašćenja, oni su rizikovali i preuzeli odgovornost da komanduju u momentu kada su odgovorni predsednici

opština bili nemoćni ili bukvalno u haosu. To je, kako se pokazalo, bilo neophodno uraditi, ali trebalo je imati i mudrosti i hrabrosti za takve poteze, jer odgovornost preuzimaju najbolji kada je najteže.

Još tada se jasno videlo da kao društvo nismo baš bili spremni za takve katastrofe, da je sistem koji smo nasledili imao manjkavosti i omogućavao je da neki gradonačelnici ili predsednici opština zbog ovlašćenja koja su imali, čak samovoljno opstruiraju odbranu od poplava. U situaciji kada nismo imali civilu zaštitu niti brojnu vojsku, samo zahvaljujući snalaženju Vlade i mudrom i odlučnom rukovođenju lično Aleksandra Vučića u ovoj katastrofi izbegli smo i mnogo katastrofalnije posledice.

Čitavo društvo je sa zebnjom pratilo događaje u vezi katastrofalne poplave. U medijskom fokusu bili su gradovi poput Obrenovca, koji je bio u potpunosti devastiran, ili drugih gde se nalaze energetska postrojenja ili se nalaze bliže Beogradu. Nažalost, mnogi mediji su se uozbiljili tek kada je vrug odneo šalu, ali su neka udaljenija i „manje bitna“ mesta bila medijski nepokrivena i dugo su bila na margini događaja. Tadašnji alternativni mediji na internetu, poput društvenih mreža, blogova i sajtova koji imaju status medija, odigrali su i svoju ulogu. Sa jedne strane, veliki pozitivni doprinos pokazali su u lociranju ljudi koji su bili u opasnosti i koje je trebalo spasiti. Tu su ogroman doprinos dali i radio-amateri, koji su zajedno sa tviterašima odradili veliki, neprocenjiv posao i spasili mnoge živote.

Međutim, sa druge strane, jedna manja grupa ljudi koristila je internet i društvene mreže za širenje konfuzije, izazivanje tenzija, šireći neproverene informacije i dezinformacije. Svesno ili nesvesno mogli su da naprave neprocenjivu štetu da su se kojim slučajem strah, ogorčenje i panika proširili u većoj meri. Najbrutalniji primer takvog opasnog ponašanja bilo je širenje neproverenih informacija o stotinama ili hiljadama mrtvih u Obrenovcu. Takve vesti su se zbog svoje suštine munjevito širile. Stvarali su ih i širili internet sajtovi koji su imali status medija ili su od internet korisnika doživljavani kao takvi. Nažalost, nisu bili svesni opasnosti i posledica koje su proizvodili.

Sve takve vesti morale su biti proverene. Ogroman broj ekipa je slat na teren da to provere, trošeni su ogromni resursi, a vesti su se pokazale netačne. Neko je zarad lične promocije, kao navodni borac za istinu ili zbog vođenja kampanje protiv Vlade iz političkih razloga širio senzacionalističke vesti i time radio protiv svog naroda i svoje države, uznemiravajući javnost. Zbog svega navedenog smatram da je pravo vreme za donošenje ovakvog zakona i pozivam vas da ga usvojimo. Zahvaljujem se na pažnji.

PREDSEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Igor Bečić.

Izvolite, kolega Bečiću.

IGOR BEČIĆ: Poštovani predsedavajući, cilj izmene Zakona o smanjenju rizika od katastrofe i upravljanju vanrednim situacijama je da se uvede efikasnija zaštita života ljudi i imovine, a takođe Ministarstvo je investiranjem u opremu, uniforme i vozila učinilo sve da vatrogasci mogu da se sa što veće udaljenosti i na što bezbedniji način upuste u rešavanje različitih vanrednih situacija, da budu efikasni i da građani znaju da imaju sposobnu, jaku silu u vatrogasno-spasilačkim jedinicama Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije.

Ove slike govore mnogo o tome, jer imamo, nakon više od 20 godina, 10 aviona migova, nove uniforme i vozni park, takođe oporavak odbrambene industrije, prijem novih policajaca i vatrogasaca, imamo nabavku novih vozila i uniformi, uvođenje predmeta Osnova bezbednosti dece, Zakon o sprečavanju nasilja u porodici, Zakon o povraćaju imovina žrtvama holokausta i od 1. marta 2018. godine u primeni je novi set antikoruptivnih mera i propisa. Sve ovo čine Vlada Republike Srbije i resorna ministarstva.

Rezultati policije u poslednje četiri godine neuporedivo su bolji nego u prethodnom periodu, a policija je za to vreme oduzela 13,7 tona narkotika, odnosno 43% više nego u istom periodu pre toga. Osim povećane zaplene droge, otkada je ministar Stefanović na čelu MUP-a, broj ukupno izvršenih krivičnih dela u našoj zemlji je za skoro devet odsto manji u odnosu na isti period ranije, izvršeno je 17% manje krivičnih dela protiv imovine građana, kao i 19% manje ubistava.

Izuzetni rezultati su ostvareni u saradnji sa policijama Španije, Češke, Nemačke, Austrije. Zahvaljujući tome uhapšeni su i procesuirani mnogi članovi i vođe organizovanih kriminalnih grupa koje su delovale na međunarodnom nivou.

Takođe je dosta urađeno na suzbijanju kriminala i korupcije u redovima policije i u protekle četiri godine je procesuirano 768 policijskih službenika, od kojih je 110 rukovodilaca u MUP-u.

Takođe sam hteo da govorim o pljački, korupciji, pretnjama silovanjem, vešanjem i prebijanjem žena, Đilasovim milionima, Jeremićevim mašinama za pranje miliona evra koji su uplaćeni i iščezli sa njihovih računa. O svemu tome sam hteo da govorim, ali kome? Onima koji kada im se kaže istina, pobjegnu iz sale, i to je sve što mogu da ponude građanima nasuprot reformama, otvaranju radnih mesta, podizanju privrede i ekonomije iz pepela i ugledu u svetu i svakodnevnim naporima koje predsednik Vučić čini da poboljša kvalitet života građana Srbije. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ljubica Mrdaković Todorović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, kolegice.

LJUBICA MRDAKOVIĆ TODOROVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Poštovani ministre Stefanoviću sa saradnicima, kolegice i kolege narodni poslanici, kada govorimo o Predlogu zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama, kao primer dobre prakse pomenuću grad Niš.

Štab za vanredne situacije grada Niša obrazovan je u skladu sa Zakonom o vanrednim situacijama i članom 8. Uredbe o sastavu i načinu rada štabova za vanredne situacije gde je utvrđena obaveza Štaba da u okviru svoje nadležnosti donosi godišnji plan rada za tekuću godinu i sprovodi njegovu realizaciju.

Izvedeni radovi u skladu sa operativnim planom odbrane od poplava na rečnim vodotocima drugog reda na teritoriji grada Niša za 2016. godinu su sledeći: Gabrovačka reka, uzvodno od kafane „Bolji život“, u dužini od 340 metara; Malčanska reka kod Malčanske petlje u dužini od 100 metara u zoni mosta; Matejevačka reka, naselje Donja Vrežina, od magistralnog puta Niš–Svrljig do auto-puta, u dužini od 308 metara; Mramorski potok, od mosta na magistralnom putu Niš–Prokuplje, u dužini od 1.500 metara; Velepoljska reka u Gornjoj Trnavi od mosta na ulazu u selo, uzvodno, u dužini od 1.320 metara.

U 2017. godini radovi su izvedeni na Jelašničkoj reci kroz sela Gornja Studena, Donja Studena i Jelašnica u dužini od 2.200 metara, a u smislu čišćenja korita reke sa osiguranjem obala i Velepoljska reka kroz selo Paligrace u dužini od 800 metara, takođe čišćenje korita reke sa osiguranjem obala.

Pored planiranih zadataka predviđenih planom rada u 2017. godini, izvršavane su i druge mere i zadaci po nalogu Republičkog i Okružnog štaba za vanredne situacije, kao i drugih nadležnih organa.

U skladu sa planom rada i trenutnim potrebama, Štab za vanredne situacije na teritoriji grada Niša je u 2017. godini održao tri redovne i 11 vanrednih sednica gradskog štaba, na kojima se razmatralo o izvršenju preventivnih i operativnih mera i drugih zadataka iz svoje nadležnosti. Saradnja sa Upravom za vanredne situacije u Nišu i Policijskom upravom u Nišu je svakodnevna i na zadovoljavajućem nivou. Posebno se ogleda u zajedničkim aktivnostima na pronalaženju, obeležavanju, čuvanju, transportu i uništavanju neeksplozivnih ubojnih sredstava na teritoriji grada Niša. Sa sredstvima javnog informisanja ostvarena je dobra i kvalitetna saradnja. U pojedinim slučajevima preventivno je delovano u smislu upozoravanja i obaveštavanja stanovništva o nastalim elementarnim nepogodama. Štab za vanredne situacije za teritoriju grada Niša realizuje zadatke u okviru svojih nadležnosti veoma uspešno.

Takođe želim da pomenem protokol o saradnji gradova i opština u slivu Južne Morave, o čemu je govorio i moj uvaženi kolega prim. dr Branimir Rančić. Naime, uskoro će se potpisati protokol o saradnji gradova i opština u slivu Južne Morave i to: Grad Niš, Grad Prokuplje, Grad Vranje, Grad

Leskovac, Grad Pirot, opštine Aleksandrovac, Aleksinac, Blace, Brus, Bujanovac, Doljevac, Kuršumlja, Sokobanja, Žitorađa, Vladičin Han, Trgovište, Gadžin Han i Merošina.

U skladu sa nadležnostima lokalne samouprave u oblasti vanrednih situacija, posebno rane najave preventivnih mera i aktivnosti, reagovanja i otklanjanja posledica, a uzimajući u obzir Sendajski okvir za smanjenje rizika od katastrofa za period od 2015. do 2030. godine, usvojen na održanoj Konferenciji 2015. godine u japanskom gradu Sendaju, i Nacionalni program upravljanja rizikom od elementarnih nepogoda usvojen Zaključkom Vlade Republike Srbije od 19. decembra 2014. godine, kao i Zakon o vanrednim situacijama i Zakon o lokalnoj samoupravi, a sve to polazeći od potrebe za intenziviranjem saradnje između gradova i opština u slivu Južne Morave, a u cilju smanjivanja zajedničkih rizika i brzog oporavka nakon elementarnih nepogoda i drugih nesreća, očekujemo da pomenuti gradovi i opštine uskoro propišu protokol o saradnji.

Na kraju, mi poslanici SNS-a ćemo u danu za glasanje podržati predloge zakona koji su na dnevnom redu sednice. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Stanislava Janošević. Izvolite, kolegice.

STANISLAVA JANOŠEVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, kolege poslanici, sistem reagovanja u vanrednim situacijama u prethodnom periodu bio je na velikim izazovima. U toku 2014. godine, kada su nas zadesile velike poplave, angažovano je mnogo ljudi iz sektora Policije, Vojske ali, naravno, i dobrovoljaca, s obzirom na to da su bile narušene 24 opštine i da je šteta procenjena u iznosu od 1.525.000.000 evra. Međutim, nije to jedina elementarna nepogoda koja pogađa našu zemlju. Postoje i one nešto manjeg intenziteta, hvala bogu, međutim, dešavaju se. To je i požar.

Sada mi je u potpunosti jasno kada vidim šta je u stvari nedostatak razvijene svesti kod ljudi i zbog čega toliko apelujemo. Na žalost mojih sugrađana i mene, u toku oktobra desio se požar u okolini sela Belo Blato i gorelo je 800 hektara zemljišta. Zadesio je požar i deo prirodnog rezervata Carska Bara. Tih dana je bio jak vetar koji je nanosio požar na selo i moram da naglasim da Beloblaćani žive skoro isključivo od proizvodnje trske i njihova jedna od primarnih delatnosti jeste bila narušena, a narušeno je, naravno, i stanište mnogih biljnih i životinjskih vrsta.

Verujte, na terenu je bilo strašno. Zahvaljujući pripadnicima vatrogasnih jedinica ali i dobrovoljačkim vatrogasnim udruženjima pre svega, i poljoprivrednicima koji su svojom mehanizacijom izašli na teren, oni su omogućili da se požar ugasi. Šta je uzrok? Uzrok je nepažnja. Uzrok je da onda

kada mislimo da vladamo situacijom, desi se da neko ipak zapali otpadni materijal ili strnjište. Dovoljan je momenat nepažnje da se to otme kontroli i da zaista budu nesagledive razmere štete koje se pričine.

Molim sve da se pridržavaju zakona i da usliše sve apele koji o tome govore i stvarno, s obzirom na to da zakoni koji su na dnevnom redu imaju dobru osnovu, ja se nadam i očekujem apsolutnu primenu, i u želji da unapređujemo sistem upravljanja vanrednim situacijama, podržaću, naravno, sve predloge zakona. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Aleksandra Jevtić.

Izvolite, kolegice.

ALEKSANDRA JEVTIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, uvažene kolege narodni poslanici, amandman koji sam podnela odnosi se na smanjenje rizika od posledica elementarnih nepogoda. Poplave su u nekoliko navrata, zajedno sa poslednjim iz 2014. godine koje su bile katastrofalne, nanele veliku materijalnu štetu, što u privredi, što u infrastrukturnim objektima, životnoj sredini, zdravlju stanovništva a, naravno, najviše je pogodio gubitak ljudskih života i životinja.

Sa epidemiološkog aspekta, uginule životinje, biološki i drugi otpaci predstavljaju potencijalnu opasnost za pojavu i širenje zarazne bolesti. Uginule životinje, biološki i drugi otpaci predstavljaju izvor zagađenja životne sredine biološkim materijalom prvenstveno, između ostalog virusima, bakterijama, parazitima i drugim.

Organski otpadni materijal ima veliki epidemiološki značaj. On se uvek mora tretirati kao potencijalni izvor zoonoza. Zoonoze su bolesti koje su zajedničke i za ljude i za životinje. Između ostalog, to su crveni vetar, antraks, salmoneloza, listerioza, besnilo i mnoge druge bolesti. Uzročnici koji se nalaze upravo u ovakvim otpadnim materijalima mogu dugo da ostanu vitalni. Kasnije, na različite načine mogu da dospeju u spoljnu sredinu. Iz spoljne sredine direktnim kontaktom sa ostacima animalnog porekla, putem zagađenja hrane, zemlje, vazduha, posredovanjem drugih vektora kao što su insekti, glodari, ptice itd. mogu se preneti na zdrave životinje i na ljude. Na taj način se može stvoriti začarani krug zaraznih bolesti i prenositi na ljude.

Sve navedeno samo potvrđuje da animalni i drugi ostaci usled elementarnih nepogoda, zemljotresa, poplava, klizišta, predstavljaju veliku opasnost za zdravlje ljudi, a samim tim se nameće potreba da se upravo ti ostaci bezopasno, brzo i efikasno uklone. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Slaviša Bulatović.

Izvolite, kolega.

SLAVIŠA BULATOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Na Predlog zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama podneo sam amandman na član 1. u smislu da se doda stav 3, koji glasi – ovim zakonom podstiče se sveukupni razvoj Republike Srbije sa posebnim osvrtnom na sanaciju posledica migrantske krize.

Srbija, zahvaljujući odgovornoj politici našeg predsednika Aleksandra Vučića, jeste jedna od retkih zemalja u regionu koja je pokazala humanost i solidarnost prema migrantima u možda najvećoj izbegličkoj krizi od Drugog svetskog rata.

Svoj doprinos u rešavanju i prevazilaženju migrantske krize dao je i Grad Vranje, u kojem je 30. maja 2017. godine otvoren prihvatni centar u objektu nekadašnjeg motela „Vranje“. Projektovani kapacitet centra je 210 lica. Upravljanje centrom je u nadležnosti Komesarijata za izbeglice i migracije Republike Srbije.

U prvom navratu je smešteno 135 migranata, uglavnom porodica koje su dotada boravile u prihvatnom centru Preševo i prihvatnom centru Bujanovac, a kasnije su kapaciteti centra popunjavani prema odlukama i potrebama Komesarijata. Trenutno je centar blizu maksimalne popunjenosti, odnosno u njemu boravi 207 lica i to najviše iz Irana, Iraka i Avganistana. Pored toga, u centru je 64 dece do 18 godina sa porodicama. Od dece školskog uzrasta, dve osnovne i jednu srednju školu u Vranju pohađaju 26 đaka i dva predškolca.

U rad sa migrantima, osim službenika Komesarijata za izbeglice i migracije Republike Srbije, uključeno je i desetak nevladinih organizacija, kao i nekoliko radnika Ministarstva za rad.

Iskoristio bih ovu priliku da se gospodinu ministru unutrašnjih poslova zahvalim na jučerašnjoj intervenciji njegovih pripadnika iz Vranja, koji su omogućili da se izborni proces na biračkom mestu br. 2, kada je pretučen predsednik biračkog odbora, sprovede do kraja i ujedno bih zamolio ministra da u skladu sa svojim ovlašćenjima pomogne u rasvetljavanju svih okolnosti tog slučaja. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Zoran Bojanić.

Kolega Bojaniću, izvolite.

ZORAN BOJANIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Gospodine ministre, koleginice i kolege, na jedan vrlo kvalitetan predlog zakona uputio sam amandman upravo u cilju da i ja doprinesem ovom dobrom zakonu i da kroz ovaj amandman opet napomenem da je i ovaj zakon u cilju sveobuhvatnog razvoja Republike Srbije.

Zašto amandmanom pominjem zemljotres? Vrlo je prosto. Ja sam Kraljevcjanin koji je doživio i preživio zemljotres od 3.11. 2010. godine. Znači, pre par dana je bilo punih osam godina od tog zemljotresa katastrofalnog. Pa i u tom zemljotresu imali smo u jednom deliću sreću, jer oni ljudi koji su

projektovali, koji su izvodili radove na izgradnji zgrada, hajde da kažem nakon Drugog svetskog rata, poštovali su pravila struke i radili su to kako treba, tako da nismo imali ogromne žrtve kako smo mogli, s obzirom na to da je epicentar zemljotresa bio nadomak samog grada. Pored svega toga, imali smo dve ljudske žrtve, imali smo preko 200 povređenih i imali smo ogromne materijalne štete. Intenzitet zemljotresa je bio 5,4 stepena Rihtera, znači negde oko 7 onog Merkalija, koji smo mi stariji navikli da spominjemo.

U tom katastrofalnom zemljotresu oštećeno je 16.000 kuća, oštećeno je 8.500 stanova, oštećene su 33 škole, od toga pet srednjih i 28 osnovnih. Nažalost, jedna škola do dana današnjeg nije mogla biti renovirana i ona je porušena do temelja. To je škola sa dugom tradicijom, Muzička škola u Kraljevu.

Takođe, imali smo velika oštećenja na Zdravstvenom centru Studenica, odnosno Internistička bolnica je bila u znatnoj meri oštećena, tako da je sanacija samo na toj internističkoj bolnici trajala neke dve godine, kao što smo imali i velike štete i na Zavodu za javno zdravlje. Nažalost, do dana današnjeg Zavod za javno zdravlje nije stavljen u funkciju, i tek naporima prethodne i ove vlade uradili smo mnogo toga, tako da su najzad ostali samo oni završni radovi, odnosno opremanje samog objekta.

Takođe, moram tu da napomenem da je jedan deo grada, nekih 366 stanova, proglašen tada trajno neupotrebljivima i, na moju veliku žalost, radovi su počeli tek kada je SNS preuzela vlast, odnosno kada smo mi mogli da sprovodimo sve one mere koje treba da se urade, i u naselju, odnosno u Dositejevoj ulici radovi su počeli tokom ove godine, tako da se nadamo da će u roku od dve godine biti završene te prve četiri zgrade.

To je bio i trenutak kada se pojavila SNS i prvi put je pokazala svoju snagu i pokazala da smo snaga koja dolazi, da smo državotvorna stranka, upravo na primeru zemljotresa u Kraljevu. Ali o tome ću mnogo više govoriti u drugom amandmanu. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Vera Jovanović.

Izvolite, kolegice.

VERA JOVANOVIĆ: Poštovani predsedavajući, potpredsedniče Vlade sa saradnicima, kolege poslanici, Predlog zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama, a koji će zameniti Zakon o vanrednim situacijama koji je donet 2009. godine, ovaj zakon donosi novine. Novine su funkcionalne po pitanju smanjenja rizika od katastrofa. Posebni akcenti su stavljeni na zaštitu ranjivih grupa i rodnu ravnopravnost. Zakonom se želi postići unapređenje procesa saradnje i dijaloga između različitih institucija na nacionalnom nivou, uspostavljanjem nacionalne platforme za smanjenje rizika od katastrofa.

Ključni benefiti ovog zakona je dogradnja postojećeg sistema tako što su loša i nefunkcionalna rešenja pojednostavljena, izmenjena ili brisana sa ciljem da norme u praksi budu promenljivije, a kaznene odredbe efikasnije. Ovim novim zakonom se htelo da se na bazi dosadašnjih iskustava prevaziđu problemi, jer je kvalitet izrađenih procena i planova zaštite i spasavanja bio na veoma lošem nivou, jer se rad na izradi zasnivao na pojedincima koji prirodno nemaju potreban kapacitet da izrade veoma kompleksna dokumenta.

Takođe, propisi iz oblasti smanjenja rizika i upravljanja vanrednim situacijama, metodologija za izradu plana i procene će se menjati i dopunjavati u skladu sa potrebama, naučenim lekcijama iz prošlosti, klimatskim i drugim promenama, menjanjem ili usklađivanjem naših propisa sa propisima Evropske unije.

U narednim svojim amandmanima fokusiraću se na uspehe Ministarstva unutrašnjih poslova i svega dobrog što je već urađeno, a da se na vreme pripremimo da posledice od katastrofa budu što manje.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Aleksandra Tomić.

Izvolite, kolegice.

ALEKSANDRA TOMIĆ: Uvaženi predsedavajući, poštovani ministri, kolege poslanici, moj amandman se odnosi na član 1. i dodatak stava koji kaže da ovaj zakon dovodi do održivog razvoja i razvoja Srbije uopšte, ali sa posebnim osvrtom na poplave, zbog toga što smo svi svedoci da smo od svih elementarnih nepogoda, sa svih strana države, suočeni sa poplavama.

Kada pogledate, ako krenemo samo od 2014. godine da vidimo koji su rezultati i države i elementarnih nepogoda, onda ćete videti da je to sastavni deo budžeta i jako utiče i na naš ekonomski rast. Da nije bilo takvih poplava koje su obuhvatile dve trećine opština Srbije, i prema studijama UN obuhvatile 20% ukupnog stanovništva Srbije, i kada je došlo do jednog troška od 1,7 milijardi evra i ukupnog učešća u BDP-u od 4%, kada govorimo o troškovima za sanaciju svih onih nepogoda koje su izazvane poplavama u maju 2014. godine, mi bismo danas verovatno išli i više vrtoglavo kada govorimo o jednom ekonomskom rastu. Jer štete koje su proizvedene onda, nisu samo direktne, koje su se odnosile na sanaciju, već predstavljaju i one indirektne koje se odnose posebno na ljude koji su izgubili svoju materijalnu imovinu, kada govorimo o preduzećima i o njihovim zaposlenima, kao, na primer, što je privremeni gubitak posla imalo 51.800 lica. Znači, to je ogroman broj ljudi koji je izgubio pravo na rad upravo zbog ovih poplava, a procenjuje se da je 125.000 građana palo ispod granice siromaštva te 2014. godine.

Znači, poučeni takvim iskustvima, Vlade Republike Srbije koje su bile i 2014, kada je gospodin Vučić bio premijer, i sada kada imamo premijera gospođu Anu Brnabić, zaista svake godine su ulagali u tu preventivu i, na kraju

krajeva, 2016. godine UNDP je uradio jednu studiju kojom je rekao da ulaganje u prevenciju nije samo ulaganje u sanaciju, već je ulaganje u nešto što predstavlja investiciju, a ta investicija, kada pogledate i kroz same cifre, pokazuje višestruke dobitke.

Kada su UN uradile tu studiju finansijsku, tačno su utvrdile da na jedan dinar uloženi ne dolazi dva, nego tri do pet dinara investicije, čime se čuva ono što se zove sanacija terena, a samim tim imate i povećanje odbrane od poplava. Tako, kada pričamo o poplavama, one su se odvijale u određenim delovima države i 2016. godine. Recimo, imali smo u 11 opština, ako se sećate, vanredno stanje zbog poplava kao što su Arilje, Lučani, Ovčar Banja, zatim Kraljevo, Ljig, Čačak i Raška.

Tu se pokazalo da je bilo potrebe zaista preventivno delovati. Sad, one opštine koje su delovale preventivno, praktično nisu imale štete. Recimo, 2013. godine, baš opština Novi Pazar je uložila preko 420 miliona dinara iz njihovog budžeta i budžeta Republike Srbije i zaista ta šteta koja je trebalo da bude izazvana poplavama se nigde nije ni osetila zbog toga što je na adekvatan način odbranjen taj prostor.

U maju 2016. godine Zapadna Morava, kao i Novi Sad u svojim određenim obodnim delovima takođe su bili obuhvaćeni poplavama i naravno da svi lokalni budžeti onda osećaju taj finansijski pritisak zbog koga treba reagovati, naravno, i ljudstvo i štabovi lokalni, ali i Republika, kad zatreba i Vojska, da zaista odbrane te delove Srbije.

Ono što je kao zaključak svega ovoga jeste da smo izvukli pouke iz 2014. godine, da smo kao odgovorna vlada obezbedili sredstva i u budžetu iz 2016, 2017. i 2018. godine. Tako je u 2018. godini gospođa Ana Brnabić rekla da je obezbeđeno bilo dve milijarde dinara, ukoliko je potrebno zaista efikasno reagovati na majske poplave, i bili smo spremni. Pokazali smo da smo određenim investicijama u preventivu, preko 500 miliona evra dotada uložениh, odgovorili na jedan izazov i odbranili se od poplava u maju ove godine i time se pokazalo da je i ovaj zakon koji je pred nas sada došao, skup svih iskustava koje je Srbija imala, ali i odgovorna ne samo spoljne i unutrašnje politike, već i one monetarne politike, jer smo mi dobili šest novih donatorskih organizacija koje su spremne u svakom trenutku da nam pomognu kada je to potrebno, pogotovo kada je u pitanju sanacija teritorija od poplava.

Ti fondovi su, u stvari, finansijski mehanizmi uz pomoć kojih mi možemo na adekvatan način da reagujemo i ti fondovi pokazuju koliko je Srbija shvaćena kao jedna ozbiljna država, pogotovo kada su konsolidacije javnih finansija u pitanju, kada su u pitanju ekonomske reforme koje sada daju rezultate i kao sa jednom stabilnom državom u tom finansijskom smislu, te finansijske organizacije su uvek spremne da sarađuju sa nama. Većina tih organizacija sarađuje sa Svetskom bankom, sa kojom mi imamo, naravno,

direktne kontakte i direktne projekte, zatim, tu su pretpristupni fondovi Evropske unije i, na kraju, fondovi švajcarske državne institucije zadužene za ekonomske odnose.

Prema tome, mislim da je Srbija pokazala ovim zakonom da vodi jednu odgovornu finansijsku, budžetsku i ekonomsku politiku koja je jako potrebna da bismo pogotovo u ovoj oblasti opstali i, na kraju krajeva, obezbedili sve objekte koji će u budućnosti doprineti zaštiti od poplava i smanjenju bilo kakvih troškova, ali sačuvati ne samo ljude i njihovu imovinu, već i posebne državne institucije od javnog interesa koji su važni za sve građane Srbije, kao što su „Elektroprivreda“, „Telekom“, kao što su „Elektromreže Srbije“, „Naftna industrija Srbije“, znači svi strateški objekti važni za budućnost Srbije.

U danu za glasanje naravno da ćemo podržati ove zakone i ove predloge, a nadam se da ćemo u jednom od sledećih amandmana zaista naći adekvatna rešenja kojima ćemo još bolje unaprediti ovaj predlog zakona.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Sa ovom diskusijom bismo završili za danas.

Nastavljamo sutra u 10.00 sati.

(Sednica je prekinuta u 18.55 časova.)